

PRIMORSKI DNEVNIK
Je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 131 (13.664)

Trst, četrtek, 7. junija 1990

S posegom ministrskega podpredsednika Claudia Martellija V Rimu konec konference o neevropskih priseljencih

*Notranji minister Gava in tajnik KPI Occhetto pozitivno ocenila
dosedanje izvajanje zakona o evropskih in neevropskih priseljencih*

RIM — Z uvodnim referatom ministra za socialno varstvo Rose Russo Jervolino se je pričel včerajšnji zaključni dan vsedržavne konference o imigraciji. Pobudniki in občinstvo so vse do zadnjega nestrno pričakovali prihod ministra Andreottija, ki je najavil svoj poseg, a ga niso dočakali. Zato pa sta na govorniški oder stopila med drugimi notranji minister Gava in tajnik KPI Occhetto, ministrski podpredsednik Martelli je nato zaključil konferenco z daljšo in poglobljeno analizo mnenj, ki so bila iznešena na zasedanju.

Gava je v svojem posegu skušal nekoliko omiliti prepire, ki so se vneli v dvorani, ko je pred dvema dnevoma govoril tajnik PRI LA Malfa, in je dejal, da gre za osamljen primer, ne pa za znak vladne šibkosti, poleg tega pa je tudi LA Malfa osvežil spomin na to, da so zakon št. 39 sprejeli soglasno, torej tudi s pristankom PRI. Notranji minister je pozitivno ocenil dosedanje izvajanje zakona o imigraciji, z njim pa je soglašal tudi Occhetto, ki je dejal, da je bil to edini zakon, za katerega so glasovali tudi komunisti.

V svojem zaključnem posegu je ministrski podpredsednik Martelli dejal, da je zakon že omogočil »regularizacijo« 200 tisočih pretežno neevropskih priseljencev, kar bo bistveno pripomoglo k izboljšanju življenjskih pogojev vseh, ki so v Italijo prišli zaradi dela. Poleg tega je omenil načrt o novi stanovanjski politiki, ki naj bi zaobjemala tudi imigrante, ter podčrtal nujno, da se priseljencem omogoči kulturna, verska in politična integracija. Namignil je tudi na možnost, da bi priseljencem priznali pravico do udeležbe na upravnih volitvah, pod pogojem, da so v Italiji že določeno število let.

Ministrski podpredsednik Claudio Martelli (Telefoto AP)

Gianni De Michelis na zasedanju KVSE orisal vsebino listine o pravicah manjšin

KÖBENHAVN — Včerajšnje zasedanje Konference za varnost in sodelovanje v Evropi (KVSE) je bilo skoraj v celoti posvečeno vprašanju manjšin, njihove zaščite in njihovih pravic. V času, ko v Evropi odpirajo meje in odpravljajo režime narašča tudi pojav narodne mržnje, ki je v zadnjih mesecih dosegla višek s številnimi primeri nasilja. Problem manjšin sta poglobila ameriški zunanji minister Baker in italijanski zunanji minister De Michelis.

Italijanski predstavnik je orisal listino o pravicah manjšin, ki so jo izdelali na podlagi predlogov Italije, Avstrije, Češkoslovaške, Jugoslavije in Madžarske. Pojasnil je, da so medetnični konflikti dediščina blokofske politike, ki je sicer danes v Evropi ni več. Prav zato pa bi bilo treba po njegovem mnenju sedaj posvečati večjo pozornost manjšinam in njihovem sožitju z večinskim narodom.

Listina o pravicah manjšin vsebuje 20 osnovnih členov, ki jih vsaka država lahko prilagodi lastnim potrebam. Predpogoj listine pa je, da vsaka država članica KVSE prepreči vsakršno politično zlorabo in propagando. KVSE ima zato dolžnost, da na demokracijski način nadzoruje položaj in

preprečuje izbruhe nestrpnosti med posameznimi narodi.

Italijanski del predlogov o listini se omejuje na tri bistvene točke: država mora jamčiti za integriteto in istovetnost manjšin predvsem na teritorialni ravni. Ustvariti mora razne oblike avtonomije, kot je to že naredila za Nemce na Južni Tirolski. Za manjšine, ki v resnici predstavljajo večino na področju, na katerem živijo, morajo države poskrbeti za večjo avtonomijo in jim zagotoviti vse možnosti razvoja. Za etnične, verske in jezikovne manjšine, ki živijo v posameznih deželnih stvarnostih, pa mora preprečiti popolno asimilacijo, spoštovati njihovo etnično istovetnost, veroizpoved in enakopravno rabo jezika.

Ceprav je De Michelisov poseg naletel na veliko odobravanje v okviru KVSE, je bil od zunaj deležen tudi nekaj ostrih kritik. Iz Furlanije-Juljske krajine so se prvi oglasili predstavniki zelenih marjetice, ki so KVSE poslali protestno brzojavko. De Michelisu očitajo predvsem, da nima pravice dajati lekcij o manjšinah, če Italija ni sposobna ustrezno zaščititi pravic slovenske manjšine, ki se za zaščito zman bori že desetletja.

Med včerajšnjim prvim srečanjem s predstavniki narodnostne skupnosti

Peterle podprl prizadevanja Slovencev v Italiji za pravično zakonsko zaščito

TRST — Slovenija se bo tudi v prihodnje zavzemala za pravice Slovencev v Italiji. V ta namen je nova vlada oblikovala tudi ministrstvo za Slovence po svetu, v sodelovanju z vsemi komponentami Slovencev, ki živijo izven meja matične domovine bo skušala oblikovati politiko in model sodelovanja, ki naj krepki slovenstvo.

Tako je zagotovil novi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle ob svojem včerajšnjem prvem srečanju s predstavniki Slovencev v Italiji, Klavdijem Palčičem (SKGZ), Marijo Ferletič (SSO), Ivom Jevnikarjem (SSK), Ivanom Bratino (KPI) in Karlom Devetakom (PSI). Lojze Peterle je prišel v Trst, kjer se je skupaj s Tonetom Poljšakom udeležil zasedanja, ki sta ga priredila OECD in finančna družba SPI, popoldan pa je bil v Kopru, kjer so postavili temeljni kamen središča BIC Capodistria. Med svojim nekajurnim obiskom je imel Peterle na konzulatu SFRJ v Trstu prvo uradno srečanje s predstavniki Slovencev v Itali-

ji. To srečanje, kateremu bo v najkrajšem času sledilo daljše srečanje v Ljubljani, je hotelo biti tudi dokaz, da hoče nova slovenska vlada poudariti pomen in vlogo narodnostne skupnosti v odnosih s Furlanijo-Juljsko krajino. Problem je bil prisoten tudi v stikih, ki jih je imel Peterle doslej po strankarski liniji s političnimi predstavniki naše dežele, sedaj pa je ta skrb dobila tudi državniški pečat.

Predstavniki Slovencev v Italiji, ki so ob tej priložnosti čestitali Peterletu za izvolitev na odgovorno dolžnost, so v skopih potezah orisali položaj naše skupnosti. Klavdij Palčič se je zavzel zato, da bi matična Slovenija pozorno sledila življenju manjšine, da bi zavzela jasno stališče do italijanskega sogovornika in da bi imela enakopraven odnos do vseh komponent narodnostne skupnosti, saj je nujno, da manjšina ohrani skupno narodnostno dimenzijo, ne glede na strankarsko razčlenjenost. Marija Ferletič je menila, da

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Z včerajšnjega srečanja na konzulatu SFRJ

(Foto Magajna)

Pred palermскими sodniki štirje bivši župani iz vrst KD ki so po prijateljskih zvezah dajali v zakup »velika dela«

Obtoženi Marchello, Mazza, Tocco (zgoraj) ter Vito Ciancimino (spodaj)

PALERMO — Pred tretjim oddelkom palermškega sodišča se je včeraj začel proces proti štirim bivšim županom sicilskega glavnega mesta. Skupina bivših politikov iz vrst Krščanske demokracije sestavljajo Vito Ciancimino, ki so ga aretirali pred dnevi, ker je osumljen drugih prekrškov, Giacomo Marchello, Nello Martellucci in Carmelo Scoma. Poleg štirih bivših županov se bodo morali pred sodniki zagovarjati tudi nekateri bivši občinski odborniki in funkcionarji ter podjetnika Arturo Cassina in Pasquale Nisticò, ki sta zastopala podjetje LESCA in pooblaščenca upravljatelja družbe ICEM Francesco Paolo Mazza.

Zaradi upravičene odsotnosti enega od sodnikov so proces preložili za teden dni, predsednik tretjega oddelka Vito Amari pa je proglasil za neupravičeno odsotne vse obtožence razen Ciancimino, ki je bil v sodni dvorani, ker so ga aretirali, ter treh funkcionarjev.

Skupina obtožencev se bo morala braniti pred težkimi obtožami, med katerimi izstopajo

zloraba položaja, izkoriščanje javne funkcije v zasebne namene (čeprav je to po zakonu delno propadla obtožba), ter protizakonito prilaščanje javnega denarja.

Prav v tem naj bi bili obtoženci neprekosljivi mojstri. Tesna povezava z mafijskimi organizacijami je očitna, vendar jo bodo morali sedaj sodniki dokazati tudi z navajanjem podrobnosti o tajnih pogodbah, ki so jih župani in njihovi sodelavci sklepali s podjetji, ki so nato dobivala v zakup »velika palermška dela«. Od leta 1970 pa do leta 1984 naj bi tako romalo v zasebne žepke približno 500 milijard lir. Od teh jih je kar 400 razgrabila LESCA, ki je oskrbovala občinske ceste in greznice, 65 pa ICEM, ki je skrbela za razsvetljavo. V štirinajstih letih je občina obnavljala pogodbe po zasebnih dogovorih, ne pa v skladu z zahtevami občinske uprave. Podjetji LESCA in ICEM naj bi izkoriščali zakupe predvsem zato, da so navijali cene za redna servisna opravila.

Temeljni kamen
za novi poslovni
center v Ankaranu

NA 4. STRANI

□ □ □

Lojze Peterle
na mednarodnem
posvetu v Trstu

NA 6. STRANI

□ □ □

Bugno premočni
zmagovalac
letošnjega Gira

NA 13. STRANI

NADALJEVANJE S 1. STRANI

VOJMIR TAVČAR

MOSKVA — V spopadih v Kirgiziji je doslej padlo že 42 žrtev, več kot 350 oseb pa je bilo ranjenih. Iz Oša so se razširili tudi na mesto Urgan, nape-to pa je tudi v glavnem mestu Frunze (po ruskem revolucionarju in vojaškem poveljniku Mihailu Frunzeju). Samo v zadnjih 24 urah je padlo 31 novih žrtev.

Vzroke za spopade iščejo v medetničnih zemljiških sporih, ki so prvič izbruhnili že konec maja, ko so mladi Kirgizi na množičnem mitingu v Ošu zahtevali zemljo za individualno zidavo. Temu so nasprotovali predstavniki sosedskih občin, kjer so v večini Uzbeki, ki so sporno zemljo zahtevali zase. Konflikt je presegel lokalne razmere, ko so voditelji uzbekških neformalnih organizacij zahtevali ustanovitve uzbekške avtonomne administrativne enote-pokrajine v republiki Kirgiziji. V pokrajini Oš živi okrog 30% Uzbekov, ki terjajo paritetno načelo delitve sedežev v partijskih in državnih organih in 4. junija je potekel ultimatum in razmere so ušle iz nadzora. TASS je poročal o dvajset tisočglavi množici huliganov, zlasti mladine, ki naj bi s kamenjem in steklenicami z vnetljivo tekočino zasula organe varnosti. Zažgali so več deset avtomobilov, napadli pa tudi sedež enot notranje vojske. Sočasno je v Frunzeju zasedal tudi izredni plenum CK kirgiške KP, edina točka dnevnega reda pa je bilo vprašanje »o poteku perestrojke in nalogah republiške partijske organizacije«. Predsednik republiškega vrhovnega sovjeta Masalijev je pozval prebivalstvo k pomiritvi strasti. Vezi med mestoma Oš in Uzgan so prekinjene, agencija Interfax pa poroča o novih okrepitvah enot notranje vojske. Po uvedbi izrednega stanja je voj-

ska že doslej zasedla vse strateške točke v republiki in v glavnem mestu. Razmere so eksplozivne. Poročajo tudi o kopičenju enot na medrepubliški uzbeko-kirgiški meji. Pisatelj Čingiz Ajtmatov, ki je hkrati član predsedniškega sveta ZSSR, je pozval sodržavljane naj ne prelivajo krvi uzbekih bratov.

Na nemir na drugem koncu, v Pribaltiku, pa opozarja najnovejše sporočilo vojaškega sveta za Pribaltik. V njem je med drugim rečeno, da tam republike nadaljujejo s poskusi odcepitve od ZSSR. Pri tem se poslužujejo aktivne propagande in zakonodajne dejavnosti, ki da je usmerjena k razbijanju enotnosti sovjetske države, njene obrambne sposobnosti, hkrati pa žalijo dostojanstvo pripadnikov sovjetske armade in njihovih družin. Sporočilo opozarja, da številni zakoni vrhovnih sovjetov Litve, Letonije in Estonije nasprotujejo ustavi ZSSR. S tem se ne le zaostrejo družbeno-politični položaj na območju Pribaltika, temveč naj bi si nove oblasti s povsem praktičnimi akcijami prilščale lastnino in vse kar sodi v tako imenovani fond obrambnega ministrstva.

Ne oziraje se na zastraševanje vojaških oblasti pa se je v letonskem letoviškem kraju Jurmala danes na 2. zasedanju sestali Baltski svet, ki so ga tri republike ustanovile 12. maja. Predsedniki Litve, Letonije in Estonije so takrat v Tallinnu poudarili, da je polna državna neodvisnost treh republik poglavitni cilj novo ustanovljenega foruma. Današnjega sestanka se poleg treh predsednikov, Landsbergisa, Ruitela in Gorbunova, udeležujejo tudi predsedniki vlad in zunanji ministri treh republik. Predsednik letonskega parlamenta Anatolij Gorbunov je pred sestankom

napovedal, da se bo zavzel za formuliranje jasno določenega pravnega statusa, ki bi opredeljeval prehodno obdobje, v katerem bi republike dosegle polno neodvisnost. Takšen status naj bi predstavljal temelj pogajanj s centralnimi oblastmi. V Jurmali naj bi preučili tudi nedavni sestanek predsednikov ZDA in ZSSR in njune razgovore o Pribaltiku. Pred obiskom britanske ministrske predsednice Thatcherjeve v Moskvi pa je skupina litovskih partizanov nanjo naslovila pismo, v katerem jo pozivajo na priznanje litovske neodvisnosti. Pozivajo jo, naj Mihaila Gorbačova prepriča v nesmiselnost ekonomske blokade Litve, hkrati pa naj bi tudi zaščitila litovske zakonodajne organe pred poskusi napadov, ki naj bi bili usmerjeni k »demontaži« demokratsko izvoljenih novih oblasti. V pismu je še rečeno, da so partizani v znamenje protesta že pred mesecem dni začeli opozorilno stavko, pridružili pa naj bi se jim tudi somišljeniki v Moskvi. Hkrati poudarjajo stališče britanske vlade, ki od leta 1940 ne priznava aneksije Litve k ZSSR.

O nemiru govorijo tudi poročila iz najštevilnejše, sovjetske republike Ukrajine. Potem ko so poslanci novega vrhovnega sovjeta republike za predsednika izvolili Vladimira Ivaška, so namreč člani demokratičnega bloka, v katerega sodi tudi gibanje Ruh, začeli s protestnimi akcijami. Iz Kijeva tudi poročajo, da je Vladimir Ivaško napovedal, da se namerava na bližajočem se kongresu KP Ukrajine odreči funkcije prvega sekretarja partije, ki jo je sprejel po lanskem jenskem odstopu Vladimirja Ščerbičega.

MIHA LAMPREHT

NEAPELJ — Neapelska občinska uprava bo najbrž res utonila v žlici vode. Toliko je bilo namreč pitne vode, ki je pritekla iz pip večine stanovanj v vzhodnih mestnih predelih. Po aferi blatne vode ter na valu ljudskih protestov, ki so se sprevrgli v prave huliganske podvige, je v Neaplju izbruhnila še težka politična kriza.

Poseg vlade je bistveno pripomogel k temu, da so priplavale na dan dolgoletne ribarije med strankami, ki so druga drugi očitale, da niso bile sposobne izvajati nujno potrebnih posegov. Načrti novega vodovoda so se več kot deset let valjali po pisarnah raznih odbornikov in svetovalcev, sedaj pa naj bi po posegu ministrskega sveta uresničili celoten načrt do junija 1991. leta.

Po težavah s pitno vodo je odstopil predsednik občinskega podjetja za vodovod. Njemu so sledili tudi odborniki PSI in KD, ki bodo danes potrdili svoj odstop in dejansko tudi formalno povzročili krizo na Občini. Danes se bo namreč sestal občinski svet, ki bo moral sprejeti nekaj odlokov za izplačilo poporavil nogometnega igrišča San Paolo, in razdeliti denar, ki so ga na podlagi raznih zakonov že namenili za šole in ljudske gradnje.

Po najavi krize na Občini je posredovala svoje stališče DP, ki je dejala, da je to podlo izkoriščanje kritičnega stanja s strani KD in PSI, prav tako kritična pa je bila DP tudi do komunistov in misovcev, ki naj bi preveč naglašali protest prebivalstva.

RIM — Na sinočnjem zasedanju senat ni odobril osnutka o reformi dvodomnega sistema zaradi premajhnega števila prisotnih senatorjev. Osnutek je že nekaj časa predmet ostrih polemik v večini, še bolj žolčne pa so reakcije opozicije.

Tajnik PSI Craxi je včeraj jasno govoril o zmešnjavi, ki je zavladovala v vladni večini, nad reformo samo pa ni ravno navdušen. Potem ko je senatna skupščina predvčerašnjim skoraj ves dan razpravljala o nekaterih točkah reforme, je včeraj končno prišla do dogovora o kvorumu, ki naj bi bil potreben za odobritev posameznih zakonov tako v senatu kot v poslanski zbornici. Po dogovoru se je zakonski postopek sprostil, kar pa pa tokrat ni navdušilo opozicije. Predstavniki zelenih, Guido Pollice, je dejal, »da se je tresla gora, rodila pa miš«, za komunista Pecchioli, ki je bil tudi sicer najostrejši, pa gre samo za »psevdo-reformo brez prave težave. Na splošno so komunisti prepričani, da je sedanje število poslancev in senatorjev previsoko; predlagali so, da bi se prvi omejili na 400 (sedaj 630), za senatorje pa menijo, da bi jih zadostovalo 200 (sedaj 315). Omejitve, za katero KPI meni, da bi predstavljala prvi konkreten korak

k reformi institucij, pa ni doslej nihče upošteval.

Polemike pa imajo kot vselej tudi pozitivno plat. Kaže namreč, da se bo lider demokrščanske leveice De Mita skupaj s tajnikom KPI Occhettom udeležil manifestacije za zbiranje podpisov za volilni referendum. Manifestacijo so priredili radikalci in demokrščanski poslanec Mario Segni. Skupen nastop obeh liderjev so demokristjani odločno demantirali z utemeljitvijo, da bi samo še povečal nezadovoljstvo in razhajanja tako v vladi kot v opoziciji.

Parlamentarni postopek o reformi dvodomnega sistema se je začel, vendar bo njegova pot dolga. Po odobritvi zakonskega osnutka s strani senata, ga bo morala odobriti še poslanska zbornica, ker pa gre za reformo ustavnega značaja, ga bosta morali obe veji še enkrat prediskutirati in odobriti v roku treh mesecev, vendar ne bosta smela spreminjati besedila. Zadnje besedo bo imela poslanska zbornica. Očitno je torej, da se bo razprava o reformi zavlekla v nedogled, za to pa sta poskrbela tudi Andreotti in La Malfa, ki sta že napovedala vsak svoj paket reform.

G. R.

MILAN — Z zaključkom kole-sarskega »Gira« je uprava držav-nih loterij sporočila številke iz-žrebanih loterijskih listkov. Prvo nagrado, 2 milijardi lir, bo dobil lastnik listka št. O - 69850, ki je bil vezan na zmagovalca »gira« Giannija Bugna. Druga izžrebana srečka je B - 24387, lastnik pa bo prejel milijardo lir. Srečka je ve-zana na Charlesa Motteta. Tretja srečka, AC - 04968 pa je vredna 500 milijonov lir.

Zmagovito srečno so prodali v restavraciji na avtocesti Milan-Benette v bližini Verone, ostali dve pa so prodali v Montepulciano pri Sieni oziroma v Milanu. V restavraciji na avtocesti, ki je last družbe Autogrill, so že večkrat prodali srečne loterijske listke. Srečno roko so zadnjič imeli lanskega decembra, ko je žreb Lotterie Italia osrečil kupca z dvostvo milijoni.

LJUBLJANA — V zvezni skupščini je podpredsednik zvezne vlade Živko Pregl povedal, da bodo tudi po juniju ohranili sedanje trdno razmerje jugoslovanskega dinarja z nemško marko. Nobenega razloga ni, da bi spremenili pariteto, ker jugoslovanski izvoz še vedno napreduje. Vendar je Pregl govoril tudi o ukrepih vlade, da bi razbremenili gospodarstvo, ki je ustavilo svoj zagon zaradi nelikvidnosti in raznih težav.

S temi problemi se bo danes ubadala slovenska vlada, ki bo ponovno razpravljala tudi o obveznostih do federacije. Slovenija je v velikih težavah, čeprav o konkretnih velikih podjetjih prihajajo povsem različne vesti.

Včeraj je bila tiskovna konferenca o Elanu, ki mu grozi največji stečaj, pravi gospodarstvarski, pa tudi politični in psihološki slovenski krah, podoben, če ne hujši, toliko razvipega Agrokomerca. Predvsem izredno težko ugotavljajo dejansko stanje; slovenska vlada je ustanovila posebno osemčlansko komisijo, ki je o svojem delu poročala na tiskovni konferenci. Komisija je ugotovila, da je poleg Elana v Begu njih še 5 ali 6 podjetij v tujini, kakšno pa je njihovo premoženjsko stanje, za zdaj nihče ne ve. Vseh upnikov je 400 in vedno se jim pridružujejo novi. Po nekaterih drugih podatkih znaša celoten dolg 450 milijonov mark, letna realizacija pa dosega 120 milijonov mark. Koliko je premoženja, nihče ne ve in tudi komisija se je doslej zaman trudila, da bi to ugotovila. Kako se bo za deva končala, je izredno težko reči, le malo verjetno je, da bo lahko

vlada podjetje rešila, čeprav so upniki mnenja, da je stečaj najslabša rešitev in da bi največ izgubili. Po drugi plati pa bi morali tri leta delati čisto zastonj, da bi izplačali astronomske dolgove. Posebne vrste je osebna odgovornost upraviteljev, zato je v vladni komisiji tudi predstavnik ministrstva za notranje zadeve.

Povsem drugačno sliko pa daje podjetje Gorenje, o katerem se je tudi govorilo, da ima težave. Predsednik poslovnega odbora Herman Rigelnik je včeraj, prav tako na tiskovni konferenci, povedal, da vse likvidnostne težave izvirajo zgolj iz finančne nediscipline prodajalcev ali njihovih likvidnostnih težav. Podjetje zelo težko dobi denar za izdelke, ki jih prodaja na domačem, jugoslovanskem tržišču. Ker pa večinoma prodajo v tujini, si s tem olajša finančne težave. Predvideva, da bodo letos izvozili za 560 milijonov dolarjev blaga. Podjetje deluje s polno zmogljivostjo. Ob sodelovanju s tujimi partnerji pospešeno posodablja proizvodnjo in uvajajo nove programe. Izdali so interne obveznice in računajo, da bodo še ta mesec s tem unovčili 50 milijonov mark.

Poročili dveh velikih slovenskih podjetij govorita torej o diametralno različnem položaju. Po eni strani imamo opraviti z velikim stečajem, po drugi pa so težave zgolj rezultat uvajanja trdnjejšega tržnega gospodarstva in nelikvidnosti, ki izhaja iz uvajanja trdne valute, konvertibilnega dinarja in konca vseh poskusov reševanja gospodarstva z inflacijo.

BOGO SAMSA

NEW YORK — Drexel Burnham Lambert Group Inc. finančno investicijska družba iz New Yorka, ki je 13. februarja bankrotirala po 11. členu ameriškega bankrotnega zakona (prostovoljni stečaj), bo te dni obelodanila predlog reorganizacije. V okviru tega programa naj bi Drexel v celoti (sto centov za dolar) povrnil dolgove svojim upnikom. Med njimi je tudi narodna banka Jugoslavije, ki ji bankrotirana družba dolguje okoli 72 milijonov dolarjev.

Družba Drexel je o tem, da bo obelodanila program reorganizacije, obvestila odbor upnikov in zvezno komisijo za vrednostne papirje in borzo (Security and Exchange Commission). Do posveta o programu utegne priti že danes, za zaprtimi vrati na sedežu odvetniške pisarne Weil, Gotshal & Manges, ki zastopa Drexla. Pač pa se je iz dobro obveščenih krogov že vnaprej zvedelo, da si Drexel prizadeva na vsak način še naprej delovati kot finančno investicijska družba, in da zato poskuša izplačati upnike v celoti. Bankrotno sodišče je Drexlu naložilo, da mora do 13. junija predložiti program reorganizacije in očitno je, da si bankrotirana družba prizadeva, da bi čimprej uredila reorganizacijo in začela na novo poslovati. Hkrati pa je tudi možno, da

italijanski generalni konzul Fabio Cristani. Odločitev italijanske vlade o ustanovitvi italjskega konzulata v Sloveniji je bila sprejeta lansko jesen na pobudo zunanjega ministra Giannija De Michelisa in ob aktivni podpori deželne vlade Furlanije-Juljske kraji-
ne. Kljub očitani počasnosti zunanjega ministrstva se sklep zdaj razmeroma hitro uresničuje, kar dokazuje izredni interes italijanske javnosti za razvoj, ki ga je Slovenija dosegla v zadnjem razdobju. Neuradno se je še izvedelo, da bo italijanski konzulat v tako imenovani »Mačkovi vili«, iz katere je Matijo Mačka pred meseci izselila še prejšnja slovenska vlada.

se bo Drexlu (če izplača dolgove) spregledalo izplačevanje visokih bonusov, ki so jih dobili vodilni ljudje v Drexlu, tik preden je družba proglasila bankrot.

Toda hkrati se pojavljajo tudi glasovi, da Drexel morda ne bo mogel povrniti vseh dolgov, kajti zvezna davčna uprava (Internal Revenue Services) mu še ni predložila računov za njegove davčne obveznosti, znano pa je, da ima davčna uprava prednost pred vsemi drugimi upniki. Drexlovo premoženje sicer cenijo na okoli dve milijardi dolarjev, vendar pa je sprito naglo padajoče vrednosti delnic »junk-bonds« (visoko tveganih vrednostnih papirjev) ocena njihove vrednosti dvomljiva.

Izplačevanje dolgov utegnejo zaplesti tudi civilne tožbe, ki so jih zoper Drexla vložili številni upniki. Gre za kakih 400 tožb. Med tožniki je tudi Narodna banka Jugoslavije, ki Drexla obtožuje, da je zlorabil njene dolarske depozite. NBJ je začela sodelovati z Drexlom šele lani, ko je bilo že vsesplošno znano, da je ta sicer nekoč sila ugledna in močna korporacija do vratu vpletena v številne borzne malverzacije.

MITJA MERŠOL

BEOGRAD — Po novem zakonu o varnosti v cestnem prometu so kazni za prometne prekrške v Jugoslaviji 10-krat večje kot doslej. Denarno kaznjen od 400 do 2000 dinarjev bodo plačali vozniki, ki bodo prehitro vozili, zaradi napakega prehitovanja, če bodo vozili brez vozniskega dovoljenja ali prevozili rdečo luč. Denarna kazen 150 dinarjev je predvidena za voznike, ki ne bodo spoštovali predpisov, saj so obveznem pripetjanju z varnostnim pasom. Za najhujše prekrške, je ob denarni predvidena obvezna zapor na kazen in sicer od 15 do 60 dni. (dd)

(B. S.)

Na volitvah na Češkoslovaškem se bo predstavilo 19 list Ljudski forum bo gotovo zmagal Ugodne napovedi tudi za zelene

PRAGA — Na prvih svobodnih političnih volitvah na Češkoslovaškem, ki bodo jutri in pojutrišnjem, se bo poleg Ljudskega foruma predstavilo še devetnajst manjših strank. Opazovalci menijo, da nobena od teh strank ne bo dosegla zadostnega števila glasov, saj jih kvorum zahteva najmanj 5 odstotkov. Med manjšimi gibanji so vsekakor najmočnejši socialdemokrati in stranka zelenih, ki lahko računajo na več kot 4 odstotke glasov, ni pa izključeno, da bodo vsaj zeleni dosegli mesto v parlamentu. Anketa, ki jo je volilni urad opravil prejšnji teden, je pokazala, da tema dvema strankama sledijo socialisti, medtem ko so slovaški nacionalisti pristali na predvidenih dveh odstotkih glasov.

Nič kaj ugodne pa niso napovedi za komunistično stranko, ki jo ostro napadajo zlasti mlajši volilci, kljub temu, da je v novem vodstvu več predstavnikov zmerne struje, med katerimi sta Ladislav Adamec in Vasil Mohorita. Češkoslovaška KP je v zadnjih mesecih izgubila več kot 60 odstotkov članov. Odločno na prvem mestu pa je Ljudski forum Václava Havla. Po zadnjih predvolilnih preskavah kaže, da lahko mirno računa na 42 odstotkov glasov.

Za dodatno politično napetost, ki je po ponedeljkovem bombnem atentatu v Pragi že itak visoka, pa je včeraj poskrbela tudi policija. Aretirala je namreč bivšega komunističnega voditelja Vasil Bilaka. Tiskovna agencija ČTK sporoča, da je obtožen »hudih kriminalnih dejanj« in grabeža. Bilak je leta 1968 podpisal zloglasno pismo, s katerim je češkoslovaški režim »prosil« sovjetske čete za pomoč pri zatrtju praške pomladi.

Tudi v Bolgariji v nedeljo prve demokratične volitve

SOFIJA — V nedeljo, 10. junija, bodo tudi Bolgari volili novo vlado. Na volitve se pripravljajo dokaj mirno, saj v času volilne kampanje ni prišlo do hujših incidentov. Sestava novega parlamenta bo znana šele po drugi volilni rundi oziroma po balotaži, ki bo 17. junija.

Sedanje državno in politično vodstvo se spopada s številnimi gospodarskimi in finančnimi problemi, ki so dedščina štiridesetletne slabe režimske vlade. Inflacija je dosegla 20 odstotkov, dolg s tujino pa presega 11 milijard dolarjev, brezposlenost pa je ponekod za bolgarske razmere že dramatična. Ljudje so nezadovoljni, saj primanjkuje najosnovnejših proizvodov širše potrošnje, vlada pa je zaenkrat še gluha za predloge strokovnjakov o tržnem gospodarstvu.

Poleg naštetih problemov pa se bolgarsko vodstvo spopada tudi z etničnim vprašanjem, ki ga je nekdani komunistični voditelj Todor Živkov »reševal« z bolgarizacijo turških priseljencev, kar je v zadnjih letih povzročilo pravcati eksodus. Odselilo se je namreč več kot 300 tisoč Bolgarov turške narodnosti. Na prihodnjih volitvah pa bo turško manjšino zastopal mladi lider Ahmed Dogan.

Prilagojeni »fiver«

LONDON — Z današnjim dnem so v Veliki Britaniji uvedli nov bankovec za pet funtov šterlingov. Dosedanjí »fiver« bodo postopoma vzeli iz obtoka, prav tako postopoma pa si bodo v listnicah utirali pot novi bankovci, ki bodo za centimeter krajši od dosedanjih, poleg tega pa bodo imeli nek reliefni simbol, da ga bodo brez težav prepoznali tudi slepci.

Kar je najbolj razburilo britanske prebivalce, pa je nova podoba kraljice Elizabete (na sliki), ki je sicer ohranila svoj položaj na bankovcu, vendar je Angleška banka (za Škotsko ne vemo, kako bo ukrepala) prilagodila njen prečastiti videz neizbežnemu minevanju časa in je kraljico upodobila z dvojnimi podbradkom in številnimi gubami.

Glasnik Angleške banke Nigel Be-vitt-Smith je dejal, da bo na bankovcu »ljubko postarana« kraljica, to pa ga je očitno najmanj zanimalo, saj je hotel ob predstavitvi novega bankovca poudariti predvsem dejstvo, da so ga izdelali z računalnikom in to z namenom, da bi onemogočili delo ponarejevalcev. Poleg kraljice pa so bistveno spremenili predvsem hrbtno stran bankovca, kjer je pionir britanskih železnic nadomestil zastarelega Wellingtona, ki je res premagal napoleonske čete, a očitno ni bil več aktualen.

Umorili obe osebi ki so ju pogrešali

LOCRI — Pri Reggio Calabrii so že predvčerajšnjim obvestili policijo, da sta v kraju Roccella Jonica izginili dve osebi, 42-letna profesorica in 31-letni predstavnik farmacevtskih tovarn. V obeh primerih so preiskovalci izrazili mnenje, da gre morda za ugrabitvi, saj je bila gospa Rossella Mesiti poročena z bogatim lastnikom podjetja, ki je trgovalo z mineralno vodo, Michele Vitale pa je razpolagal s kar solidno osebno imovino.

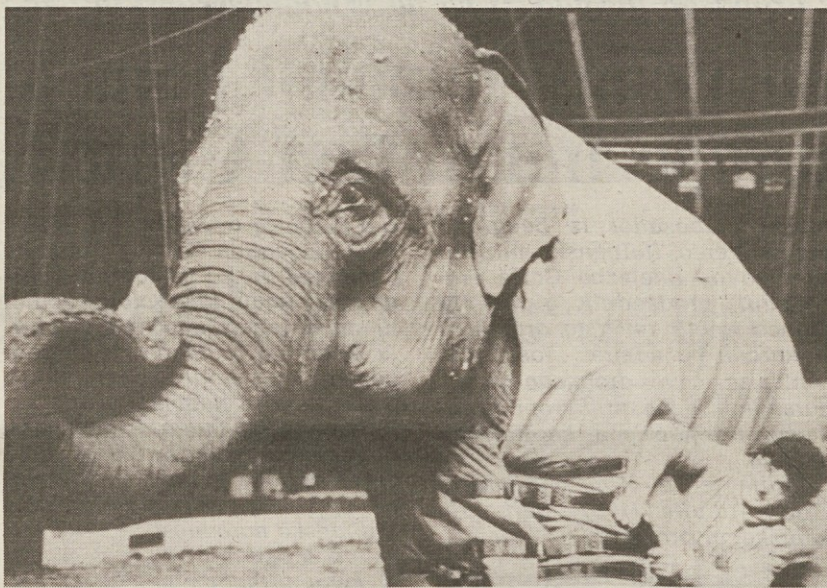
Gospa Mesiti se je v jutranjih urah odpravila v šolo, kjer je pustila svoje zapisnike, nato pa se ni več vrnila domov. Michele Vitale je ženi dejal, da se mora sestati z nekaterimi zdravniki ter da bo še pred eno uro nazaj. V popoldanskih urah sta se obe družini nato zglasili na policiji.

Včeraj zjutraj pa je teza ugrabitve propadla, ko je nekdo telefoniral na

policijo in javil, da je v obalnem kraju Petrusi parkiran mercedes 190, v katerem leži žensko truplo, nedaleč od avtomobila pa je v travi ležalo še moško. Ko je patrulja prispela na kraj tragedije, so agenti ugotovili, da sta bili to trupli Rosselle Mesiti in Michela Vitaleja. Na kraj Petrusi običajno zahajajo pari, ki si ne morejo privoščiti alternativnih trenutkov intimnosti, zato ni izključeno, da sta bila Mesitijeva in Vitale sentimentalno vezana.

Če bi to dokazali bi potem najbrž lažje ugotovili, kdo je zagrešil zločin, saj so preiskovalci ugotovili, da ne gre za primer umora-samomora, ampak za dvojni in namerni umor. Nekdo je ustrelil žensko, ko je bila še v avtomobilu, moškega pa je pokončal potem ko je izstopil. Orožje naj bi bila pištola kalibra 6,35.

S toploto nad artritis

Za 58. rojstni dan je slon Abu dobil od svojega krotilca topel plašč, da bi tako lažje premagoval težave, ki mu jih že več let povzroča artritis (AP)

Italijanski načrt za umetno srce

RIM — Čez tri leta naj bi v Italiji sestavili poseben stroj, ki bo deloval kot umetno srce. Tehnološki dosežki so že omogočili ameriškim kolegom, da so uspešno preizkusili podobne biotehnoške priprave, Italija pa bo menda druga država v svetu, kjer bo mogoče bolnika »priključiti« na povsem umetno srce, ki bo uporabno predvsem pri presaditvah.

Novo srce bodo sestavili v sklopu načrta ICAROS (Italian Cardiac Assistance Replacement Oxygenation System), ki ga podpirajo razna ministrstva pa tudi partnerja CNR-Fiat. Za načrtovanje umetnega srca so že namenili 105 milijard lir, izdelalo pa naj bi ga podjetje Sorin biomedica, ki je do danes prodalo že 70.000 srčnih zaklopk in že razpolaga s tehnologijo za sestavo celotnega srca.

Scarrot si bo ogledal mundial za rešetkami

LONDON — Italijanska avantura »šefa« angleških nogometnih huliganov Paula Scarrota se je zanj klavirno končala. V terek so ga namreč po aretaciji na rimski železniški postaji, kjer so ga dobili s ponarejenim potnim listom, po hitrem postopku izgnali nazaj v Veliko Britanijo, kjer pa se mu ni godilo dosti boljše.

Na londonskem Heathrowu ga je namreč takoj aretirala angleška letalska policija in noč je preživel v celici na letališču. Iz Nottinghama, kjer ima Scarrot stalno bivališče, so že sporočili, da bosta po huliganskega vodjo prišla dva policista in ga odpeljala v Nottingham, kjer ga iščejo tudi zaradi kraje v eni izmed nottinghamskih četrti. Za Scarrota srečanje s pravico ni nič nenavadnega, saj je imel doslej že več kot štiridesetkrat opravka s sodniki, ki so mu največkrat sodili zaradi nasilnega obnašanja na angleških stadionih.

Cene na drobno v SFRJ maja le rahlo narasle

BEOGRAD — Namestnik zveznega sekretarja za trgovino dr. Branko Maričić je povedal, da so cene maja narasle za 0,4 odstotka, kar gre pripisati sezonski podražitvi izdelkov na »zelenem trgu«. Dejal je tudi, da ni nevarnosti, da bi se inflacija po odmrznitvi plač v drugem polletju znova razmahnila. (dd)

Na Niagarskih slapovih se je tragično končal spust kajakaša iz ZDA

Policist na Niagarskih slapovih pregleduje kajak, s katerim se je v terek preko slapov spustil neki Američan. Pustolovščina se je zanj slabo končala in njegovega trupla doslej še niso našli (Telefoto AP)

Mandela je za ohranitev sankcij proti Južni Afriki

ŽENEVA — Gospodarske sankcije proti Južni Afriki je treba ohraniti, dokler Pretoria ne odpravi sistema rasnega razlikovanja, je glavno politično sporočilo, ki ga s svojo šesttedensko turnejo po Evropi in Severni Ameriki prinaša podpredsednik Afriškega nacionalnega sveta (ANC) Nelson Mandela.

Teza črnkega voditelja, name-njena predvsem članicam Evropske skupnosti, ki bodo 25. in 26. junija v Dublinu - med drugim - razpravljale o morebitnem odpravljanju sankcij proti Pretorii, je v kričnem nasprotju z argumentom, ki ga je v prid razveljavitve sankcij med svojo evropsko potjo pred mesecem dni ponujal južnoafriški predsednik Frederik de Klerk. Po njegovem mnenju bi zahodnoevropska dvajstercera prav z odpravo gospodarskih sankcij najodločnejše podprla sedanje politične reforme v Južni Afriki.

Nelson Mandela, ki so mu včeraj priredili veličastno slavo na Ploščadi svobode in človekovih pravic na pariškem Trocadéru, očitno močno računa na podporo Francije, pa tudi na tradicionalna politična nasprotja med Parizom in Londonom. Britanska vlada je med de Klerkovim obiskom kot prva v Evropski skupnosti predlagala, naj bi politične spremembe v Južni Afriki okrepili z odpravo sankcij, ki so jih pripadnice dvajstercera doslej upoštevale z različno stopnjo doslednosti. Francija naj, bi torej v Dublinu vodila drugi tabor in zagovarjala uradno ohranitev ukrepov proti Južni Afriki, dokler se ne izkaže, da so politične spremembe globalne in nesprenemljive, torej do oblikovanja družbe brez rasnega razlikovanja. »Naše ljudstvo še vedno nima volilne pravice, policija in vojska streljata na nas, kot že 40 let,« je v Parizu zatrdil Nelson Mandela.

Toda političnim opazovalcem ni ušlo, da je črnski voditelj v času po de Klerkovem obisku v Parizu zaostрил stališče do pretorijske vlade. Še pred mesecem dni je bilo slišati dokaj spravljive besede na račun južnoafriškega predsednika, kar je presenetilo celo pariško predstavništvo ANC, ki je skupaj z nekaterimi levičarskimi organizacijami sklicalo demonstracijo proti prihodu de Klerka, majhno udeležbo pa so pojasnili s orokavičenimi izjavami Mandele. Razlogi za odločnejše stališče črnkega voditelja, naj mednarodna skupnost nadaljuje s pritiskom na Pretorio, so po mnenju pariških komentatorjev v zastoj južnoafriškega dialoga, ki ga je po mnenju Mandele povzročilo prav dokaj razumevajoče mnenje, kakršnega je Zahodna Evropa pokazala med de Klerkovo turnejo.

Francija bo - vsaj s protokolarne plati - pokazala razumevanje za Mandelove argumente. Državni poglavar François Mitterrand se je udeležil včerajšnje slovesnosti v čast črnemu voditelju in njegovi ženi Winnie, danes pa bo južnoafriškega gosta po uradnem pogovoru v Elizejski palači povabil še na kosilo. S tem želi francoski državni vrh pokazati, da kljub majskemu uradnemu sprejemu de Klerka voditelj črnske večine ostaja privilegirani sogovornik socialistične vodilne garniture. Še posebej, ker se bo Mandela srečal tudi z ministrskim predsednikom Michelom Rocardom, predsednikom parlamenta Laurentom Fabiusom in zunanjim ministrom Rolandom Dumasom. Toda politična pozornost gostu iz Južne Afrike še ne pomeni, da je njegov boj za nadaljevanje pritiska na pretorijsko vlado dobljen. Tako Francija kot tudi druge članice Evropske skupnosti bodo v Dublinu imele pomembnejše probleme.

BOŽO MAŠANOVIĆ

Kot prvi odgovor dežele FJK na "vzhodnoevropski izziv"

Biasutti je predal namenu prometnico med avtocesto in letališčem pri Ronkah

RONKE — Predsednik deželne odbora Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti je včeraj predal namenu novo cesto, ki neposredno povezuje izhodno avtocestno postajo pri Vilešu z letališčem pri Ronkah. Biasutti, ki ga je spremljal deželni odbornik za prevoze Giovanni Di Benedetto, je v priložnostnem nagovoru poudaril, da je Dežela z odprtjem tega cestnega odseka izpolnila pričakovanja občinskih upraviteljev v Ronkah: le-ti so že dolga leta poudarjali potrebo, da se avtocesta Trst-Benetke-Videm neposredno poveže z letališčem, vendar ne samo zato, ker bi bilo to v korist vseh, ki potujejo z letalom, temveč tudi in predvsem zaradi tega, ker bi na ta način razbremenili Ronke vse gostejšega avtomobilskega in siceršnjega prometa, ki je do sedaj naravnost dušil to mesto.

Nova pridobitev ne spada sicer v ožji program prometnih infrastruktur, ki so predvidene v utemeljitvah finančnih nakazil za potrebe svetovnega nogometnega pr-

venstva, katerega del se bo odvijal, kot vemo, tudi v Vidmu - je naglasil Adriano Biasutti - vključuje pa se v širši načrt za okrepitev in posodobitev deželne cestnega oziroma avtocestnega omrežja.

»To je prvi korak v prizadevanjih, da se dosledno in jasnovidno lotimo izpolnjevanja obveznosti, ki si jih je naložila dežela Furlanije-Juljska krajina za to, da se bo lahko naglo in učinkovito prilagodila tekočim spremembam na evropskem vzhodu,« je pripomnil predsednik deželne vlade in nadaljeval takole: »Če se hočemo primerno odzvati novemu vetru, ki piha iz spreminjajoče se Evrope, moramo nujno modernizirati celoviti cestnoprometni sistem, kakor tudi železniško mrežo, letališče in pristaniške strukture, ter tehnološko izpopolniti informacijski sistem.«

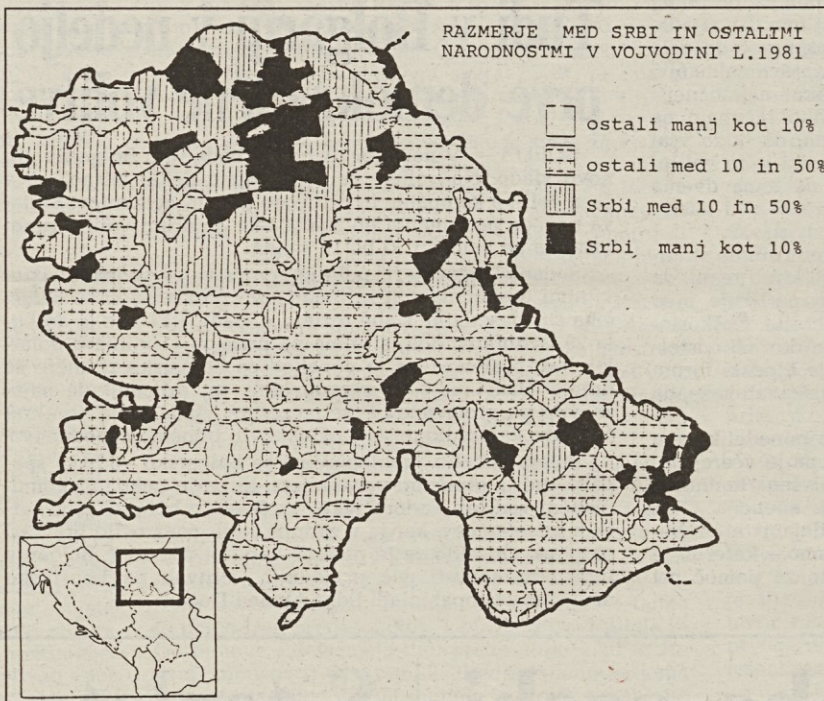
Nova cesta je dolga 2 kilometra, njena glavna značilnost pa je seveda v tem, da obide Ronke.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

VOJVODINA — talilni lonec ali laboratorij?

Za raziskovalce narodnostnih vprašanj je Vojvodina, poleg Slovaške, največja zakladnica izkušenj in spoznanj v srednjem podonavskem prostoru. Na območju, ki je veliko kot Slovenija in ima približno enako število prebivalstva, živi 17 narodnostnih skupin (upoštevamo le tiste, ki so ob popisu 1981 šteje več kot 1.000 pripadnikov). Po zaokroženi "velikosti" so te skupnosti sledeče: Srbi 1.107.000, Madžari 385.000, Hrvati 109.000, Slovaki 70.000, Romuni 47.000, Črnogorci 43.000, Rusini in Romi po 19.000, Muslimani in Ukrajinci po 5.000, Albanci in Nemci po 4.000, Bolgari 3.000, Čehi 2.000 in Rusi 1.000. Manj je Židov, Poljakov, Turkov, Vlahov in drugih. Te vrednosti so izraz "narodne pripadnosti"; jugoslovanski popis beleži tudi izjave po "materinem jeziku" in daje enostavnejšo podobo prebivalstva: srbsko-hrvatski jezik je l. 1981 govorilo nad 1,5 milijona oseb, (73,9%), madžarsčino 367.000 (18,2%), vse ostale pa le 61.000 prebivalcev - 7,9% celote.

Enostavneje rečeno: Vojvodina je Jugoslavija v malem, dejansko pa poleg močnejših skupin Slovanov v tej avtonomni pokrajini Srbije živijo večje skupnosti Madžarov (90% vseh Madžarov v Jugoslaviji), Romunov (86%), 83% vseh Rusinov, 87% vseh Slovakov in 67% vseh Čehov v državi. Številke kažejo, da so najpomembnejša manjšina Madžari. L. 1981 so imeli večino v 7 občinah: Kanjiža-Magyar-kánizsa, Senta-Zenta, Bačka Topola-Béstopolya, Ada, Bečej-Obecse, Mali Idjoš-Kishegyes in Čoka-Csoka.

Glede statistik o pripadnosti še ena zanimivost: ob popisu 1971 se je v Vojvodini izjasnilo kot "Jugoslovani" 46.928 prebivalcev, 10 let kasneje pa nad 167.000. Ob tem se lahko postavi vrsta vprašanj: delež "Jugoslovancev", ki je poskočil z 2,4% na 8,3% vsega prebivalstva, je znak dobrih odnosov med narodnostnimi komponentami, ali pa obratno, izraz neresenih problemov? Kaj več lahko ponazorijo še primerjava sedanje narodnostne strukture današnje Vojvodine z ono izpred sto leti ob popisu l. 1881 (absolutne vrednosti v tisočih):

Skupnost	1880	1981
Juž. Slovani	486 41,6%	1.454 71,5%
Madžari	268 22,9%	385 18,9%
Nemci	286 24,4%	4 0,2%
Slovaki	43 3,7%	70 3,4%
Romuni	69 5,9%	47 2,3%
Rusini		
Ukrajinci	19 1,3%	25 1,2%
Ostali	7 0,7%	49 2,5%
Skupaj	1.169 100	2.035 100

Tabela nam pove marsikaj o dolgo-ročnem zgodovinskem dogajanju in številnih političnih potresih (1918, 1941, 1944): Nemci so skoro povsem izginili, Madžari so se ohranili, manjše narodnostne skupine pa doživljajo različno usodo. Zanimiva je tudi primerjava na krajše časovne roke: stanje med popisoma 1948 in 1981. Celotno prebivalstvo je naraslo za 22%. V korak s tem so šle le narodnosti, ki tvorijo večino v posameznih delih države: Srbi, Črnogorci, Makedonci. Edina izjema so Romuni, ki so povečali svojo prisotnost verjetno predvsem na račun svoje močne notranje strnjeneosti, saj so edina skupnost, znotraj katere so se zadnja desetletja poroke pomnožile. Vse druge narodnosti so v tem povojnem času zabeležile upad, če ne v absolutnih vrednostih, pa vsaj v relativnih (število Rusinov je na primer naraslo, a v manjši meri kot število celotnega prebivalstva, zato so v odstotkih nazadovale). Glede mešanega zakonov, o katerih je jugoslovanska statistika razmeroma dobro informirana, naj omenimo težnjo, ki bi jo lahko imenovali kar zakonitost: čim manjši je številčni obseg neke narodnosti tem izraziteje narašča delež mešanega zakonov med njenimi pripadniki.

Neko drugo zakonitost bi lahko nazkazali tudi glede migracij: te namreč vedno krepijo dominantno narodnost, kajti ob vsakem premiku meja skuša nova oblast okrepiti svojo komponento s premikom njenih pripadnikov iz drugih delov države. Se ena zakonitost je značilna za Vojvodino: učinkovitost je najbolj poznali v mesmigracijah so se najbolj poznali v mesmigracijah. Asimilacijski pritisk je navadno premo sorazmeren z velikostjo mesta: čim večje je mesto tem večji je pritisk.

Za zaključek še misel, ki jo navajajo opazovalci vojvodinskih razmer: za manjšino je zelo važno, če živi ob meji z matičnim narodom, a skoro enako važno je, da ima na svojem etničnem ozemlju neko večje mesto, ki lahko izvede vlogo središča skupnosti; pomembna pogoj je končno še ta, da je na tistem področju priznana vloga manjšinskega jezika.

Prvo središče za razvijanje drobnega gospodarstva na vzhodnoevropskih tleh V Ankaranu so vzdali temeljni kamen za Eastern Europe Innovation Center

ANKARAN (KOPER) — Postavitve temeljnega kamna za valilnico podjetij oziroma temeljev nekakšnega inštituta za razvoj srednjega in drobnega gospodarstva je privabila včeraj popoldne na območje nekdanje ankaranske bolnišnice (zdaj v upravljanju Luke Koper) številne goste: poleg predsednika republiškega izvršnega sveta Lojzeta Peterleta in predsednika deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adriana Biasuttija so bili navzoči tudi itali-

janski ambasador iz Beograda Sergio Vento, italijanski minister za državno udeležbo Carlo Francanzani, predsednik grupe IRI Franco Nobili in vrsta drugih. V Ankaranu bo namreč zrasedel prvi center za razvoj drobnega gospodarstva v Vzhodni Evropi s pomočjo italijanskega kapitala in znanja.

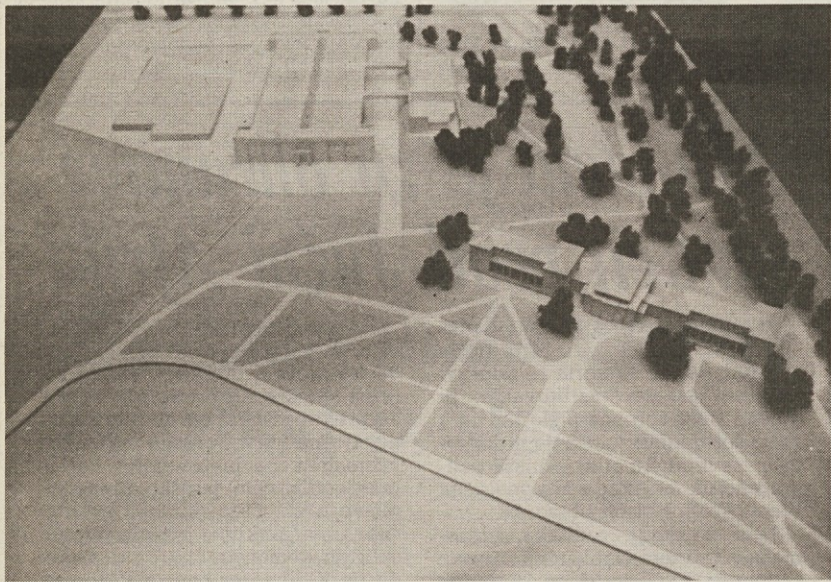
Italija je že v memorandumu Gorla-Mikulic (1987) namenila koprskemu projektu, ki je nekak-

šna različica tržaškega BIC (Business Innovation Center), približno 9 milijard lir. Za postavitve valilnice, ali bolje, inkubatorja podjetij sta se lani dokončno dogovorila Andreotti in Marković in zdaj pomeni eno prvih konkretnih povezav med Jugoslavijo in Evropsko gospodarsko skupnostjo. Temeljni kamen pa napoveduje uresničevanje te pobude, za katero ima veliko zaslug v Istri živeča italijanska narodnost.

Center, ki naj bi ga dogradili do srede prihodnjega leta, so imenovali Eastern Europe Innovation Center. Tu naj bi v prvi fazi zgradili 20 delavnic - laboratorijev, ki bi drobnemu gospodarstvu ponujali razvojni, finančni in gradbeni servis. Šlo naj bi za vzpodbujanje razvoja drobnega gospodarstva predvsem na področju agrobiologije, informatike in robotike ter pomorske tehnologije. Kasneje naj bi zgradili še 20 podobnih laboratorijev z raziskovalno vsebino in na koncu še šolo za poslovenje.

»Povezava med Koprom in Trstom bo pomagala zgraditi novo Evropo od Atlantika do Urals,« je ob tej priložnosti dejal Carlo Francanzani, Lojze Peterle pa, da gre za »konkreten dokaz novega sosedstva in prihajanja Evrope v naše kraje«.

BORIS ŠULIGOJ

Tako bo izgledal Eastern Europe Innovation Center v Kopru (foto Magajna)

To nedeljo vsi v Franjo

Ob slovesnem odprtju obnovljene bolnice Franje, ki bo v nedeljo, 10. junija, vabita Zveza slovenskih kulturnih društev in Združenje športnih društev v Italiji vse člane, da se polnoštevno udeležijo nedeljske svečanosti. Razpoložljive avtobusne rezervacije sprejemajo še danes, 7. junija:

— urad ZSKD - Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 040/767303, od 9. do 12. ure;
— urad ZŠSDI - Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 040/767304, od 9. do 12. ure;
— občinska knjižnica v Saležu - od 18. do 19. ure - tel. 040/229533;
— knjižarna Terčon v Nabrežini - tel. 040/200142.
— Dom Albert Sirk v Križu - tel. 040/220505, od 17. do 20. ure.

S priložnostnim denarjem zgradili veliko cest in parkirišč, ki bodo na voljo vsem prebivalcem Mundial prinesel Vidmu niz novih infrastruktur

VIDEM — Pretirano navdušenje nekaterih za svetovno nogometno prvenstvo, ki smo mu bili priča lani in v prvih mesecih letos, še pred začetkom prvenstva pušča mesto bolj razsodnemu modrovanju. Nekateri v Vidmu so od nogometnega prvenstva, pravzaprav od treh tekem, ki jih bodo odigrali v tem mestu, pričakovali veliko več tega, kar bi razsodna oseba lahko pričakovala. Veliko je bilo srečanj, pogovorov, tiskovnih konferenc, intervjujev v časopisih in na televiziji. Zdelo se je, kot da prihaja v glavno mesto Furlanije nebeška mana. Marsikatero navdušenje se je podelilo že takrat, ko so bile znane ekipe, ki bodo igrale na nogometnem stadionu v Vidmu. Marsikdo je pričakoval kako bolj znano ekipo. Zadovoljiti se je moral s Španijo, za katero velja veliko zanimanje, tudi zaradi tega, ker bo prišlo za to priložnost v Vidmu precej španskih navijačev.

Hotelirji in gostinci niso kdove kaj navdušeni. Kot se ob takih priložnostih spodobijo, so domačini morali organizacijsko plat tudi na področju gostinstva prepustiti rimskim organizatorjem. Ti so hotelske zmogljivosti v Vidmu in neposredni okolici hoteli prodali za drago ceno. Pri tem bi seveda oni zaslužili več kot gostinci, ki so dali na razpolago svoja ležišča. Zaradi teh pretiranih cen gostov ni Videmski in furlanski gostinci so seveda prizadeti, tudi zato, ker so nekateri v obnovi hotelov vložili veliko denarja. V nekaterih primerih so to naredili z denarjem, ki je izrecno bil namenjen modernizaciji hotelov v krajih, kjer se bodo odigrale tekme svetovnega prvenstva.

Videmski nogometni stadion ni star. Zaradi tega ni bilo treba veliko denarja za povečanje in posodobitev nekaterih naprav. Furlanski načrtovalci se niso ušli v predračuni, zato je prvotno predvideni denar bil skoraj izenačen z dejanskimi stroški. Videmski stadion je bil prvi, ki so ga po obnovi izročili uporabnikom. Ponekod v Italiji so obnovitvena dela še v teku, čeprav je svetovno prvenstvo že tu.

Denar iz Rima za Videmčani spretno izkoristili. Iz mestnega središča večpasovna avtocesta pelje do nogometnega igrišča in istočasno do avtocestne obvoznice. Okrog nogometnega stadiona so uredili veliko novih parkirišč, tako da bo v bodoče zadoščeno ljubiteljem nogometa in tudi kolarke ter navijačem domačih športnih moštev. V samem središču Vidma so z denarjem, ki je prav tako nalašč za to priložnost prišel iz Rima, zgradili dve veliki podzemni parkirišči. V Vidmu so priložnostni denar spretno izkoristili in ceste ter parkirišča bodo služila vsemu prebivalstvu, ne samo tistim nekaj tisoč navijačem od drugod, ki bodo prišli v Videm. Z denarjem iz istih virov so rešili tudi vprašanje cestne zveze med letališčem v Ronkah in avtocesto Trst-Benetke-Avstrija. Prav tako na letališču v Ronkah gradijo novo in sodobnejšo letališko postajo. Če ne bi bilo svetovnega nogometnega prvenstva, ne bi bilo denarja za izgradnjo številnih novih infrastruktur.

Čeprav ni marsikatera stvar tako pozitivna in uspešna, kot se je zdelo pred letom dni, so v Vidmu navdušeni. Ob vpadnicah so postavili številne opo-

zorilne table na svetovno prvenstvo. Videm sprejema tuje tudi z napisi v furlanskem jeziku. Pri tem so angažirana nekatera trgovska in industrijska podjetja, med katerimi izstopa Coca Cola, ki je že več let stalen sponzor velikih športnih prireditev. Nekateri predvideni prireditve pa so odpadle. Najbolj pomembna med njimi je tista z naslovom "Isole 90", ki jo je pripravljala neka večja italijanska reklamna družba ob podpori velikih italijanskih podjetnikov. Ker pa v Vidmu niso našli "razumevanja" in predvsem denarja (dati bi ga morali industriji in trgovci ter krajevne uprave), niso postavili nekaj tisoč metrov razstavnega prostora, kjer bi prikazali gospodarski potencial Italije in Furlanije še posebej.

Domači podjetniki pa so se kljub temu znašli. Po zamisli predsednika Trgovinske zbornice Giannija Brava so v prostorih Trgovinske zbornice uredili razstavo o gospodarstvu na Videmskem. Tu so predstavljena nekatera podjetja živilske stroke (vinogradniki, pršutarji iz San Danieleja, sirarne, žganjarne itd), podjetja, ki izdelujejo stolice, obrtniki s svojimi umetniškimi izdelki (zanje je poskrbel ESA), velika industrija kovinske stroke, prometne infrastrukture itd. Ni to gospodarski sejmen, ni to niti to, kar so prvotno predvidevali v strukturi z naslovom "Isole 90". To je le majhen prikaz raznoliškega furlanskega gospodarstva. V Vidmu bodo na to razstavo povabili še zlasti novinarje, ki pridejo za to priložnost v mesto, pa čeprav vedo, da športnih novinarjev gospodarska problematika čisto ne zanima.

MARKO WALTRITSCH

Partizanska bolnica »Franja«, spomenik človekoljubja s široko solidarnostno akcijo obnovljena in spet odprta

Naša solidarnostna nabirka izraz zvestobe in hvaležnosti

Ko je neposredno po naravni katastrofi v soteski Pasice nad Cerknim, ki skriva v svojih stenah znamenito partizansko bolnico Franjo, republiški odbor Slovenije pri takratni SZDL Slovenije za sanacijo tega močno poškodovanega zgodovinskega in človečanskega spomenika, izdal poziv za zbiranje finančnih sredstev v ta namen, smo se tudi Slovenci v Italiji nanj nemudoma odzvali. V Trstu so se sestali predstavniki borcevskih organizacij: Zveze vojnih invalidov NOB na Tržaškem, Zveze deportiranih v nacistična taborišča ANED in Zveze bivših antifašističnih političnih preganjenecv ANPPA, obeh osrednjih organizacij Slovencev, Slovenske kulturno-gospodarske zveze SKGZ in Sveta slovenskih organizacij SSO ter Primorskega dnevnika in 19. februarja 1989 naslovili na vso slovensko zamejsko javnost poziv k solidarnostni akciji za obnovo bolnice Franje.

Akcija je stekla takoj ter v naslednjih tednih in mesecih zajela dejansko vse zamejstvo, krajevne sekcije VZPI-ANPI in druge borbevske organizacije, kulturne, prosvetne in športne zveze, združenja in klube, slovenske gospodarske in stanovske organizacije in zasebna podjetja ter na stotine posameznikov. Nekatere vasi so med seboj dobesedno tekmoval v tej plemeniti pobudi, ponekod so tudi izvedli posebne prireditve v ta namen.

bančnem zavodu v Novi Gorici, tekoči račun, pri Tržaški kreditni banki v Trstu pa ostaja še odprt, saj posamezni prispevki, ki bodo še kako dobrodošli operativnemu odboru za sanacijo v Idriji, še vedno prihajajo.

Podpisniki poziva k solidarnostni akciji v zamejstvu izražajo svoje zadovoljstvo nad tolikšnim odzivom slovenske javnosti v tej solidarnostni akciji in čutijo za svojo dolžnost, da se vsem darovalcem, skupinam in posameznikom, organizacijam in ustanovam in še posebej tistim posameznikom, ki so se še posebej angažirali ali pri izvajanju nabirke v posameznih krajih in občinah, javno zahvalijo.

Zdaj ko je slovita bolnica Franja v soteski Pasice, ki je rešila življenje in lajšala trpljenje stotinam borcev narodnoosvobodilne vojne na Primorskem, Slovincem pa tudi Italijanom in pripadnikom drugih narodov protinacistične koalicije, ki so se s slovenskimi borci borili na primorskih tleh proti nacističnemu okupatorju, za iste cilje svobode, smo lahko zadoščeni, da smo tudi Slovenci v Italiji in z nami demokratični Italijani iz vrst bivših borcev, prispevali svoj delež k tej veliki obnovitveni zmagi. To zadovoljstvo in zadoščenje bomo potrdili tudi z množično pristojnostjo na nedeljskem slovesnem odprtju obnovljenega spomenika humanosti novim tisočim obiskovalcem iz vsega sveta, spomenika, ki naj tudi v novih rodovih vzbuja le plemenita čustva.

Še zadnja dela v soteski Pasice

Vincenti (ANPI): Bolnica Franja simbol vzajemnosti

Vsredržavno združenje partizanov Italije - ANPI je v okviru svoje solidarnostne akcije za obnovo partizanske bolnice Franje zbralo v Italiji (vključno z deželo Furlanijo-Juljsko krajino) nekaj čez 20 milijonov lir in jih tudi že nakazalo Operativnemu odboru v Idriji.

Predsednik deželne odbora VZPI-ANPI Federico Vincenti je za nedeljsko otvoritev obnovljene bolnice zapisal med drugim:

»Novica, da je plaz razdejal nam drago bolnišnico Franjo, nas je v hipu boleče pretresla: zbili smo se za usodo tega veličastnega, izvirnega ter zgodovinsko-vidnega pomnika, ki izpričuje in razodeva, koliko zmora človeška vzajemnost v hudih časih.

O zasutju Franje smo nemudoma razpravljali na zasedanju vsedržavnega sveta ANPI v Livornu le nekaj dni po nesreči in že na sami seji se je začelo zbiranje pomoči za obnovo tega izjemnega spomenika slovenskega odpora, v katerem so operirali in zdravili tudi garibaldince iz raznih krajev Italije in kjer so s svojim človekoljubnim prispevkom sodelovali tudi italijanski zdravniki in bolničarji.

Udeležili se bomo otvoritvene slovesnosti, ker želimo s tem izraziti svojo hvaležnost tehnikom in delavcem, ki so bolnico skoraj na čudežen način tako skrbno obnovili. Prisotni bomo zato, da izpovemo vso našo hvaležnost dragi in nepozabni, plemeniti zdravniki Franji in vsem zdravnikom in bolničarjem, ki so ob bolečinah znali ozdravljati in duhovno krepiti ranjence in invalide.«

Spored odprtja

Slovesno odprtje obnovljene partizanske bolnice »Franja« bo v nedeljo, 10. t. m., ob 11. uri na parkirnem prostoru pred vhodom v sotesko Pasice.

Slavnostni govornik bo član predsedstva Republike Slovenije Ciril Zlobec.

Po končanem uradnem delu programa bo ogled bolnice in tovariško srečanje.

Denarni prispevki so se začeli zbirati na tekočih računih, ki jih je zamejski Solidarnostni odbor odprl pri vseh slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriškem in vsakdo je hotel prispevati po svojih zmoglostih, imena darovalcev pa so bila spet objavljena.

V manj kot enem mesecu je nabirka presegla 6 milijonov lir, le teden zatem 13 milijonov lir, po niti dveh mesecih pa že 26 milijonov lir, da je v maju lanskega leta dosegla 50 milijonov lir, v naslednjih mesecih do danes pa skoraj 60 milijonov lir.

Skoraj vsa nabrana vsota je bila v marcu in aprilu letos v dveh obrokih že prenešana na tekoči račun Odbora za sanacijo bolnice Franje pri

Kako je potekala sanacija »Franje«

Partizanska bolnica »Franja« v soteski Pasice nad Cerknim, bo od nedelje dalje spet sprejemala tisoče in tisoče obiskovalcev in občudovalcev tega enkratnega spomenika človekoljubnosti našega narodnoosvobodilnega boja. Od udara, ki je zaprl dostope v sotesko in uničil ali močno poškodoval bolnišniške objekte in inventar v njih, je poteklo leto in pol. V tem času je neuničljiva volja ljudi ob solidarnosti doma in v tujini z zavestjo, da gre za dolg, do naše slavne novejši zgodovine, naredila malodane čudeže. Toda vanj je bilo vložena ogromno napora od preučevalnega in raziskovalnega do fizičnega, da o organizacijskem in finančnem niti ne govorimo. Zmogla ga je takratna in današnja generacija, prva iz čustvenega odnosa do let boja in trpljenja, druga iz spoštovanja NOB in spoznavanja, da je bolnica Franja naš narodni ponos.

Obnavljanje Franje je potekalo v treh glavnih fazah, ki jih sintetično povzemamo po tekstih, ki so jih pripravili strokovni sodelavci operativnega odbora za sanacijo: dr. Mihael Ribičič z Geološkega zavoda Slovenije, dipl. ing. arh. Franc Vardjan z Restavratorskega centra in ravnatelj Mesnega muzeja v Idriji prof. Samo Bevk, skupno s predsednico Operativnega odbora Ivico Kavčičevo, motor celotne akcije.

Neposredno po zrušenju kameninske gmote nad sotesko Pasice je bilo nujno najprej sanirati kameninski odlom z grozečo previsno odlomno steno, da bi bil vstop v sotesko sploh mo-

Ustanovitelj dr. Vočjak

Dr. Franja Bojc - Bidovec

Zdravnik dr. Ceccarelli

goč. Z miniranjem je bilo treba zmanjšati povprečni nagib stene na naklon okoli 60 stopinj in nato z mrežnimi zasloni preprečiti padanje manjših kosov in drobcev navzdol.

Geološki zavod, ki je prevzel sanacijo odloma, je izdelal projekt od vrtnice, miniranja, odstranitve odstreljenega materiala iz soteske do zaključnih del. Dela so se pričela zgodaj spomladi 1989 in so potekala nad 80 m visoko prepadno steno, zato so bili potrebni posebni varnostni ukrepi. Na greben nad odlomom so s helikopterji JLA in RSNZ prepeljali vso vrtnalo in minersko opremo in napeljali na stotine metrov kabla za dovod komprimiranega zraka od kompresorjev v dolini do vrtnalnih garniture na grebenu.

Miniranja so izvajali postopno od južne strani odloma proti severni. Po vsakem miniranju so odstranili material v strugi potoka z buldožerji tako, da so spet vzpostavili pretok vode in naredili prostor za na novo odstreljeni material. Skupaj so bila štiri večja masovna miniranja in več manjših. Pri tem so se sproti pojavljali in tudi reševali prej nepredvideni problemi, saj je pri prvem miniranju prišlo do sekundarnega podora na severni strani v količini okoli 4000 kub. metrov. Ta dodatna nepredvidena količina materiala v soteski je zaprla odtok vode iz soteske, ki pa se zaradi propustnosti gruča in hitre akcije gasilcev k sreči ni dvignila preko tal najnižjih barak in ni povzročila dodatne škode.

Po končanem miniranju je nastala nova stabilna oblika brežine odloma, ki pa so jo morali zaščititi z mrežo, ki jo je v skalo zasidralo specializirano podjetje za urejanje hudournikov, kar so storili še na drugih mestih soteske.

S temi deli so bili vzpostavljeni šele pogoji za ponovni pristop do partizanske bolnice Franje skozi sotesko, nato pa je bilo treba pripraviti še dohodno pot, saj je bila prejšnja slikovita, povsem uničena.

Bolnica Franja kot spomenik osvobodilne vojne Slovencev in še zlasti kot spomenik humanosti, je bila deležna kontinuirane skrbi seveda že pred katastrofo s permanentnim vzdrževanjem in ustreznim zbiranjem

sredstev v ta namen, prav ta sredstva pa so bila izredno dobrodošla v prvi fazi sanacijskih ukrepov.

Posledice naravne ujme na bolnišniških objektih so bile velike. V celoti je bila porušena oziroma raztreščena baraka za ranjence skupaj z bunkerjem in inventarjem od pogradov, lončene peči, odej in stare elektrifikacije. Zelo poškodovani sta bili operacijska baraka in izolirnica. Poškodovana je bila tudi nevidna konstrukcija, saj je močan pritisk ob usadu barako dobesedno zazibal in celo premaknil. Najbolj prizadeti sta bili tudi baraki za rentgen in kuhinjo, čeprav zunanji videz ni dajal tega vtisa. Tik pred nesrečo na novo postavljeni kiosk s centralnim elektroinstalacijskim sistemom, je dobesedno zasul.

Ker je od prej obstajala izdelana projektna dokumentacija, ki jo je izdelal IBE Ljubljana, je bilo možno takoj pripraviti obnovitvene rešitve z vsemi kalkulacijami in potrebami za nabavo materiala, sočasno pa je potekala naporna in uspešna akcija, da zatrpna dolina ne povzroči nastanka jezua, ki bi potopil celotno bolnico Franjo.

Sama rekonstrukcija objektov se je začela z odstranjevanjem zdrobljenega lesa in kamenja, čiščenjem struge, obnovo zidkov in temeljev ter gradnjo objektov. Bistvo vsega dela je bilo v avtentičnosti rekonstrukcije. Vse je bilo najprej dokumentirano, izdelana je bila lokacijska dokumentacija, gradbena ekipa Zidgrana je pripravila in obnovila teren, posebna ekipa mizarjev in tesarjev pri Mestnem muzeju Idrija je pod nadzorstvom Restavratorskega centra pričela graditi lesene barake, nakar je bilo treba vanje nameseliti celotni rešeni in restavrirani inventar, poskrbeti za zunanjo ureditev in varovalno kar najbolj avtentično prevleko barak. To delo je stalno spremljal nekdanji bolničar Franje Danilo Šuligoj, ki je barake izvirno poslikal tudi med vojno.

Dela v prvi in drugi fazi sta vodila in opisala dr. M. Ribičič in ing. Vardjan, toda do odprtja bolnice je bilo treba storiti še mnogo stvari, za kar je bil zadolžen ravnatelj muzeja Idrija prof. Samo Bevk ob podpori članov re-

publiškega in občinskega odbora za sanacijo.

Dosedanji opis poteka obnovitvenih del se je nanašal do sredine oktobra 1989. Naslednja faza je bil odvoz nasutega materiala (okoli 15.000 kub. m), ki je ostal v soteski od spomladanskega miniranja in ga je voda počasi, a vztrajno pomikala navzdol. To premikanje materiala je seveda povzročilo veliko uničenje vegetacije vzdolž celotne dolžine potoka Čerinščica. Ker pa bi odplavljanje materiala z vodno stihijo lahko trajalo tudi tri leta, so se odločili za odvažanje materiala v dolino s tovornjaki. Ta dela so sprva izvajali idrijski gradbinci, kasneje pa privatniki iz Splita in Makarske na osnovi najcenejše ponudbe. K sreči je prišlo na pomoč tudi deževje, ki je očistilo sotesko vse do naravne nivele potoka Čerinščica. V začetku leta 1990 pa so s čiščenjem celotne struge potoka pričeli idrijski gozdarji, marsikaj pa bo iz struge potoka še morala odnesti voda sama. Medtem so strokovnjaki Soškega gozdnega gospodarstva iz Idrije pripravili tudi projekt ozele nitve.

Tako je bila pripravljena pot za naslednjo fazo sanacije, t. j. obnovo vseh sistemov, mostovžev, ramp, dviznega mostička in stopnišč, ki preko slapov vodijo do same bolnišnice. Ta dela je na osnovi projekta inž. Vardjana marca začel idrijski Zidgrad oz. njegova delovna enota iz Cerknega, ki je tudi dokončno obnovila celotni dostop od parkirišča do mostičkov v soteski.

Vzporedno so potekala dela v restavratorskih delavnicah pri zasebnikih in muzejih v Ljubljani, Kopru in Novem mestu, pa seveda akcija za pridobitev uporabnega dovoljenja za odprtje objekta, kakor tudi informativno-propagandna akcija za ponovno turistično prezentacijo bolnice Franje.

Seveda se je v vsem času saniranja in restavriranja tega zgodovinskega objekta nadaljevalo tudi zbiranje velikih finančnih sredstev, ki je dalo nad pričakovanjem velik rezultat, ki predstavlja ob požrtvovalnosti obnovitve najbolj zgovoren dokaz navezanosti slovenskih ljudi na narodnoosvobodilno preteklost in njene neuničljive moralne vrednote.

Obračun nabirke Solidarnostnega odbora na Tržaškem in Goriškem

Skupni saldo zbranih prispevkov za obnovo partizanske bolnice Franje na tekočih računih pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriškem, je do 5. t. m. znašal 59.075.701 liro, pri čemer niso vračunane zaključne obresti TKB.

Na tekočih računih pri posameznih denarnih zavodih je saldo naslednji:

Tržaška kreditna banka - 41.134.430 lir
Hranilnica in posojilnica na Opčinah - 10.453.333 lir
Hranilnica in posojilnica v Nabrežini - 3.453.338 lir
Kmečka banka v Gorici - 2.823.178 lir
Hranilnica in posojilnica v Doberdobi - 318.422 lir
Hranilnica in posojilnica v Sovodnjah - 961.702 lir.

Tekoči računi pri vseh denarnih zavodih, razen pri Tržaški kreditni banki, so že zaprti in saldi prenešeni na tekoči račun pri TKB, ki ostaja še odprt za nadaljnje prispevke.

Na tekoči račun Operativnega odbora za sanacijo bolnice Franje pri denarnem zavodu v Novi Gorici, je bil že prenešen skoraj ves zbrani znesek v dveh nakazilih:

13. marca 1990 v znesku 30.055.000 lir
25. aprila 1990 v znesku 24.056.000 lir.

Preostali saldo pri TKB na dan 5. junija t. l. znaša še 4.926.403 lire.

PRIPRAVIL

JOŽE KOREN

V Trstu se je včeraj končal dvodnevni mednarodni posvet SPI in OECD Dežela snuje mešano družbo z ustanovo IRI za vsestransko gospodarsko pomoč Vzhodu

Dvodnevni tržaški posvet o vlogi malih in srednjih podjetij na relaciji Zahod-Vzhod, ki sta ga pripravili finančna družba SPI (podružnica IRI) in mednarodna organizacija OECD, je znova potrdil veliko zanimanje italijanskih gospodarskih krogov za dogajanje v Sloveniji in na Hrvaškem ter v širšem podonavskem prostoru. Državna ustanova IRI noče pri tem zaostajati za zasebnimi podjetji, ki sklepajo pogodbe posebno na Poljskem in v Sovjetski zvezi, zato je poverila svoji finančni družbi SPI vlogo konice za prodor zlasti v Jugoslavijo in Madžarsko. Na poslovanje BIC Centrov za podjetja in podjetnike (prvega bodo zgradili v Kopru, drugega baje v Zagrebu) gledajo z velikim zanimanjem tudi zahodnoevropske stvarnosti, od tod tudi zanimanje OECD, ki je poslala v Trstu svoje najboljše kadre. Da IRI misli resno pri izvajanju teh pobud, pa priča prisotnost v našem mestu samega predsednika te ustanove Nobilija in kar dveh ministrov, in sicer Romite (odnosi z Evropo) ter Francanzanija (državne soudeležbe).

Pobude IRI in SPI seveda nujno potrebujejo močno politično podporo na vsedržavni in tudi na krajevni ravni. Francanzani in Romita sta povedala, da Rim podpira tovrstne pobude, politično podporo naše dežele pa je neposredno napovedal predsednik odbora Biasutti, ki je podčrtal, da bo morala deželna stvarnost se učinkoviteje usmeriti svojo pozornost na Vzhod. Svoje napore bo morala graditi na dosedanjih izkušnjah v bilateralnih odnosih s sosednjimi republikami in v sklopu delovne skupnosti Alpe-Jadran, treba pa bo poiskati tudi nove poti in točno preveriti, kakšne so prazgopravne potrebe naših vzhodnih sosedov. Biasutti je napovedal bližnje ustanovitve mešane družbe s kapitalom Dežele,

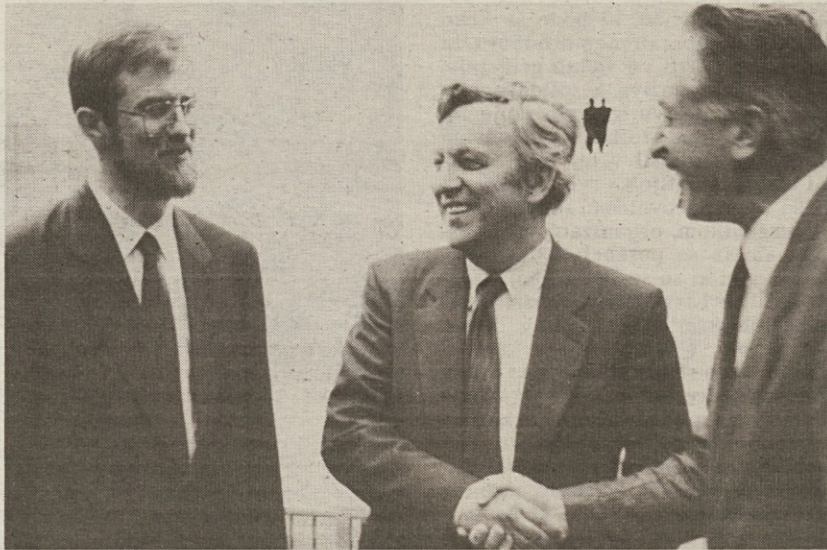
SPI in tržaškega BIC Centra, ki bo usmerjala nove ekonomske pobude na vzhodnoevropskih tržiščih, istočasno pa bo spodbujala rast samostojne podjetniške miselnosti v teh državah. Novoustanovljena družba, ki bo imela sedež v Trstu, bo morala delati trezno in realistično, zavedajoč se hudih (tudi družbenih) problemov, s katerimi se soočajo naši sosedji. Biasutti je med konkretne pobude uvrstil znani gospodarski sporazum Gorla-Mikulič, sodelovanje pri gradnji osimskih avtocest ter kooperacijo na področju znanstvenega in tehnološkega raziskovanja.

Veliko si Biasutti pričakuje od zakon za razvoj obmejnih področij, ki ga rimski parlament zaradi političnih sporov in medstrankarskih spletk še ni utegnil odobriti. Predsednik Dežele je spet pozval parlament, naj pohiti z odobritvijo tega pomembnega zakonskega normativa, ki je zastal tudi zaradi znanih sporov med Furlanijo-Juljsko krajino in Venetom. Ti spori so se sedaj baje končno izgladili, pomembno, če že ne odločilno besedo pa bo pri tem imel zunanji minister De Michelis, ki je svojčas praktično »zamrznil« parlamentarni postopek. Tudi če sodimo po včerajšnjih besedah ministra Francanzanija, ki je podobno kot De Michelis doma iz Veneta, se bo z zakonom za obmejna področja v kratkem vendarle nekaj premaknilo.

Zaključke dvodnevnega posveta je povzel predsednik IRI Nobili, ki je pozdravil Biasuttijevo pobudo o ustanovitvi nove mešane družbe, posebno pozornost pa je posvetil vlogi tržaškega BIC Centra, ki se hitro razvija in postopoma zadobiva deželno razsežnost, zanimanje za njegovo poslovanje pa kažejo tudi podjetniki iz Veneta in Lombardije.

SANDOR TENCE

Včerajšnji posvet je spremljal tudi predsednik slovenske vlade

Včerajšnjega zaključnega dela posveta SPI in OECD se je udeležil tudi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, ki je imel neformalne razgovore s predsednikom Dežele Biasuttijem in z ministrom za državne soudeležbe Francanzanijem. Med predavatelji na dopoldanski okrogli mizi, na kateri so sodelovali predstavniki Madžarske, Sovjetske zveze in Jugoslavije, je bila tudi Danica Purg, ravnateljica slovenske šole za menedžerje v Brdu pri Kranju, gost posveta pa je bil tudi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc.

Na Pomorski postaji so včeraj popoldne tudi podpisali formalni protokol za gradnjo kopskega BIC Centra v Ankaranu, pri poslovanju katerega bo neposredno soudeležena tudi gospodarska družba italijanske manjšine v Jugoslaviji Aegida. Delegacijo Unije Italijanov za Istro in Reko je vodil predsednik te organizacije Silvano Sau. Protokol so podpisali predstavniki SPI, tržaškega BIC Centra in Aegide ob navzočnosti ministra Francanzanija, predsednika IRI Nobilija in predsednika slovenskega izvršnega sveta Peterleta.

Na sliki (foto Magajna) Lojze Peterle, Adriano Biasutti in Marko Bulc.

Na tržaški Pomorski postaji Jutri začetek posveta o vlogi ombudsmana

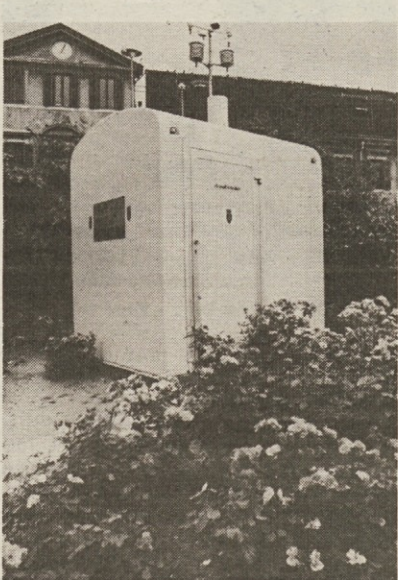
Jutri in v soboto, bo v Trstu zanimiv mednarodni simpozij o varstvu državljanov ter o vlogi ombudsmana (javnega pravobranilca) in sodnika miru, ki ga prirejajo Evropski inštitut ombudsmana in dežele Furlanija-Juljska krajina, Lombardija in Tridentinsko-Zgornje Poadižje. Posvet se bo začel jutri ob 9. uri na Pomorski postaji in se ga bodo udeležili strokovnjaki iz Italije, Francije, Avstrije, Švice in ZRN. Govor bo o Evropskem sodišču za človekove pravice, o poravnalnem sodniku in sodniku miru, o ombudsmanovih pristojnostih. Na simpoziju pa bodo poročali tudi o izkušnjah ombudsmana v nekaterih evropskih državah. V soboto se bo razprava osredotočila na perspektive Inštituta ombudsmana, ki ima sedež v Strasbourg, v Evropi. Simpozij bo večjezičen in bodo poročila prevajali simultano v nemščino, madžarsčino, slovenščino in srbo-hrvaščino.

Jutrišnji program predvideva najprej pozdrave predstavnikov oblasti (med njimi tržaškega župana Richettija, predsednika deželnega sveta Solimberga in predsednika deželnega odbora Biasuttija) ter državljanskega pravobranilca za Furlanijo-Juljsko krajino Driganija, glavna poročila pa bodo imeli prof. Matscher, član Evropskega sodišča za človekove pravice iz Strasbourg, prof. Consolo z univerze v Trentu in prof. Haller z univerze v Zürichu, v popoldanskim urah pa bodo na okrogli mizi primerjali izkušnje ombudsmana v Avstriji, Italiji, ZR Nemčiji in Švici.

V soboto bo imel najprej poročilo prof. Pickl z Evropskega inštituta ombudsmana v Innsbrucku, sledila bo razprava, zaključni poseg pa bo imel prof. Papicis z univerze v Padovi. Posvet se bo zaključil ob 12. uri s tiskovno konferenco.

Občina namestila štiri naprave za merjenje onesnaženosti Mestni zrak pod nadzorstvom

Na Goldonijevem trgu se je pred mesecem dni med zelenicami »pojavi« naprava, ki je delno podobna celicam za električne naprave, delno pa robotom iz otroških stripov. V resnici gre za nepremično napravo za merjenje stopnje zračne onesnaženosti, ki je začela delovati pred približno desetiimi dnevi. Občinsko odborništvo za okolje, ki ga vodi Gianfranco Bettio, je po številnih polemikah in nespornostih tako v občinskem svetu (kjer so zeleni pritiskali, da bi uvedli merjenje zračne onesnaženosti) in v samem odboru (kjer so takim načrtom metali »polena pod noge«) končno namestilo prvo serijo naprav za merjenje stopnje zračne onesnaženosti. Postopek za odobritev sklepa je bil namreč kar precej dolg, saj je občinski odbor potreboval skoraj eno leto, da je odobril finančno kritje stroškov (za upoštevni postopek pa je odgovorna tudi Pokrajina, ki bi morala delno poskrbeti za novo mrežo merilnih naprav in ki je v ta namen dobila od Dežele kar precej denarja, katerega pa še ni izkoristila).

Kljub temu da so naprave za merjenje zračne onesnaženosti zelo pomembne, pa seveda ne bodo rešile problema kot takega. Kako torej omejiti onesnaženje, ki je glede na vsedržavne statistike v Trstu zelo visoko (naše mesto naj bi bilo na vrhu lestvice)? Tudi za to je odborništvo za okolje s pomočjo komisije, v kateri sedijo tudi naravovarstveniki, izdelalo nekaj predlogov, ki pa jih bo treba uskladiti z načrtovanjem ostalih odborništev, zlasti z načrti odborništva za promet. Glede na to, da onesnaženje povzroča predvsem avtomobilski promet (vsaj v 80-odstotni meri), bi bilo treba promet

drastično omejiti. Odborništvo za urbanistiko in promet je sicer že izdelalo načrt za razširitev cón za pešce, omejitev zasebnega in okrepitev javnega avtobusnega prometa. Novo prometno kulturo pa bo glede na enoletno izkušnjo (po delnem zaprtju mestnega središča) zelo težko uveljaviti, saj se ljudje neradi odreka avtomobilu. Treba bi bilo namreč uveljaviti novo kulturo o »pravici do avtomobila«, ki mora upoštevati pravice vseh, tako pešcev kot tistih, ki v mestnem središču delajo in živijo. Zato, predlagajo odbor za okolje, bi lahko uvedli novo vrsto omejitve po sistemu sodih in lihih registrskih tablic.

Občina pa nazadnje najavlja tudi merjenje in omejevanje zvočnega onesnaženja, ki je tudi med najvišjimi v Italiji. Naprava na Goldonijevem trgu je na primer programirana tudi za merjenje zvočne onesnaženosti. Tega programa pa zaenkrat še ne izkoriščajo. V kratkem pa naj bi ugotovili, kakšno stopnjo zvočne onesnaženosti prenese naše mesto (predvsem onesnaženost, ki jo povzroča promet) in naj bi po teh ugotovitvah določili »varnostne meje« in ustrezne globe za kršitelje teh meja.

Pred desetiimi dnevi pa je Pokrajinski nadzorni odbor odobril tudi občinski pravilnik za zaščito pred zvočnim onesnaženjem, ki ga povzročajo industrija, gospodinjstva ipd. Mestni redarji, karabinjerji in policija bodo torej na preži za hrupneži, ki imajo preglasne televizorje, magnetofone itd.

B. G.

Na sliki (foto Križmančič): nova merilna naprava med zelenicami na Goldonijevem trgu.

Morje ob naših obalah je skoraj neoporečno

Morje v Tržaškem zalivu in ob obalah naše dežele je s higienskega (tj. mikrobiološkega) vidika skoraj neoporečno, poleg tega pa letos ne bi smeli doživeti niti cvetenja alg. Tako menijo raziskovalci Univerze v Gradcu, Observatorija Visokega Jadrana (pri katerem sodelujejo FJK, Veneto, Slovenija in Hrvaška) in raziskovalnih laboratorijev deželnih KZE.

Podatke lanskih raziskav graške univerze in letošnjih znanstvenih križarjenj Observatorija so predstavili včeraj na tiskovni konferenci, ki je bila namenjena zlasti časnikiarjem iz Avstrije in Zveze republike Nemčije, ki bi morali turistom iz teh držav posredovati pomirjujoče podatke in tako preprečiti »eksdodus« turistov na druge obale. Domačim in tujim časnikiarjem (slednjih je bilo skoraj več) so podatke predstavili docentka na departmaju za biologijo Univerze v Trstu Serena Fonda Umani, deželni ravnatelj za okolje Gastone Novelli in graški raziskovalec Mascher. Bolj kot stopnja mikrobiološke onesnaženosti (omeniti velja, da je kopanje nepriporočljivo na nekaterih točkah miljske obale) pa je časnikiarje zanimalo seveda, ali bo letos morje spet »cvetelo« (ta pojav raziskujejo na znanstvenih križarjenjih Observatorija). Novelli je tako izrazil mnenje, da letos cvetenja ne bo, češ da je letošnje vreme »nenaklonjeno« temu pojavu. Poleg tega je dejal, je to ciklični pojav, ki je le v manjši meri odvisen od snovi, ki se izlivajo v morje. Lani so namreč odkrili, da so ta pojav beležili v Trstu vse od leta 1729. »Bolj čudno od pojava kot takega je dejstvo,« je dodal, »da ga zadnjih 40 let nismo doživeli.«

Istega mnenja je bila tudi profesorica Fonda Umani, ki je poudarila, da do evtrofizacije ne pride ob obali, pač pa sredi morja. Dodala pa je tudi, da je depuracija voda, ki se izlivajo v morje, vsaj delno koristna, in da bi v bodočnosti morali omejevati izlivanje sladkih voda (ne gre seveda za rečno vodo) v kraje, kjer ni odtoka.

Mascher je na koncu podčrtal, da naloga graških raziskovalcev ni bila ugotoviti, zakaj alge cvetijo, pač pa samo, ali je kopanje ob obalah FJK priporočljivo. »Iz naših podatkov namreč ni mogoče razumeti,« je dejal, »ali je morje z ekološkega vidika zdravo.« Vsaka interpretacija v tem smislu bi bila torej vsiljena. Omejevanje snovi, ki povzročajo evtrofizacijo, je po Mascherjevem mnenju torej nujno.

Danes posvet EZIT o odnosih z Vzhodom

»EZIT: projekt za Trst - Tehnološki park in vrata proti Vzhodu« je naslov posveta, ki ga prireja ustanova za tržaško industrijsko cono EZIT. Na srečanje, ki bo danes ob 16.30 v dvorani Oceania kongresnega centra na Pomorski postaji, so prireditelji povabili predsednika deželnega odbora FJK Biasuttija, deželnega odbornika za programiranje in za odnose z Evropsko skupnostjo Carbonella, docenta na beneški univerzi Contija, rimskega univerzitetnega profesorja Aymonina in predstavnika družbe Zollet Ingegneria SpA Zolleta, nastopil pa bo seveda tudi predsednik EZIT Tabacco. Pobuda se vključuje v širšo razpravo o učinkovitosti vlogi ustanove EZIT.

Pred cerkvijo na Repentabru bo kot v starih časih zaživel sejem za otroke in odrasle Sklad Mitje Čuka vabi v nedeljo na tabor

V nedeljo od 17. ure dalje bo pred cerkvijo na Repentabru prireditve, namenjena otrokom in odraslim. Organizator prireditve je Sklad Mitja Čuk, ki ji je dal naslov »Pride, gremo na tabro«. Če bo slabo vreme, se bo celotna prireditev preselila v šolsko dvorano na Colu.

»Žal bi nam bilo, če bi nam vreme prekržalo načrte, saj smo si celotno prireditev zamislili nekakšno ponovitev starih sejmov ob raznih verskih praznikih, ko so se obiskovalcem ponujale razne kulturne prireditve, pa pevski nastopi - vse to pa prepleteno z zabavo, s prodajo domačih dobrot in z vsem tistim, kar je lahko zadovoljevalo in osrečevalo mlade in odrasle obiskovalce,« nam je povedala predsednica Sklada Mitja Čuk Jelka Cvelbar.

»Ženska pevška skupina in plesalci Stu ledi so se nam že pred časom ponudili, da bi nastopili na eni naših prireditev, ki potekajo z namenom, da senzibiliziramo čim več naših ljudi za našo dejavnost v korist prizadetih otrok, da pa tudi zberemo

čimprej dovolj denarnih sredstev za dokončni odkup sedeža na Proseški cesti na Opčinah, kjer že potekajo številne naše dejavnosti.«

Nedeljska prireditev bo popeljala udeležence, tudi najmlajše, z ljudsko pesmijo od Istre do Režije in sicer tako, da bodo vanjo vključene razne ljudske igrice, pri katerih se bodo lahko zabavali najmlajši.

»Prireditve bo tako stekla že na primer pol ure prej tako, da se bodo naši najmlajši pod vodstvom animatorja vključili z raznimi ljudskimi igravicami čimprej v celotno dogajanje. Tako naj bi vse steklo kot nekoč na vaških sejmih. Morda nam bo uspelo postaviti tudi dve stojnici - eno z lectovimi srčki, drugo s prodajo raznih domačih dobrot. Vse pa naj bi potekalo s petjem in plesom pod lipami okrog repentabske cerkve. Želimo si samo, da bi se prireditve udeležilo čim več otrok s svojimi starši, da bi se vsi enako dobro počutili in nazabavali.«

Že naslednjo soboto, 16. junija, bo imel Sklad Mitja Čuk novo prireditev s podobnimi nameni in

cilji. Odvijala se bo v parku Finžgarjevega doma na Opčinah. »Zamislili smo si jo tako, da bi naši otroci preživeli v naši družbi in s svojimi starši ves dan v naravi. Nudili jim bomo malico in kosilo; vmes pa se bodo lahko otroci zabavali z raznimi igravicami, s spontanimi nastopi. To bo nova priložnost za medsebojno spoznavanje in za utrjevanje prijateljskih vezi.«

26. junija, to je na predvečer sv. Ivana, bo na Pikelcu na Opčinah kresovanje, kjer bodo sodelovali tudi skavti z Opčin. Tu bo zagorel kres, ob njem pa bodo udeleženci zapeli, se povsnelili, poskrbjele pa bo tudi za prigrizek.

V tem mesecu so torej kar tri prireditve v organizaciji Sklada Mitje Čuka. Organizatorji, pa tudi vsi, ki bodo pri njih sodelovali, se nadejajo lepega vremena, da bi zamisel o podpori delovanju Sklada čim boljše uspela.

NEVA LUKEŠ

Že odposlali odpovedna pisma vsem 37 delavcem Predstavniki družbe Buton ponovili zahtevo po zaprtju tržaškega obrata

Vecchia romagna in rosso antico sta vesplošno znani žgani pijači, vendar pa njenemu proizvajalcu, podjetju Buton, zadnje čase posli ne cvetijo. Tako vsaj zagotavljajo lastniki, ki so predvčerajšnjim popoldne ponovili svoj predlog, da zaprejo tržaško podružnico in odslovijo vseh 37 zaposlenih. Delavcem, ki so včeraj ves dan zasedali v obratu, so že odposlali odpovedna pisma.

Tako se je položaj v tem, sicer ne velikem, tržaškem obratu še zaostрил, in obstaja vse resnejša bojazen, da bo Trst obubožal še za eno industrijsko enoto. Predstavniki družbe Buton, ki ima glavni center v Bologni, so svojo namero o zaprtju tržaškega obrata napovedali že pred približno 20 dnevi. Že prvič so sindikalni predstavniki delavcev in enotna federacija CGIL-CISL-UIL odločno protestirali in napovedali, da bodo predstavili vrsto alternativnih predlogov.

Nesporno je namreč, so izjavili pri sindikalni organizaciji CGIL, da je družba Buton zadnje čase utrpela izgube. Kot že rečeno, sta njena glavna in najbolj znana produkta vecchia romagna in rosso antico, ki pa ne gresta več tako v prodajo kot nekoč. Istočasno pa se podjetju, po izjavah lastnikov, ni preveč posrečil poskus s proizvodnjo batide raznih okusov. Zato je po oceni vodstva družbe Buton nujno zmanjšanje obsega proizvodnje, kar naj bi v tem konkretnem primeru pomenilo, da zaprejo tržaški obrat in odslovijo vse zaposlene.

Če so torej sindikalne organizacije morale sprejeti diagnozo, pa niso soglašale z izbiro zdravlja in načinom zdravljenja. Zato so že po prvi napovedi o zaprtju tržaške tovarne izdelale tri alternativne predloge. Vodstvu družbe Buton so v prvi vrsti predlagale, da bi preusmerilo proizvodnjo v tržaškem obratu; če bi bilo to prezah-

tevno in neizvedljivo v krajših rokih, so pomislile na premestitev delavcev v tovarno v Bologni (tam je trenutno zaposlenih približno 150 delavcev); in končno so nakazali možnost, da bi tržaško vejo družbe Buton prevzela kakšna sorodna tržaška tovarna. (Namig je seveda letel na tovarno Stock, ki pa, kot kaže, tudi zmanjšuje obseg svoje produkcije).

Vendar pa družba Buton, pravijo sindikalne organizacije, ni vzela resno v pretres nobene izmed navedenih možnosti, temveč je vztrajala pri prvotnih zahtevah. Tako so v torek popoldne predstavniki družbe na sedežu Združenja tržaških industrijcev predstavnikom delavcev in sindikatov izjavili, da potrjujejo že napovedane odločitve, ki pa bodo v bistvu že v najkrajšem času postale izvršilne.

Zaradi takšnega zadržanja lastništva so sindikalne organizacije ponovno

najostreje reagirale, delavci zbrani na skupščini pa so zahtevali čimprejše sestanke s prefektom De Felicejem, s tržaškim županom Richettijem in s predsednikom ustanove za industrijsko cono EZIT Tabaccom. Župan Richetti je že ob prvem sporočilu zahteval pojasnil od vodstva družbe Buton, v prepričanju, da zaprtje vsakega industrijskega obrata predstavlja dodatni udarec ne prav bogatemu tržaškemu gospodarstvu. V to so trdno prepričane tudi sindikalne organizacije, ki se med drugim dobro zavedajo, da bi bilo za odslovljene delavce težko dobiti novo ustrezno delovno mesto. Zato so se v začetku tudi zavzemali, da bi lahko delavce tovarne Buton začasno vpisali v dopolnilno blagajno, vendar pa ta možnost odpade, če lastništvo namerava neki obrat zapreti in nato, zelo verjetno, tudi prodati celoten objekt.

Na zasedanju vzhodnokraškega rajonskega sveta

Še o vprašanju sinhrotrona

Vzhodnokraški rajonski svet se bo na drevišnji seji znova ukvarjal s specifičnim urbanističnim načrtom za gradnjo sinhrotrona pri Bazovici, ki so ga izdelali strokovnjaki Občine Trst. Predsednik skupščine Turitto je formalno zahteval, da se današnje seje, ki se bo začela ob 20. uri, udeležijo občinski tehniki in sam odbornik za urbanistiko Cecchini, ki doslej resnici na ljubo niso pokazali velikega zanimanja za odkrito sočudenje z rajonskim svetom. Ocena omenjenih načrtov je bila na dnevnem redu že prejšnji teden, na zahtevo predstavnika SSK Močnika, kateri so se pridružile tudi ostale svetovalske skupine, pa so vse skupaj odložili na danes.

Tržaški občinski svet se bo, razen presenečenj, s temi plani ukvarjal na ponedeljkovem zasedanju. Načrti so bili že predmet hudih političnih polemik v skupščini ter tudi obračunavanja znotraj večinske koalicije, ki podpira pravop župana Richettija. Okrog tega vprašanja obstaja vsekakor še vrsta nejasnosti in neresenih vprašanj, na katere doslej Občina in pristojni strokovnjaki niso znali (ali hoteli) odgovoriti. Nerešeno ostaja tako vprašanje greznicega omrežja in cestnih povezav s sinhrotronom, mnogi pa se tudi sprašujejo, če je kdo sploh preveril posledice, ki jih bodo imela načrtovana dela na tamkajšnje okolje.

Zanimiv torkov večer v Gregorčičevi dvorani Problem antisemitizma tudi na Slovenskem

Redno srečanje v Gregorčičevi dvorani je bilo v torek zvečer posvečeno judovski problematiki. Govorila sta Filip Fischer in publicist Mladen Švarc iz Ljubljane, ki sta tudi sama pripadnika židovske skupnosti. Predavanje sta organizirala Slovenski klub in Društvo slovenskih izobražencev. V imenu SK je prvi spregovoril Ravel Kodrič. Predstavil je gosta in opozoril, da je problem Judov spet priplaval na površje. Kdor bere časopise, je opazil, da se v svetu spet pojavlja antisemitizem in da je v tem "civiliziranem" času že spet prišlo do krutosti na račun tega od vedno preganjanega ljudstva. Predsednik DSI Sergij Pahor pa je v svoji uvodni misli opozoril na pomen takšnih srečanj, saj je Trst eno od tistih mest, ki mora na področju rasizma še marsikaj razčistiti.

Filip Fischer je v svojem posegu uvodoma opomnil, kako je celo Slovar slovenskega knjižnega jezika krivičen

do nekaterih narodov. Tako na primer piše besedo *cigan* z malo začetnico, čeprav gre za pripadnika nekega ljudstva, poleg tega pa razlaga to besedo z negativnimi oznakami. Isto velja za besedo *jud* (spet pisano z malo začetnico), ki je za omenjeni slovar najprej pripadnik judovske vere, potem pa stiskač in oderuh. S tako izkaznico pa Slovenci ne bi smeli v kulturni svet, je izjavil Fischer in zaključil z mislijo, da antisemitizem ni samo evropski pojav, ampak da je prisoten tudi v Sloveniji. Čas bi bil, da bi končno odpravili stereotipe in podrl zid, ki nas ločuje.

Predstavniki judovske skupnosti iz Ljubljane Mladen Švarc je občinstvu v Gregorčičevi dvorani povedal nekaj bistvenih podatkov o Židih v Sloveniji. Številčno je ta skupina izredno šibka, saj šteje samo okrog 60 članov. V celi Jugoslaviji je bilo pred vojno približno 80 tisoč Judov, danes pa živi v tej državi le še "preostanek preostanka". Mnogo se jih je seveda tudi asimiliralo oziroma se odpovedalo svojemu poreklu. Poleg tega danes seveda ne moremo pričakovati kakega priseljevanja Judov v Jugoslavijo, kot se je to dogajalo pred vojno. Kljub zelo majhnemu številu pa Židje na Slovenskem še zdaleč niso neživljenjski in nepomembni, saj so pustili svoje sledove na marsikaterem področju javnega življenja in v umetnosti.

V razpravi je prišla na dan afeta o reviji Tribuna, ki je pred kakim letom objavljala v nadaljevanju Protokole sionskih modrecev. Gre za delo iz 19. stoletja. Napisal ga je neki ruski pop po naročilu carja, knjiga pa naj bi služila kot sredstvo proti Judom. Protokoli sionskih modrecev dejansko prikazujejo Žide kot snovalce svetovne zarote, knjiga pa je napisana v obliki zapisa tajnih sej židovskih veljakov. Ko je začela Tribuna objavljati te tekste, se je judovska skupnost seveda čutila prizadeta, Mladen Švarc pa je bi eden izmed tistih, ki so skušali javnosti dokazati, da gre le za žaljiv ponaredek. V razgovoru med gostom in publiko je prišlo na dan tudi vprašanje, s katerim imenom je najprimernejše označiti pripadnika hebrejskega naroda. Po Švarcevem mnenju je beseda Jud pravilnejša, ker ima v skoro vseh slovanskih jezikih ime Žid negativen prizvok. (hj)

Na sliki (foto Magajna) z leve Ravel Kodrič, Mladen Švarc in Filip Fischer za predavateljsko mizo v Gregorčičevi dvorani.

Obrazec za prijavo davkov ICIAP

Občina Trst sporoča, da so z današnjim dnem na razpolago obrazci za plačilo občinskega davka za obrtnike ICIAP za leto 1990.

Obrazci so na razpolago v pristojnem uradu na Trgu Granatieri od 18.15 do 12. ure. Uporabniki bodo z obrazcem prejeli tudi sveženj z vsemi navodili, kako izpolniti davčno prijavo.

Danes bo v Bazovici nastopil moški pevski zbor »I. Gruden«

Danes ob 20.30 bo v Bazovskem domu nastopil moški pevski zbor Igo Gruden iz Nabežine s svojim celovečernim koncertom partizanskih pesmi z naslovom »Spomin na 1989«. Prireditelj organizira KD Lipa iz Bazovice, da bi tako dostojno proslavilo 45-letnico osvoboditve in konca vojne.

Zbor Igo Gruden, ki ga vodi prof. Aleksander Rojč, je s svojim nastopom, predvsem pa z izvirnim podajanjem partizanske pesmi, doživel izreden uspeh pred svojim domačim občinstvom, pa še na dveh nastopih na Tržaškem, ki jih je opravil v preteklih dneh.

Razstava v muzeju Revoltella posvečena neoklasicizmu

Tržaški občinski odbornik Lucio Cernitz je sporočil, da bo razstava o neoklasiki in pritličnih prostorih muzeja Revoltella. Prav glede lokacije je bilo namreč več dvomov, saj je marsikdo menil, da ne bodo pravočasno izvedli del.

V ponedeljek pa so vodja obnovitvenih del in predstavniki gradbenega podjetja, ki jih je opravilo, "izročili" odborniku obnovljene salone. Vse je torej nared, upoštevali pa so vsa varnostna in druga pravila, ki jih predvideva zakon. Obnova je stala milijardo in 900 milijonov lir, ki jih je prispeval Slad za Trst.

Okrogla miza o vprašanju rasizma in vedno večji nestrpnosti v Italiji

Krožek za družbene in politične vede "Che Guevara" prireja v ponedeljek, 11. t. m. ob 18. uri v dvorani v Ul. Madonnina 19. okroglo mizo na temo "Črnci in mi: intolerantnost in solidarnost v srečanju med različnimi kulturami v sedanji Italiji". Govorila bosta pater Ernesto Balducci, ravnatelj založbe "Kultura miru" iz Firenc in prof. Margherita Hach.

Srečanja o vprašanjih okolja

Jutri in v soboto bo v gledališču "Miela" zanimivo srečanje na temo: "Za svet po meri človeka". Sodelovali bodo ravnateljica arheološkega muzeja v Ogledu Franca M. Scotti, tržaški speleolog Louis Torelli, člani skupine "Peru 88", Daniele Damele, predsednik Združenja prijateljev italijansko-brazilske kulture, Mauro Tretjak, sodelavec Botaničnega inštituta tržaške univerze, Maurizio Fenneti, glasbenik in fotograf, Giovanni Cervesi, podpredsednik Pokrajine Trst in odbornik za ekologijo ter drugi predavatelji.

Posneli so epizodo televizijske nadaljevanke o srbskem pesniku Aleksi Šantiću

RTV Sarajevo snemala film v Trstu

Po nekaj letih je Trst ponovno nudil scenografsko ozadje novemu filmu. Tokrat je Trst posnela ekipa RTV Sarajevo, ki je prišla v naše mesto snemat epizodo TV serije o življenju srbskega pesnika Alekse Šantića (1868-1924), ki je otroštvo preživel v našem mestu (kot sin bogate trgovske družine) in se je nato šolal v Ljubljani. Snemanje je trajalo pet dni (snemali so tudi v Miramaru in v srbsko-pravoslavni cerkvi), včeraj pa so se režiser, igralci in snemalci odpravili v Istro.

Kot zanimivost lahko zapišemo, da je v filmu nastopal kot statist tudi bivši tržaški srbsko-pravoslavni pop Ilija Ivić, ki se je včeraj »šetak« po Trgu Unità v kostumu iz 19. stoletja.

Na sliki (foto Magajna): ekipa RTV Sarajevo snema pred županstvom na Trgu Unità.

Pomembne domene na zadnjem sestanku zadrage Kulturni dom Prosek-Kontovel

Odbor zadrage Kulturni dom Prosek-Kontovel je v torek zvečer sklical sestanek vaških organizacij in društev, kot so se domenili člani na zadnjem občnem zboru zadrage. Poleg odborov zadrage so se sestanka udeležili še predstavniki športnega društva Primorje, športnega društva Kontovel, pevskega zbora Vasilij Mirk, amaterskega odra Jaka Štoka, Združenja partizanov in Mladinskega krožka. Predsednik zadrage Josip Čuk je prisotne uvodoma seznanil o namenu tega sestanka. Na zadnjem občnem zboru zadrage je namreč tekla beseda o vpisu novih članov v zadrugo, saj se je po ustanovitvi (leta 1972) vpisalo malo novih članov, mnogo jih je umrlo, večinoma pa je starejših. Zato si odbor prizadeva za pridobitev novih svežih mladih moči in zaradi tega se obrača

na predstavnike vaških organizacij, da bi v okviru svojih društev spodbudili člane, da bi se vpisali v zadrugo. Dvorana in prireditveni prostor na odprtem sta namreč namenjena vsem vaščanom, vaškim organizacijam in društvom. Prav v zvezi z uporabo dvorane in prireditvenega prostora na odprtem, je odbor zadrage predlagal društvom, naj bi v začetku sezone pripravila okvirni program, ki bi ga izobesili na stenčes Kulturnega doma, tako da bi lahko koordinirali datume posameznih nastopov in se tako izognili istočasnim prireditvam v vasi, kot se je na žalost večkrat že dogajalo. Ob zaključku je predsednik Čuk seznanil prisotne z izboljšavami, ki jih je zadruga uresničila in tistimi, ki jih še načrtuje z namenom, da bi bili prostori zadrage vedno bolj funkcionalni.

Prijetno družabno srečanje barkovljanskih 50-letnikov

(Foto Magajna)

Barkovljanski petdesetletniki so pred kratkim proslavili svojo obletnico s tradicionalno prireditvijo, ki je obsegala skupno udeležbo pri maši, polaganje cvetja pred spomenik padlim na barkovljanskem pokopališču, skupno kosilo, predajo ključev in nato še lepo kulturno prireditev z nastopom moškega pevskega zbora Igo Gruđen iz Nabrežine. Izvedel je splet partizanskih in borbenih pesmi pod naslovom »Spomin na leto 1989«.

Vse se je začelo z mašo v barkovljanski cerkvi, kjer so zapeli učenci osnovne šole, nato s kratko spominsko svečanostjo pred spomenikom padlim na barkovljanskem pokopališču, kjer so položili cvetje tudi na grob Barkovljana, ki bi bil tokrat tudi slavil petdesetletnico. Sledila je družabnost s

predajo ključev in s podaritvijo majhnih daril, ki so jih 50-letnikom pripravili osnovnošolci. Nato je bilo kosilo v gostilni Gruđen v Šempolaju, praznovanje pa se je nadaljevalo v društvenih prostorih v Barkovljah, kjer so slavlenci (13 je bilo udeležnih, proti večeru pa sta se jim pridružila še dva) in številni drugi udeleženci prisluhnili lepemu petju nabrežinskih pevcev.

Vsi 50-letniki so se nato vpisali v knjigo, ki jo že sedem let skrbno vodi in urejuje Vera Poljšak, duša teh srečanj in praznovanj, ki so za vse Barkovljane priložnost, da se povežejo in da svoja srečanja povežejo tudi z dogajanjem, tako pomembnim za kulturno in vsestransko delovanje Slovencev na tem področju. (nl)

Pojasnilo SKD Barkovlje

Spoštovani g. urednik,

prosim vas, da objavite naslednje pojasnilo gospodu A. Mermolji.

1. Aleksander Furlan je napisal prostestno pismo, objavljeno v vašem dnevniku 25. maja t.l., v svojem imenu in ne v imenu društva.

2. Na redni seji upravnega odbora SKD Barkovlje dne 6. dec. 1989 so prisotni odborniki soglasno sklenili, da se iz organizacijskih razlogov tekočega poslovnega leta ZAENKRAT ne vpišejo v ARCI.

3. Na seji v Križu je g. Furlan izrazil nekaj pripomb v svojem imenu in ne v imenu barkovljanskega društva.

LUČANO JAGODIC
predsednik SKD Barkovlje

koncerti

Glasbena matica - Trst vabi na zaključne nastope, ki bodo: danes, 7. t. m., ob 17. uri na Glasbeni matici in ob 20.30 v dvorani Igo Gruđen v Nabrežini nastop v spomin na prof. Sergija Radoviča, jutri, 8. t. m., ob 18. uri v dvorani I. Gruđen v Nabrežini, v ponedeljek, 11. t. m., ob 17. uri na Glasbeni matici v Trstu, ob 18.30 v Slovenskem šolskem centru v Miljah in ob 20.30 v dvorani Igo Gruđen v Nabrežini klavirski recital Claudie Sedmach.

Gledališče MIELA
Danes, 7. t. m., ob 18. uri bo v gledališču Mielas glasbeno srečanje s tržaškimi glasbeniki. Sodelovali bodo Pierpaolo Cogno, Gabriele Centis, Sergio Candotti, Marco Balaben, Stefano Franco, Angelo Baiguera in Alessandro Simoñetto.

V petek, 15., in v soboto, 16. t. m., ob 18.30 bo v gledališču Mielas koncert gojencev Glasbene šole 55.

Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane, letošnji dobitnik zlate plakete mesta Maribor na nedavnem tekmovalnem Naša pesem '90, bo nastopil v sredo, 13. t. m., ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi, Trg Panfili. Zborovodja Jože Fürst. Prireditelji ZSKD in Ars Nova. Vabljeni!

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri - V četrtek, 14. t. m., ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na sporedu sklepni koncert letošnje sezone. Nastopil bo trio CLAUDIO MARINONE - flauta, TULLIO ZORZET - čelo in EDOARDO TOBIANELLI - klavir. Na sporedu Haydn in Weber. Vabljeni!

razna obvestila

Sklad Mitja Čuk obvešča, da bodo od 15. junija do septembra letos prekinjene dejavnosti šiviljskih popravil.

Pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI Trst poziva vse svoje sekcije, da se množično udeležijo proslave odprtja obnovljene zgodovinsko znamenite partizanske bolnice Franje v nedeljo, 10. t. m., saj so zamejski Slovenci in Italijani izjemno veliko prispevali za njeno obnovo.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza - Odbor za vzgojo in izobraževanje in Dijaški dom S. Kosovel iz Trsta prireja PLANINSKI POHOD 1990 od 17. do 21. julija 1990. Obvezna je veljavna izkaznica SPDT.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI
Jutri, 8. t. m., ob 20. uri (red C) bo na sporedu ponovitev Donizettijeve opere ELISIR D'AMORE. Dirigent Gianfranco Masini, režiser Marco Tullio Giordana. Zbor bo vodila Ine Meisters.
Ponovitev bo še 10. t. m. (red D) ob 16. uri.

Simfonična sezona Gledališča Verdi Nocoj ob 20.30 (red B) bo na sporedu koncert pod vodstvom Pinchasa Steinberga. Izvajali bodo skladbe Bernsteina, Andersona in Gershwna.
Ponovitev koncerta v soboto, 9. t. m., (red S) ob 18.00.
Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

GLEDALIŠČE CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes, 7. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Cristallo premiera L'OSPITE DESIDERATO. Režija Orietta Crispino. Gledališko delo je napisal Rosso di San Secondo.

Upravitelji gledališča obveščajo, da je za predstavo obvezna rezervacija pri osrednji blagajni UTAT v Galeriji Protti, ker je število sedežev omejeno.

razne prireditve

KD Lipa - Bazovica priredi danes, 7. junija, ob 20.30 v Bazovskem domu ob 45-letnici osvoboditve koncert partizanskih pesmi v izvedbi MPZ IGO GRUĐEN iz Nabrežine. Vabljeni!

Gospodarsko društvo na Kontovelu proslavlja 90-LETNICO USTANOVITVE. Ob tej priložnosti organizira zgodovinsko razstavo gospodarskega, kulturnega in športnega delovanja na Kontovelu ter pokušnjo vin vaških vinogradnikov. Odprtje razstave bo jutri, 8. junija, ob 19. uri v društvenih prostorih. Sodeluje amaterski odbor od Jaka Štoka. Vabljeni člani in prijatelji. Urnik razstave 9. in 10. junija od 10. do 20. ure.

Jutri, 8., in v soboto, 9. junija, ob 20.30 bo v gledališču France Prešeren v Boljuncu ZAKLJUČNI NASTOP PLESNE ŠOLE KD FRANCE PREŠEREN. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub bo v soboto, 9. junija, zaključil svojo delovno sezono. Na vrtu Finžgarjevega doma na Opcinah bo priredil POLETNI PIKNIK. Na programu je nagajanje klubovca leta, nagajanje najboljših slaščic, zabavne in družabne igrice, smeh in dobra volja. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Začetek ob 18.30.

Fantovska in dekleška iz Boršta in Zabrežja priredi v soboto, 9., in nedeljo, 10. t. m., ŠAGRO V HRIBENCI. Odprtje kioskov ob 18. uri, v soboto od 20.30 dalje ples z ansambлом Happy day ter v nedeljo ob isti uri ples z ansambлом Tams. Vabljeni!

Sklad Mitja Čuk vabi PRIDE, GRJEMO NA TABR... z ljudsko pesmijo od Istre do Režije. Nastopajo: ŽPZ in plesalci Stu ledi, z ljudskimi igricami se bodo zabavali tudi vaši malčki... Pred cerkvijo na Repentabru v nedeljo, 10. junija, ob 17. ure dalje (v primeru slabega vremena, bo prireditev v dvorani na Colu).

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši - Prosvetni dom Opčine, v sredo, 13. t. m., ob 20.30 srečanje na temo MOČ IN NEMOČ KULTURE PRI DEMOKRATIZACIJI DRUŽBENEGA RAZVOJA. Gost večera bo pisatelj BORIS PAHOR.

GLASBENA
MATICA

TRST

ZAKLJUČNE AKADEMIJE
OB 80-LETNICI
GLASBENE MATICE V TRSTU

Jutri, 8. t. m., ob 20.30
v evangeličansko-luteranski
cerkvi, Trg Panfili

Stefano Artesi, Jadranka Križman, Alenja Zobec - klavir
Francšek Taučar, Luisa Vignini - violina

Aleksander Sluga - violončelo
Marjana Debeljuh - flauta

Maurizia Lorenzi - pozavna
Uroš Jercoj, Chistian Marchesich, Maurizio Marchesich, Andrej Sancin - harmonika in harmonikarski duo

Irina Perosa, Tanja Sternad - kljunasti flauti, Tamara Ražem - klavir

David Žerjal, Maila Ozbič - violini, Vasja Legiša - violončelo, Claudia Sedmach - klavir

Aljoša Starc - klarinet, Aleksander Sluga - violončelo, Tamara Ražem - klavir

Tamara Ražem, Aljoša Starc, Mojca Šiško, Aljoša Taučar - klavirska spremljava.

Vabljeni!

Narodna in študijska
knjižnica v Trstu

Odsek za zgodovino

vabi na predstavitev knjige

Drago Žerjal

SPOMINI IN RAZLAGE
O PROTIFAŠISTIČNEM
BOJU PRIMORSKE
MLADINE MED
VOJNAMA

Sodelovala bosta:

Jože Pirjavec in Branko Marušič.

Trst, Narodna in študijska knjižnica,

Ul. sv. Frančiška 20

danes, 7. junija, ob 18.30

Danes, 7. t. m., praznuje svoj 70.
rojstni dan naš zvesti sodelavec

DOLFO

Vse najboljše in da bi nas še dolgo
let spremljal mu želi

Godbeno društvo Nabrežina.

Naš Živko je ves vesel, ker bo ponovno
ninonano pel. Hčerkica se mu je rodila in ime

NICOL

dobila. Srečni družinici iskreno čestitajo
člani ansambla L. Furlana z družinami.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 7. junija 1990

ROBERT

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.51
- Dolžina dneva 15.35 - Luna vzide ob 20.29 in zatone ob 4.01.

Jutri, PETEK, 8. junija 1990

MEDARD

PLIMOVANJE DANES: ob 3.57 najnižja -59 cm, ob 10.40 najvišja 22 cm, ob 15.21 najnižja -6 cm, ob 21.12 najvišja 48 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18,2 stopinje, zračni tlak 1010,7 mb rahlo narašča, veter severovzhodnik 10 km na uro, vlaga 94-odstotna, nebo oblačno, padlo je 8,6 mm dežja, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Monteduro, Enrico Prodi, Tommaso Protti, Fabio Poin, Nicole Tocci, Matija Kralj, Ivana Podobnik.

UMRLI SO: 40-letni Antonino Nicolai, 78-letni Giuseppe Carlovatti, 58-letna Liliana Zoch, 83-letna Maria Radesich, 65-letni Luciano Zorsetti, 65-letna Angelica Laganis, 67-letni Marino Dalberto, 80-letni Antonio Moruzzi, 48-letna Marisa Brumat, 91-letna Libera Petronio, 89-letna Maria Foretich.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 4. junija,
do sobote, 9. junija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi
Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

PROSEK (tel. 225141 - 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi
Giulie 8 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Trg Cavana 11.

PROSEK (tel. 225141 - 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.
PROSEK (tel. 225141 - 225340), MILJE, Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava mladih GRŠKIH KIPARJEV.

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 bodo 14. t. m. ob 18. uri odprli razstavo slikarja Dina PREDONZANIJA, ki bo trajala do 5. julija.

Na Gradu sv. Justa bo do 14. julija na ogled razstava o ERTEJU.

V Kraški galeriji je do 17. junija na ogled razstava originalnih grafik Franca DEGRASSIJA, Renate DE MATTIE, Maure ISRAEL, Edija ŽERJALA in Bruna PONTEJA z naslovom »Srečanje na Krasu« s prof. Lojzetom Spacalom.

V galeriji Rettori Tribbio 2, Piazza Vecchia 6, je še jutri, 8. t. m., odprta razstava kitajskega slikarja ZHOU ZHI WEIJA.

V prostorih miljske letovišarske ustanove bo na ogled od 14. t. m. slikarska razstava na svili in platnu, ki so jo pripravili tečajniki pod vodstvom Laurette Ghirardi. Urnik: 10.30-12.30 in 17.00-19.00, ob praznikih 10.00-12.00.

Paralelna razstava bo na ogled od danes, 7. t. m., dalje na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu.

V galeriji Tommaseo bo do 30. t. m. na ogled razstava Maurizia DONZELLIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese (Trg Gioti 8, I. nad) je na ogled do 30. t. m. razstava ameriške umetnice Lynn UMLAUF.

šolske vesti

Osnovna šola Prežihov Voranc - Dolina vabi na ZAKLJUČNO PRIREDITEV in razstavo, ki bo v šolskih prostorih jutri, 8. t. m., ob 18. uri.

Osnovna šola Oton Župančič obvešča, da bo letos ZAKLJUČNA PRIREDITEV v Marjinem domu v soboto, 9. t. m., ob 11. uri. Razstavo ročnih del si boste lahko ogledali v šolskih prostorih v ponedeljek, 11., in torek, 12. t. m.

Osnovna šola I. Grbec in otroški vrtec iz Škedenja vabita na zaključno prireditev ob 10-letnici poimenovanja šole, ki bo v soboto, 9. t. m., ob 18. uri v kulturnem društvu I. Grbec v Škedenju.

Na srednji šoli Ivan Cankar v Trstu se vrši vpisovanje za tečaj "150 ur" v šolskem letu 1990/91. V tečaj se lahko vpišejo vsi tisti, ki bi radi dosegli diplomu nižje srednje šole, ki je še nimajo ter so dopolnili 16. leto starosti.

izleti

Združenje aktivistov in invalidov NOB, Društvo slovenskih upokoencev v Trstu in KRUT v sodelovanju z Zadružnim centrom za socialno dejavnost prireajo 21., 22. in 23. junija 1990 tridnevni izlet v Hrvaško zagorje. Vpisovanje na sedežu zadružnega centra v Trstu, Ul. Cicerone 8/b, danes, 7. junija, od 9. do 12. ure (tel. 360324).

SKD Vigred prireja v soboto, 23. junija, izlet v Gardaland. Cena izleta je 30.000 lir. Za vpisovanje in informacije tel. na št. 200150 - Franka Škrk ali 200679 - Mirka Kosmina od 20. do 21. ure najkasneje do 15. junija.

Sindikati upokoencev CGIL Nabrežina - Križ prireja izlet v Buzet (Pinguente - Valle del Quietu) v nedeljo, 24. t. m. Za vpisovanje tel. na št. 200036 ob uradnih urah.

kino

ARISTON - 18.30, 22.00 Decalogo 7-8, r. K. Kiezlowski.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Alla ricerca dell'assassino.

EXCELSIOR AZZURRA - 19.30, 21.45 Morte di un maestro del tè, r. Ken Kumai.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Nightmare V - Il mito, □

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Fuori pista.

NAZIONALE III - 16.20, 22.15 Moana e Cicciolina, supervogliose di maschi, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Il sole anche di notte, r. P. in V. Taviani.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.

MIGNON - 16.00, 22.15 Sogni, r. Akira Kurosawa.

EDEN - 15.30, 22.00 Animal, la sposa supersexy, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 22.00 Nuovo cinema Paradiso, r. G. Tornatore, i. Philippe Noiret, Salvatore Cascio.

LUMIERE - 18.00, 22.15 Notturmo indiano.

ALCIONE - 18.30, 22.00 Marrakech express, r. Gabriele Salvatores.

RADIO - 15.30, 21.30 Di dietro tutta, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1240.—	1230.—
Nemška marka	735,60	732.—
Francoski frank	218,15	216.—
Holandski florint	653,45	650.—
Belgijski frank	35,743	35.—
Funt sterling	2091,45	2070.—
Irski sterling	1970,75	1950.—
Danska krona	192,95	190.—
Grška dramma	7,524	7.—
Kanadski dolar	1058,30	1030.—

prispevki

Ob obletnici smrti pok. Stanota Furlana darujeta Žena Marija in hčerka Anita 20.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka.

Elza in Tonči Pertot darujeta 100.000 lir za SZ Bor.

V spomin na pok. Karla Kalca darujejo Marija, Ema in Štefka 30.000 lir za Bazovski dom.

Ob plačilu članarine darujejo Leopold Azman 15.000 lir, Ana Ferluga 4.000 lir ter Ciril Jekič 5.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V zahvalo za voščila daruje Zofija Križmančič 10.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V spomin na preminule tov. Albina Antončiča, Cvetka Verginelo, Mire Sulčič, Zorota Tretjaka, Milo Kraus in Angelo Švab ter na padle brate Josipa, Marija, Ferdinanda in Ivana Tenceja darujeta Dušan in Božena 200.000 lir za postavitev spominske plošče bratom Tence - za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu, 50.000 lir za obnovo Ljudskega doma v Križu in 50.000 lir za ŠD Mladina.

Namesto cvetja na grob tete Angele Radetič - Legiša darujejo nečaki Pepi, Dragica, Cvetka in Marija 200.000 lir za deklški zbor Devin in zbor Fantje izpod Grmade.

Leopold Radetič daruje 50.000 lir za otroški zbor Ladjica.

Namesto cvetja na grob Angele Radetič - Legiša daruje Klara Legiša 10.000 lir za deklški zbor Devin in 10.000 lir za zdravljenje Giulia Vidalijsa.

V spomin na nono Angelo darujejo Marko, Irene in Olga 250.000 lir za deklški zbor Devin in pevski zbor Fantje izpod Grmade.

mali oglasi

OSMICO ima odprto Jožef Kukanja v Devinčini št. 1.

OSMICO je odprla Sonja Strain v Mačkalah (Križpot 84).

OSMICO so odprli Coljevi v Samatorci 20.

OSMICO sta odprla Ladi in Rado Milič v Saležu št. 68. Točita belo vino in teran.

OSMICO je odprl Komar v Logu št. 243. PODJETJE import/export zaposli uradnico/ka - tajnico/ka, zaželena praksa. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored XXIV Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Komunikativnost".

V MILNI na otoku Braču oddam komfortni apartma za štiri osebe. Za informacije tel. 421412 - zvečer ali pismeno na: Mirjana Padovan, Zoraničeva 6, Split, tel. (003858) 589507.

TRGOVSKO podjetje zaposli knjigovodjo/kinjo z nekajletno izkušnjo. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored XXIV Maggio 1, 34170 Gorica, pod š

V Podgori incident v zvezi z rabo slovenščine Glasovanja v treh rajonskih svetih prekrižala račune večinskih strank

Sporazum o porazdelitvi predsedniških mest v posameznih rajonskih svetih, ki so ga pred nekaj dnevi dosledno občinska vodstva strank dosedanje večinske koalicije na Občini, je bil pred sinoči trikrat poražen na sejah rajonskih svetov v Podgori, Ločniku in mestnem središču. Povsod je koalicija teoretično razpolagala s potrebno absolutno večino, toda nikjer niso izvolili predlaganih kandidatov. Ob tem političnem signalu z baze pa gre omeniti tudi incident, do katerega je prišlo v Podgori v zvezi z rabo slovenščine, ko je predstavnik zelenih golobice Livio Semoli spregovoril v svojem jeziku.

Začnimo prav s Podgoro. Sporazum med večinskimi strankami (predsedstvo v Pevmi naj bi šlo SSK, v Štandreu in centru PSI, v severni četrti PSDI, ostalih šest pa KD) predvideva v tem rajonu predsednika iz vrst kršćanske demokracije. Doslej je to funkcijo dolgo let opravljal slovenski predsednik Edi Maligoi (KPI), ki so ga svojčas podprli svetovalci KPI in laično-socialističnih sil. Predstavnik KD Antoniazzi je predlagal izvolitev Fabrizia Bandellija. Ta predlog pa je takoj zavrnil predstavnik zelenih Livio Semoli. Govoril je v slovenščini, kar je sprožilo oholo in nestrpno reakcijo prav predlaganega Bandellija, ki mu je skušal to preprečiti, češ da naj govori v jeziku, ki ga lahko vsi razume-

jo. Posegli so tudi Antoniazzi (Semoli naj bi smel govoriti v slovenščini, toda naj bi se tej pravici odpovedal zaradi "olike" do drugih, ki ga ne razumejo) in nekateri drugi. Po nekajminutnem prenehanju je Semoli nadaljeval svoj poseg v slovenščini, nato pa ga ponovil še v italijanščini.

Dejal je, da je Podgora večjezična in mora zato imeti predsednika, ki obvlada oba jezika, ki se govorita tam. Zavrnili so vsiljevanje odločitev z vrha, ki so jih sprejela mestna tajništva strank, medtem ko bi moral biti predsednik rajona izraz krajevne stvarnosti ne pa lotizacije med strankami. Zato je predlagal potrditev dosedanjega predsednika Edija Maligoi in pozval predstavnika SSK naj glasuje za slovenskega kandidata. To kandidaturu je v imenu KPI podprl tudi Stanko Maligoi, ki je zavrnil lotizacijo in očital petstrankarski koaliciji, da vsa ta leta sploh ni reševala problemov Podgore. Zato danes ni verodostojna kandidatura njenega predstavnika, ki naj bi začel reševati probleme, za katere je ta večina gluha že kako desetletje.

Sledili sta dve glasovanji. Za izvolitev je bila potrebna absolutna večina (6 od 10 prisotnih). Obkraj sta Bandelli in Maligoi prejela po 4 glasove, po dva glasova pa sta se porazgubila. Teoretično je večinska koalicija raz-

polagala s šestimi glasovi (3 KD, po 1 SSK, PSI in PSDI), kar pomeni da dva njena predstavnika nista podprla Bandellija.

Drugačen a prav tako za večino neugoden je bil razplet v Ločniku. Tam je "zarota" prišla iz vrst KD, pa čeprav naj bi po sporazumu na občinski ravni potrdili za predsednika demokristjana Maria Perca. Ta je na obeh glasovanjih prejel po 4 glasove (čeprav koalicija razpolaga z 9 svetovalci: 6 KD, 2 PSI in 1 PSDI). Pri drugem glasovanju je prav tako 4 glasove prejel drugi svetovalec KD Livio Vidoz. Očitno se v stranki relativne večine še niso poleg predvolilne polemike med krajevnimi veljaki in občinskim vodstvom zaradi izločitve ločniškega svetovalca Polmonarija z liste za občinski svet.

V mestnem središču naj bi po občinskih dogovorih postal predsednik socialist Marcello Biasutti, vendar tudi v tem primeru večina (7 KD, 2 PSI, 1 PSDI) ni glasovala kompaktno. Biasutti je prejel 7 glasov, potreboval pa bi jih vsaj 9. Pet glasov je ob drugem glasovanju prejela predstavnica zelenih Elena Russo.

Vsi trije rajonski sveti se bodo ponovno sestali po vsej verjetnosti prihodnji tork. Takrat bo za izvolitev predsednika zadostovala relativna večina glasov.

Izšel je junijski bilten Kulturnega doma Tudi v tem mesecu razvejan program

Letošnja sezona goriškega Kulturnega doma se nagiba h koncu. Mesec junij bo kljub vsemu še precej pester, saj bodo na sporedu številne zaključne prireditve raznih baletnih šol in Glasbene matice iz Gorice. Še posebej živo bo športno delovanje, kjer se bodo zvrstile tekme meddeželnega značaja, pred dnevi pa je bila zaključna akademija v ritmični gimnastiki športnega združenja Dom iz Gorice. Belordeče goriško športno društvo bo sicer zaključilo letošnjo sezono z občnim zborom, ki bo konec meseca.

V tem mesecu se bo pričela t.i. poletna sezona goriškega kulturnega hrama s prireditvami na prostem. Prva bo na goriškem gradu konec junija, ko se bodo ponovno predstavili člani kabaretno-glasbene skupine Witz Orchestra in Trsta.

Pred dnevi je izšel tudi informativni bilten Kulturnega doma za mesec junij, to je že deveti zapovrstjo. Za uvodno misel je poskrbel naš sodelavec, novinar goriške redakcije Primorskega dnevnika Marko Marintič, ki med drugim pravi: »Kultura in informacija. Dva pojma, ki sta med seboj povezana, se prepletata in dopolnjujeta. Kultura je v mnogih svojih izrazih tudi informacija, sporočilo sočloveku. Gledališče, film, slikarske razstave ali koncerti, pa še predstavitev knjig in vsakovrstne kulturne manifestacije, ki

jih dan za dnem, mesec za mesecem gosti Kulturni dom, imajo v sebi ob estetskih vsebinah tudi to, da posredujejo spoznanje in informacije.

Kultura potrebuje občinstvo, sporočilo potrebuje naslovnik. Teh je lahko toliko več, kolikor bolj je medijska informacija sposobna dojeti in posredovati zanimivost določene ponudbe in jo razširiti na čim širši krog uporabnikov. Informacija torej kot servis, kot nenadmešljiva vez med kulturnim snovanjem in sporočanjem ter koristniki tega snovanja.

Izkušnje delovanja in sodelovanja s Kulturnim domom v vseh teh letih je v tem pogledu lahko vsem v zadovoljstvo. Tudi po zaslugi pričujočega biltena, ki igra pomembno in dragoceno vlogo pri sporočanju. S tem v marsičem olajša delo novinarja, ga spodbuja in mu pomaga pravočasno obveščati uporabnike o kulturnem snovanju in ponudbi. Vse to pa je v korist občinstvu in kulturi sami, ki je toliko bolj živa in prodorna, kolikor je bližja ljudem.

četrtek, 7. junija - ob 20.45 zaključni nastop baletne šole "Il Balletto" iz Gorice. Prireditelj večera baletna šola "Il Balletto".

nedelja, 10. junija - ob 9.30 deželno prvenstvo ŠRG A-1 in A-2. Prireja SZ Dom. Ob 17. uri odbojgarsko srečanje za meddeželno prvenstvo Under 16 med Valom Tekno Progres in Sisleyem iz Trevisa.

četrtek, 14. junija - ob 18. uri produkcija gojencev Glasbene matice iz Gorice. Prireja Glasbena matica Gorica.

petek, 15. junija - ob 18.30 odbojgarski nastop selekcije FJK za vsedržavni turnir dežel. Prireja FIPAV.

sobota, 23. junija - ob 21. uri zaključna prireditev baletne šole "Arabesque" iz Červinjana. Prireja baletna šola "Arabesque".

petek, 29. junija - ob 21. uri občni zbor SZ Dom iz Gorice. Prireja SZ Dom.

četrtek, 28. junija, ob 20.30 na goriškem gradu koncert Witz orchestra iz Trsta. Prireja Kulturni dom.

Jutri sklepni Zlobčev večer na Zemonu

"Pozicije, opozicije, kam in kako". O teh vprašanjih bo tekla beseda na jutrišnjem, zadnjem Zlobčevem večeru na dvorcu Zemono pri Vipavi.

O tej kar se da aktualni tematiki se bo Ciril Zlobec pogovarjal s predsednikom slovenske vlade Lojzetom Peterletom, Cirilom Ribičem in še z nekaterimi uglednimi gosti.

Začetek je napovedan ob 19.30, potrebna pa je rezervacija.

kino

Gorica

CORSO Zaprt.

VERDI 18.00-22.00 »Senti chi parla«.

VITTORIA 17.30-22.00 »I desideri di una donna vogliosa«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Caldi contatti«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Noči v Harlemu«. Ob 20. uri »Demon v omari«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Kruti udarci«.

DESKLE 20.00 »Scruence«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
All'orso bianco - Korzo Italia 10 - tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Danes ob 10.10 Marina Calligaris iz bolnišnice Janeza od Boga v Trziču, ob 12. uri Giovanni Treu iz splošne bolnišnice ur cerkev na Svetogorski ulici in na glavni pokopališče, ob 13.15 Silvia Medet, por. Lovisini iz splošne bolnišnice v Moš, ob 13.30 Lojzka Klanjšček iz splošne bolnišnice ur cerkev nn pokopališče v Števerjanu.

Vprašanje je prisotno že nekaj let FISOS opozarja na zlorabe glede zdravljenja v toplicah

Sindikata FISOS, ki združuje uslužbence na področju javne zdravstvene službe je že lani in tudi prejšnja leta opozarjal na zlorabe glede možnosti zdravljenja v toplicah. Gre, po mnenju sindikata, za dokaj razširjen pojav, zlasti v državnih in drugih javnih uradih.

Uslužbenci, po navedbah omenjenega sindikata, z lahkoto koristijo za zdravljenje v toplicah, tudi 15-dnevni plačani dopust.

Zaposleni v zasebnem sektorju teh možnosti oziroma ugodnosti nimajo.

Zlorabe, do katerih očitno prihaja, pa imajo še drugačne posledice. Državni in drugi uradi so v poletnih me-

secih na pol prazni. Isto velja za uslužbence bolnišnic.

Ob tem sindikat pojasnjuje, da nikakor ne nasprotuje zdravljenju v toplicah, vendar naj se le to predpiše v primerih, ko je to zares potrebno in koristno. Skratka, zahteva se bolj odgovorno ravnanje na tem področju. Kljub opozorilom prejšnjih let, se, kot se zdi, stara praksa nadaljuje.

V daljšem poročilu za tisk sindikat FISOS navaja, da obstajajo točne zakonske norme in da jih je pač treba upoštevati, saj bo samo tako mogoče omejiti zlorabe.

Sindikata FISOS je o zadevi pisno opozoril tudi deželnega odbornika za zdravstvo, goriškega prefekta, goriškega župana in druge sindikalne zveze.

PSI-PSDI-KPI o možnosti sestave levičarskih uprav

Predstavniki socialistične, socialdemokratske in komunistične stranke so se v tork zvečer sestali v Gorici ter razpravljali o možnostih tesnejšega sodelovanja pri upravljanju občin in drugih ustanov. Na vidiku so predvsem občine Štaranec, Gradišče, Krmin, Avtonomna letovišarska ustanova, Medobčinski konzorcij za vodo in plin v Ronkah.

Pobudo za tak zasuk v levo so dali socialisti in socialdemokrati, komunisti pa so si vzeli kakšen dan časa za premislek in za definitivni odgovor.

V kolikor smo uspeli izvedeti, je bil sestanek na ravni pokrajinskih tajnikov, sodelovala pa sta tudi deželni tajnik socialdemokratske stranke in socialistični deželni svetovalec.

Vest o taki pobudi prihaja precej nepričakovano in zato jo bodo predstavniki drugih strank po vsej verjetnosti sprejeli s potrebno previdnostjo. Pobudo je sicer mogoče razumeti na različne načine. Sestava levih uprav je mogoča v vseh zgoraj omenjenih ustanovah, pa tudi v drugih ustanovah, kjer sicer maja ni bilo upravnih volitev.

Prej kakor na resnično možnost take rešitve, bi bilo potezo mogoče razumeti kot obliko pritiska na krščansko demokracijo, da se rešijo sporna vprašanja.

Tak ali drugačen zasuk je odvisen tudi od tega, kako bodo šle stvari v Štaranecu. V tej občini so v tork sicer dosegli načelni sporazum med KD in KPI, po katerem bo v prvem obdobju mandata župan Franco Brussa, ki pripada KD, v drugem obdobju pa bo mesto prvega občana prevzel komunist.

Če bo ta sporazum obveljal, potem menda odpadejo vse možnosti levičar-

skih uprav. Občinski svet v Štaranecu se bo predvidoma sestel 18. junija. Do tedaj pa se lahko še marsikaj spremeni.

Pričakovati je vsekakor dokaj živahne reakcije, predvsem iz vrst krščanske demokracije. Pokrajinsko tajništvo te stranke naj bi se predvidoma sestalo še v tem tednu.

Drevi nastop gojencev šole GM v Sovodnjah

Mesec junij je mesec zaključnih nastopov. Sovodnjska podružnica Glasbene matice iz Gorice prireja drevi ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah zaključni nastop svojih gojencev. Prejšnji teden smo lahko sledili v goriškem Kulturnem domu prijetnemu koncertnemu nastopu lepega izbora naših mladih glasbenikov. Tokrat bodo gojenci svoje znanje in sposobnosti posredovali občinstvu v Sovodnjah.

Kar 29 gojencev bo nastopilo na drevišnji zaključni produkciji. Na klavir bodo igrali Danja Bagon, Katja Batistič, Barbara Cotič, Cristian Cotič, Damjana Čevdek, Kristjan Devetak, Sara Devetak, Romina Florenin, Majda Klemše, Tanja Kovic, Katja Ožbot, Tanja Pelicon, Aleksandra Peric in Martina Urdih. Na violino bodo zaigrali Janina Cotič, Maja Klede, Sebastiano Menis in Rita Muscau, na violončelo Elisabeta Klede in Francesco Muscau, na violo pa Aleš Klede. Tudi kitaristov ne bo manjkalo: ti bodo Vesna Cescutti, Martina Gereon, Erik Figelj, Peter Figelj in Danjel Marušič. Številno in raznoliko predstavništvo gojencev bodo dopolnili še harmonikarji Vanja Batistič, Erika Pelicon in Katja Terpin.

Seja KZE

Kljub temu da je bila glavna skupščina KZE že trikrat nesklepčna in da ni uspela izglasovati proračuna, je predsednik Robustelli za danes ob 20.30 spet sklical sejo. Dnevni red predvideva štiri točke: branje in odobritev zapisnikov, poročilo predsednika, ratifikacija sklepa upravnega odbora o začasnem finančnem poslovanju, razno. Predvidoma tudi današnja seja ne bo sklepčna.

razna obvestila

Zaključna družabnost Rekreacije SPDG bo jutri, 8. junija. Zbirališče pred Kulturnim domom ob 20.30.

V osnovni šoli v Solkanu bo jutri ob 18. uri odprli razstavo najboljših del republiškega natečaja črno-bele fotografije. Isti dan, ob 19.30 bodo v Kulturnem domu v Novi Gorici prikazali najboljše diapozitive republiškega tekmovanja in Dia Primorske.

Tečaj telesne zasnave in govorice bo v Kulturnem domu 29. in 30. junija ter 1. julija t. l. Podrobnejši podatki na tel. 30835.

JK ČUPA priredi v poletnih mesecih jadrane tečaje. Vpisovanje na društvenem sedežu v Sesljanu, ob sobotah ob 16. uri ure - tel. (040) 299858.

Ukrajinski sindikati so sklenili obisk na Goriškem in v deželi FJK

Delegacija sindikalistov Ukrajine, ki jo je vodil predsednik sindikatov te republike Sovjetske zveze Ivan Ivanovič Lutak, je te dni zaključila svoj desetdnevni obisk na Goriškem. Prišli so

na povabilo sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL, s tajniki katerih so se srečali pred nekaj leti v Novi Gorici, nato pa so goriški sindikalisti bili na obisku v Ukrajini. Tokrat so v Gorici

priredili posvet, na katerega so povabili tudi predstavnike Svobodnih sindikatov Slovenije, da bi primerjali stvarnosti in probleme v treh različnih družbenih ureditvah, ki pa v okviru sedanjih procesov prenove iščejo vse možne oblike sodelovanja in izmenjave izkušenj tudi na sindikalnem področju.

Lutak in njegovi sodelavci so v naslednjih dneh obiskali nekatere industrijske obrate na Goriškem in imeli srečanja s predstavniki tukajšnjih družbenih sil. Pred odhodom so skupaj s pokrajinskimi tajniki treh goriških sindikalnih zvez Bonom, Brancatiem in Sniderom bili na obisku tudi pri predsedniku Pokrajine Crisciju, ki je pozitivno ocenil prizadevanja za sodelovanje in vzpostavljanje novih vezi med vzhodom in zahodom.

Ukrajinski sindikalisti so povabili goriške kolege na ponoven obisk v Ukrajino, do katerega naj bi predvidoma prišlo prihodnjo pomlad. Predstavniki CGIL, CISL in UIL so z veseljem sprejeli povabilo, ki naj bi pomenilo nadaljno poglobljanje navezanih stikov. Na sliki: sprejem na Pokrajini.

Pred kratkim je bil v Trstu občni zbor Društva Slovensko gledališče, na katerem je imel poročilo tudi predsednik Upravnega sveta Jože Pirjevec, ki je podal prerez triletnega delovanja SSG. Ker gre za strnjen prerez iz življenja našega gledališča in ob tem za temeljito informacijo o njegovem delu, objavljamo Pirjevčev poseg.

Spoštovani, dovolite, da vam v poglavitnih potezah podam poročilo o delu SSG v mandatni dobi, ki se danes izteka. Gre za obdobje treh let, ki niso bila brez težkoč in senčnih plati, ki pa so vendar izpričevala kvaliteto našega gledališča in njegove ustvarjalne zmožnosti. Mislim, da je primerno, tudi v dolžno priznanje vsem tistim, ki so k tem uspehom prispevali, če naštejemo nagrade, ki jih je SSG v zadnjih treh letih poželo.

Leta 1987 smo za Cankarjev Za narodov blagor dobili v Novem Sadu, na Sterijinem pozorju in na Borštnikovem srečanju v Mariboru, prvo nagrado za režijo (Jovanovič) in za moško vlogo (Cavazza). Naslednje leto smo v Novem Sadu spet dobili prvo nagrado za režijo (Jovanovič) in za moško vlogo (Jurc) v Nušičevi komediji Sumljiva oseba. V Zagrebu, na festivalu jugoslovanske satire, smo za isto komedijo dobili venec. V tej sezoni je bil nagrajen tudi naš Kralj na Betajnovi v okviru Borštnikovega srečanja in sicer kar trikrat. Uršič je dobil nagrado za režijo in priredbo, za scenografijo sta bila odlikovana Uršič in Kravos, za kostumografijo pa Marija Vidau. Na festivalu gledališč Alpe-Adria je za glavno moško vlogo v Kralju na Betajnovi Boris Cavazza odnesel prvo nagrado.

V letu 1989 je bila naša interpretacija Strička Vanje proglašena za najboljšo predstavo na festivalu Alpe-Adria, dobila pa je tudi prvo nagrado publike in strokovne žirije. Cankarjeva Lepa Vida je bila na Sterijinem pozorju v Novem Sadu proglašena za najboljšo predstavo v celoti, dobila je Sterijino nagrado za glasbo (Kumar), posebno nagrado za režijo (Hočevnar), posebno priznanje za scenografijo (Hočevnar) in posebno priznanje ansamblu.

Na Borštnikovem srečanju je ista predstava dobila nagrado za režijo. Mario Uršič je dobil tega leta nagrado Prešernovega sklada za Kralja na Betajnovi in druge režije v SSG.

Letos je Jovanovič dobil Prešernovo nagrado, pri čemer je v utemeljitvi izrecno omenjeno njegovo režijsko delo na našem odru. Naj rečem še, da so bila redko priznanje že vabila na Sterijino pozorje trikrat zaporedoma in vabila na sarajevski MES dvakrat.

V skladu s temi uspehi seveda niso mogle manjkati številne pozitivne recenzije v slovenskem, srbohrvaškem in — čeprav ne tako pogosto kot bi si želeli — tudi italijanskem časopisju. In tako smo zabeležili tudi dokaj pozitiven odziv publike: naj samo omenim,

Poročilo predsednika Upravnega sveta Jožeta Pirjevca

SSG se je potrdilo kot eno od poglavitnih središč in katalizator ustvarjalnega dela v našem prostoru

da je število abonementov v zadnjih treh sezonah stalno raslo in da je preseglo v sezoni 89/90 številko 3.000. Eden od poglavitnih ciljev, ki smo si jih zastavili ob začetku našega mandata, je bil tudi ta, da se čim bolj približamo našim ljudem, da s svojim Tespijevim vozom pridemo v naše vasi in na naše trge. S poletno sezono, kljub marsikateremu ugovoru in pomisleku, smo to skušali uresničiti in tudi dosegli svoje namene. Uspeh, ki smo ga predlanskim poželi z Molièrovim Georgesom Dandinom, lani s Slehernikom in predvsem z Županovo Micko, nam zagotavlja, da bo tudi letošnja postavitev dopolnjene verzije Čukove komedije naletela na dober sprejem in popostrila naše poletne večere.

Skratka, ne bojim se ugotoviti, da je umetniška bera našega triletnega dela zares izjemna. Naše gledališče je še potrdilo visoko kvaliteto svojih predstav, s svojimi igralci, režiserji, kostumografi, scenografi, skladatelji scene glasbe, prevajalci in vsemi drugimi soustvarjalci odrskega dogajanja, se je potrdilo kot eno od poglavitnih središč in katalizator ustvarjalnega dela v našem prostoru. S svojim posluhom za sodobno italijansko dramaturgijo je še poudarilo svojo vlogo posrednika in povezovalca med kulturami in narodi, v katere smo bivanjsko vpeti. Naj še rečem, da je skušalo tudi preseči ta okvir, ne samo s tem, da je dalo na razpolago svoje prostore gledališkim skupinam iz Amerike in Sovjetske zveze, temveč da je tudi navezalo stike z gledališči v Leningradu, Moskvi, s festivalom Cervantino v Mehiki, ker želi brez manjšinskih kompleksov biti v dialogu tudi z velikim svetom, v prepričanju, da je temu povsem doraslo in da je tako pogovar-

janje v prid cele naše narodnostne skupnosti.

Pri naštevanju vseh teh svetlih trenutkov seveda ne gre pozabiti na manj bleščeče. V prvi vrsti na konfliktualen odnos, od katerega je prišlo včasih med umetniškim in tehničnim osebjem na eni strani ter upravo in izvršnim odborom na drugi. Vzrokov za te napetosti, ki so se v nekaterih trenutkih zelo zaostriale (spomnimo se samo na stavko januarja in februarja 1987 ali na polemike ob začetku letošnje sezone), je več. Ne moremo mimo povsem človeških razhajanj, ki imajo v tako majhnem kolektivu, kot je naš, še posebno težo, pri čemer pa bi dejal, da jih ne gre precenjevati. Bolj bi poudaril dejstvo, da ima naše gledališče v tradiciji zakoreninjeno strukturo, ki ne odgovarja povsem oblikam dela in upravljanja, predvidenih za stalna gledališča v Italiji. Iz te dihotomije, ki jo je jugoslovanska ekonomska kriza še dodatno poudarila, rastejo trenutki napetosti in očitno za gledališče zelo škodljivega nesoglasja. Izvršni odbor je v skladu z direktivami upravnega sveta skušal voditi SSG s smislom za takt in spoštovanjem do posameznika ter njegovih zahtev, čeprav nočem kategorično trditi, da mu je to tudi vedno uspelo. Pri tem pa tudi nočem zamolčati svojega globokega prepričanja, da v tako kompleksnem kolektivu, kot je naš, povsem brez discipline in avtodiscipline ne gre. Prav zato, da bi se v bodoče izognili, kolikor je mogoče, konfliktnim trenutkom, je uprava v soočanju z umetniškim in tehničnim osebjem skušala izdelati pravilnika, ki naj določata pravice in dolžnosti naših sodelavcev. Prepričan sem, da bo mogoče tudi s sodelovanjem sindikalnih ekspertov v kratkem izdelati

besedilo, ki bo z ene strani odgovarjalo vsenarodni delovni pogodbi z druge pa našim specifičnim pogojem in tradicijam.

Eden od poglavitnih problemov, s katerim se je moral spopadati v zadnjih treh letih izvršni odbor, ki sem mu imel čast predsedovati, je seveda finančni. Kot vsi veste je SSG — kot vsa italijanska stalna gledališča — odvisno za svoj obstoj od javnega finančnega priliva, ki ni ne zadosten ne pravočasen. Rezultat takega stanja je stalna borba za preživetje, ki se je v zadnjih letih še zaostriła zaradi nujnih in obveznih prenovitvenih del, narekovanih od novih protipožarnih predpisov. Člani izvršnega odbora smo se na začetku mandata znašli pred neprijetno situacijo, ko je bilo treba na hitro ukrepati, da zadostimo vsaj minimalnim varnostnim zahtevam, pri čemer pa ni bilo denarja od nikoder. Ni šlo drugače, kot da smo v svojem imenu najeli bančno posojilo, da ga uporabimo za najbolj nujne posege v materialni hiši. Dejstvo, da dela še niso končana, o čemer se lahko vsakdo prepriča, kdor stopi v našo dvorano, so pač zgovoren dokaz za to, da izvršni odbor v zadnjih treh letih na tem področju ni bil povsem uspešen. Ne bi tu našteval vseh srečanj in sestankov z različnimi merodajnimi političnimi predstavniki, ki smo jih v tem času imeli tako na občinski, kot na pokrajinski, deželni in državni ravni. Ugotovil bi predvsem, da smo slišali sicer dosti obljub in razumevajočih besed, poželi pa bolj malo rezultatov. Da pa se je vendarle v zadnjem času nekaj na bolje premaknilo nam pričata dva podatka, ki vam jih lahko še sveža posredujem: dežela je svoj redni prispevek nekoliko zvišala, kakor mi je sporočil odbor-

nik za kulturo Antonini, medtem bo mogoče kriti dolgove za popravila in brez deficita zaključiti letošnjo sezono. V kakšnih zagatah pa se včasih znajde naše gledališče, zgovorno priča dejstvo, da uslužbenecem ni bilo mogoče poravnati plač za april.

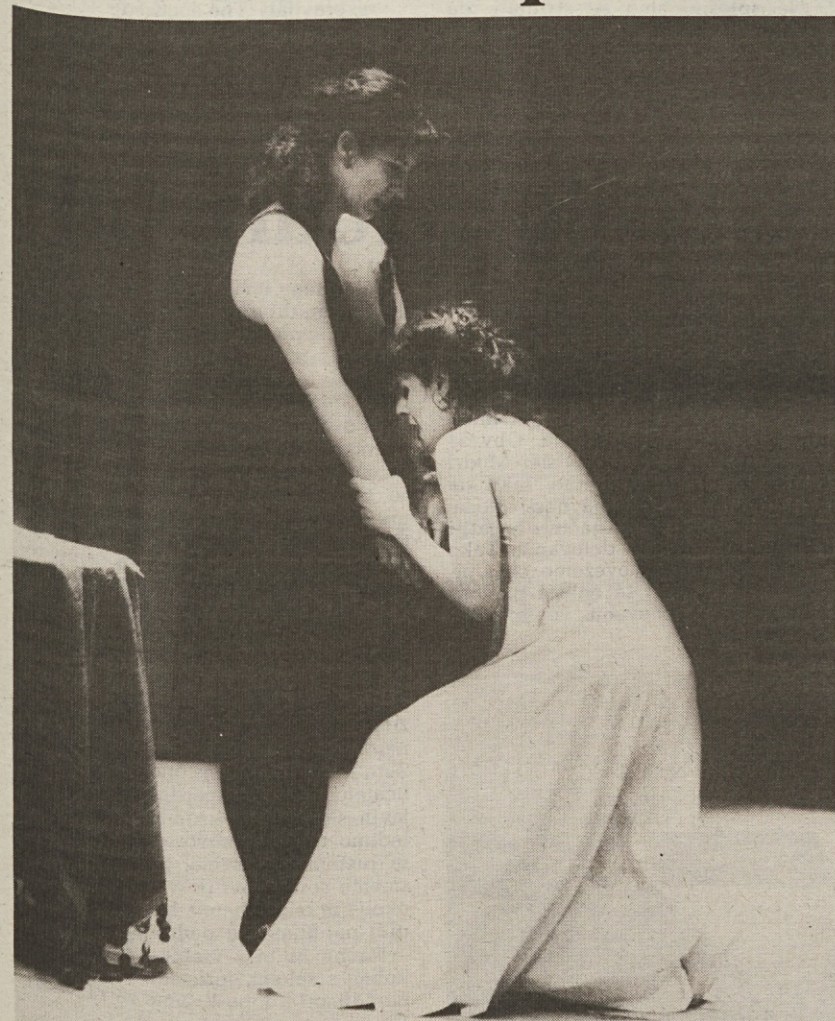
Kljub ideološkemu pluralizmu našega izvršnega sveta, ki je pač izraz politične strukturiranosti našega narodnostnega osebja, moram reči, da smo s kolegi pri upravljanju gledališča našli skoraj vedno isto govorico. Če je prišlo na začetku mojega predsednikovanja do prehodnih konfliktov, je to delno pripisati na rovaš moje neizkušenosti. Izhajajoč iz dejstva, da smo znotraj izvršnega sveta ustvarili dokajšnjo enoglasnost, mislim, da lahko tudi v imenu svojih kolegov izrazim prepričanje, da bi si gledališče zaslužilo morda s strani političnih in gospodarskih gremijev naše manjšine večjo pozornost in podporo. Včasih smo imeli občutek, da si je zaslužimo več, glede na pomembnost institucije, ki nam je poverjena v skrb. Brez kulture, brez visoke kulture, ki jo SSG brez dvoma predstavlja in vsak dan ustvarja, si ni mogoče misliti, da bi se naša majhna skupnost mogla ohraniti, kaj šele razvijati, v okolju, ki ji pogosto ni naklonjeno. Pozornost in podobno, o katerem sem govoril, bosta upravni odbor in izvršni svet, ki bosta izšla iz današnjega občnega zbora, še kako potrebovala. Naj opozorim na dejstvo, da je pred durmi nov zakon, ki prav za stalna gledališča predvideva posebno mesto znotraj italijanske družbe, obenem pa postavlja povsem določene zahteve: spremembo statutov, način upravljanja, podčrtovanje profesionalnosti, umetniške kvalitete itd. Imamo pa že ministrsko okrožnico za sezono 90/91, ki obvešča, da minister namerava do 31. oktobra izdati dekret o poenotenju statutov stalnih gledališč z javno upravo. Te statute naj bi gledališča sprejela do 31. marca 1991 in bodo pogoj za nadaljnje priznanje.

Očitno je, da bo treba proces, pred katerim smo, budno spremljati, skrbeti za to, da SSG ne ostane zapostavljeno, temveč da se mu prizna znotraj zakonskega okvira njegovo posebno mesto. Potrebna bo poglobljena debata, kako doseči te rezultate, kako prilagoditi strukturo naših upravnih teles novim razmeram in obenem zagotoviti, da bodo brez diskriminacije ostale veren izraz naše specifične stvarnosti.

Naj v sklepu še ugotovim, da me je tudi na osebni ravni naloga, ki ste mi jo dali, ko ste mi poverili predsedovanje SSG, izredno obogatila. Za poverjeno zaupanje se vam, tudi v imenu svojih kolegov, iskreno zahvaljujem. Hvala vsem sodelavcem — predvsem direktorju gledališča Miroslavu Košuti in upravnemu osebju. Last but not least spomin na prvega predsednika SSG, prof. Tavčarja, ki je pred nekaj meseci umrl, a spomin na katerega bo v tej hiši še dolgo živ.

Do nedelje v gledališču Cristallo

Gledališki eksperiment

V gledališču Cristallo teče od sinoči zanimiv eksperiment, katerega pobudnik je skupina La Contrada. Do nedelje bo namreč na sporedu uprizoritev »Priljubljeni gost« Rossa di San Seconda. Mimo zanimive eksperimentalne oblike, ki je v rokah režiserke Oriette Crispino, gre opozoriti, da nastopajo štirje mladi igralci, ki resnično dokazujejo svoj talent

Azijska umetnost vzgoje miniaturnih dreves

Čudežno drevesce bonsaj

Izidor Golob: Bonsaj - miniature v posodah. - Ljubljana: Kmečki glas, 1990. - (Zbirka nasvetov; 26)

Bonsaj - stara azijska umetnost vzgoje miniaturnih dreves v posodah vse bolj navdušuje mnoge privrženice hortikulture tudi v Evropi in Ameriki. Bonsaj je sestavljena japonska beseda in zanjo sta se v pisavi uveljavila dva znaka, dva ideograma. V japonsščini pomeni **bon** skodelo ali pladenj, **saj** pa je drevo ali rastlina. Bonsaj je torej na pladnju ali v skodeli posajeno drevo. To majhno drevo je sorazmerno skladno (proporcionalno v pomanišanem merilu) s pravim odraslim drevesom. Obenem pa je bonsaj oznaka za stoletja stare metode gojenja dreva in grmov v posodah.

Izidor Golob je avtor izvirno napisane prve slovenske knjige o teh svojevrstno oblikovanih miniataturah. Težke življenjske razmere, bičanje vetrov in prilagojenost na revna tla so tudi pri nas izbolikovale občudovanja vredne oblike viharikov (bor, smreka, brin itd.), ki so nam lahko vzorniki za oblikovanje v različnih bonsajskih stilih. Prav takšni viharniki so bili od nekdaj lepotni vzor poduhovljenim Kitajcem in Japoncem. Danes ni več mogoče natančno ugotoviti, kdaj je bonsaj stopil v kulturno zgodovino človeštva. Očitno je le, da se je to zgodilo na Kitajskem, od koder je vpliv segel najprej na Japonsko in v druge dežele Vzhoda. Že na poslikanih papirnih zvitihi iz 12. stoletja so prikazana v lonce posejana drevesca, ki kraljujejo na lepo izdelanih podstavkih.

Zgodovinarji pa so prepričani, da sega začetek bonsajske kulture še nekaj stoletij v preteklost, torej nekeje v 9. ali 10. stoletje. Takratna kultura je bila namenjena le aristokraciji in tudi bonsaj ni bil izjema. Posamezne primerke častitljivih drevesc so kot družinsko dragocenost prenašali iz roda v rod. Na ta način se je skozi generacije prenašala tudi spretnost oblikovanja, vzdrževanja in negovanja. Bonsaj posega celo v versko tradicijo **zen budizma**, poleg tega je tudi močno zakoreninjen v vzhodnjaških predstavah etičnega in lepotebnega ideala narave. Japonci so ga v zadnjih nekaj stoletjih izoblikovali do največje popolnosti, podobno kot velja za lepote njegovih ideogramov, za čajno ceremonijo ali za umetnost ikebane. Med pomembnejše kulturne vrednote, ki so k nam prišle z Vzhoda, torej lahko brez pomisleka prištejemo tudi bonsaj.

Prvi evropski potniki Portugalci so na Japonskem občudovali bonsaj že okoli leta 1542. Tudi danes se najdejo ljudje, ki so določeno obdobje svojega življenja preživeli na Japonskem ali pa se tudi sicer zanimajo za stil vzhod-

njaškega življenja in mišljenja. Ti ljudje so spoznavali tiste silnice, ki povezujejo človeka in naravo ob poglobljeni duhovnosti japonskega vrta z drevesnimi in vodnimi elementi, s čajnico in premišljeno gojenimi bonsaji. Zanje bonsaj prav gotovo ne predstavlja zgolj ceneno senzacija v prezasičenem porabištvu, ki je sicer marsikje značilna za malomeščansko mentaliteto. Lahko bi rekli, da Evropa sprejema bonsaj, kot nekaj, kar postaja tudi del naše kulture in del našega duhovnega ustvarjanja. Slovenci smo podobno kot mnogi drugi narodi naše celine povezani z drevjem, že odkar se zavedamo svojih korenin. Bonsaj nam ponuja možnost ponovnega odkritja te povezave na ravni majhnih razsežnosti.

Prebivalci zahodnega sveta se lahko torej ob vzgoji bonsaja naučimo marsičesa. V prvi vrsti - potrpljenja, ki je potrebno tako v vsakdanjem življenju kot za pravilno vzgojo majhnega drevesa; notranji mir in ubranost z naravo pa se pridružita sama od sebe. Bonsaj je kot rečeno pomanjšan primerek odraslega drevesa v naravi ali iz narave prenešana miniatūra. Edini razložek med slovenskim, japonskim ali kanadskimi bonsaji je dejansko le v tem, da se povsod odločamo za značilno obliko domačih drevesnih vrst. Prav zato bonsaj nikoli in nikjer ne more biti nekaj tujega, nekaj nerazumljivega. Pomislimo le, kako na izletih po naših gorah, Krasu ali ob istrski obali neprestano srečujemo lepotebnе ideale v borih, tamariskah, cedrah, brestih, hrastih, jesenih in javorih. To poleg drugih domačih vrst zelo primerna izhodišča za vzgojo domačega bonsaja.

Izidor Golob je v svoji knjigi-priročniku pedantno priobčil vse, kar je potrebno vedeti o vzgoji bonsaja, kar vsekakor zahteva izredno potrpljenje, hkrati pa nam omogoča, da pridemo do spoznanja, da je vsako odraslo drevesce - mišljeno v prispodobni - značilno zgrajena osebnost. Ob presojanju izhodišč za lepoto vrednotenje bonsajskih drevesc pa lahko ugotovimo, da so nekatere vrste mikavne predvsem zaradi slikovite skorje, druge vrste učinkujejo z obrisom krošnje; najbolj pa se opazovalčeva domišljija razgiba ob spletu vejevja, njihovi legi ter položaju stebila.

Zaključimo z ugotovitvijo, da je bonsaj postal tudi vrednota Zahoda: prinešena z Vzhoda, sprejeta in obudovana povsod, kjer vlada smisel za estetiko in kjer se misel druži z lepoto. Skratka, bonsaj — čudežno drevesce.

SLAVKŌ GABERC

Taborniki Rodu Modrega vala se tudi letos pripravljajo na tabor

»Dviga plamen se iz ognja...«

V naših zapisih se je »zgodovina« RMV končala na zletu v Sovodnjah ob 30-letnici delovanja organizacije. Bilo je avgusta 1983. Tudi v naslednjih letih so se zvrstile nekatere zanimive pobude. Leta 1984 smo šli na taborjenje v dveh izmenah. V prvi polovici julija so štirinajst dni pod platnenimi strehami preživeli mlajši člani - medvedki in čebelice, nato so jih v Besnici nadomestili člani - taborniki in tabornice.

V letu 1984/85 je ponovno prišlo do širše generacijske preosnove znotraj organizacije; takrat je stopila v vodstvo večja skupina mlajših članov.

Po nekajletnem premoru smo leta 1985 spet zimovali in sicer na Veliki planini od 26. do 30. decembra. Prav tako so bila zimovanja osrednja zimska akcija tudi v naslednjih letih (Zelenica 86, Bohinj 87, Rogla 88 in 89).

Če se v tem pregledu omejimo le na večje akcije, ki jih je RMV

priredil za svoje člane, ne moremo mimo letnih taborjenj. Zaradi že omenjene krize smo taborjenje 1985 vključili v zlet Zveze tabornikov Slovenije. Od leta 1986 (Gozd Martuljek) so taborjenja spet redna: Kamniška Bistrica 87, Ravne na Koroškem 88 in Kal Koritnica 89. V določenem trenutku je skupina starejših članov čutila potrebo, da se o nekaterih bistvenih vprašanih pogovori na seminarju. Tako smo se zbrali v Kopru (1988) in se razgovorili o statutu RMV, vodstvu in definicij funkcij na večjih akcijah. Teme naslednjega seminarja v Gorici (april 1989) pa so bile: seje, sestanki, odnos starejši-mlajši, soodgovornost, alternativni program, izobraževanje, ekologija, italijanski prevod statuta. Da je zanimanje za organizacijo še vedno živo, je dokazal tretji interni seminar (Trst 90).

V teh letih je ponovno zaživel delovanje Družine Jadranskih del-

finov (1986), Šumečih borov na Proseku (1988), skupina se sestaja tudi v Romjanu, prve znake prebujanja pa kaže tudi Družina Puntarskega travnika v Gorici...

Potem ko smo se pred nekaj leti preselili iz Ulice R. Manna v Ulico Carducci, nam je aprila 1988 uspelo otvoriti nov sedež. Ob priložnosti smo v svoji sredi imeli predstavnike ZTS, Savskega odreda iz Ljubljane in odredov iz Ilirske Bistrice.

Poleg tega so se zvrstili še izleti, dvodnevni tabori (Sovodnje, Opčine, Dolina, Doberdob), predavanja, pohodi...

Na rednih občnih zborih (Opčine 85, Boljunc 86, Doberdob 87, Prosek 88, Opčine 89) smo preverjali opravljeno delo in načrtovali nove sezone.

Redno smo se udeleževali izletov tabornikov Slovenije in Jugoslavije (Medvode 89 in Beograd 87).

PODLASICA

Ogled tabornega prostora v Ribčevem Lazu

Ob desetletnici smrti brata Peruna Ustanovitelj RMV

Pred desetimi leti na dan 13. junija je umrl Drago Pahor — brat Perun, ustanovitelj slovenskih tabornikov v Italiji Rodu Modrega vala. Njegova življenjska pot se je začela v Škedenju 11. junija 1905 v družini mojstra Milosa in gospodinj Mariji Čok.

Drago Pahor je bil šolnik, vzgojitelj, mladinski mentor, raziskovalec preteklosti in kritični zapisovalec sodobnosti, zgodovinskega slovenskega primorskega šolstva, kulturni delavec, aktivist. Brat Perun je bil živ dokaz uporne volje, zavesti odgovornosti in dolžnosti do skupnosti. Njegova življenjska pot se je stalno prepletala in povezovala z mladino. Doraščajočemu mladincu in mladinki se je posvetil že od svojih mladih let, ko je dokončal učiteljske ter se posvetil poučevanju. Bil je to čas hudega raznarodovalnega pritiska in fašističnega terorja. Vsekakor je začel svojo pot vzgojitelja in mentorja ter je poskušal vnašati nove prvine v tradicionalni šolski pouk. Protifašistični odpor ga je pripeljal v emigracijo, v kraljevo Jugoslavijo. Delo z mladimi je nadaljeval v sokolski organizaciji ter v gozdovniškemu gibanju. V delovanju gozdovniške organizacije je dojel spoznanja,

ki so mu kasneje služila pri nas, ko je ustanavljal organizacijo slovenskih tabornikov v Italiji Rodu Modrega vala.

Za časa narodnoosvobodilnega boja je aktivno sodeloval predvsem na področju partizanskega šolstva. Z osvoboditvijo se je vrnil v rodni Trst. Deloval je pretežno na šolskem, prosvetnem in raziskovalnem področju. V letu 1953 je postal ravnatelj Slovenskega dijaškega doma v Trstu. Sredi šolske mladine je lahko v celoti razvil in uveljavil svojo vzgojiteljsko in mentorsko žilico. V tem času in z njegovim mentorstvom je nastala taborniška organizacija. Najprej je 18. decembra 1953 zaživel družina Belih galebov v Dijaškem domu v Trstu. 4. februarja 1954 je sledila ustanovitev družine Jadranskih delfinov v središču mesta. 22. marca 1954 se je osnoval pripravljalni odbor, ki je 24. maja 1954 pripravil ustanovni občni zbor organizacije slovenskih tabornikov z nazivom Rod Modrega vala. Za prvega starosta je bil izvoljen Drago Pahor — brat Perun, ki je vodil organizacijo v letih 1954-1960 ter v razdobju 1964-1966. Sicer pa ji je ostal zvest prav do zadnjega.

SRNJAK

Vprašanje je bilo v ospredju 10. seminarja v Dijaškem domu v Trstu Odgovorno opravljanje nalog

Z 10. seminarja v Dijaškem domu v Trstu

7. in 8. aprila smo priredili že deseti seminar RMV. V Dijaškem domu v Trstu se je skupaj zbralo 38 članov.

Prvi dan smo obravnavali funkcije v organizaciji in na taborjenju. Poročevalca sta poudarila predvsem, da mora vsakdo izvrševati funkcijo resno in odgovorno; pri tem mora skrbeti za disciplino in se obenem tudi sam držati njenih pravil. V razpravi smo obravnavali smo predvsem funkcijo vodnika, ki ima na taborjenju posebno vlogo, ker je v neposrednem stiku s taborečimi. Odločili smo, da bosta odslej v vodu dva vodnika, tako da si bosta lahko pri delu pomagala ali se vrstila. Tekla je tudi beseda o drugih funkcijah: starostovanje, taborvodstvo, kul-

tura, prva pomoč. Posebno zanimanje so prisotni pokazali tudi za izobraževanje na taborjenju in sicer za gozdne šole. Strinjali smo se, da moramo za gozdne šole izbrati teme, ki člane zanimajo; poleg običajnih, ki spadajo v program prvega izpita. Izvajale naj bi se po interesnih skupinah.

Naslednjega dne smo se lotili preverjanja sklepov prejšnjih seminarjev. Ugotovili smo, da smo nekatere sklepe uresničili, drugih pa se nismo držali. Na splošno smo se strinjali, da bomo določene točke programa izvajali samo, če je za to zanimanje. Zmenili smo se tudi, da bomo na vsaki seji preverjali sklepe prejšnje seje, kar se

je sicer že delalo, a ne dovolj učinkovito. V zvezi s taborjenjem smo se še enkrat pogovarjali o disciplini članov in (predvsem) vodstva, ki mora nastopati enotno; o kajenju in alkoholu smo sklenili, da sta v tabornem prostoru prepovedana za vse, za mlajše do 16 leta pa sploh; menili smo se tudi glede morebitnih kazni, ki nastopijo po opozorilu in opominu. O teh odločah celotno taborno vodstvo. Tudi med taborjenjem bo vodstvo skupaj preverjalo izvajanje funkcij, ki bodo lahko odvzete, če jih odgovorni ne bo resno izvajal. Za delo z mlajšimi člani, medvedki in čebelicami, smo določili, da se bo s programom ukvarjalo celotno vodstvo, nato glavarji po družinah in na taborjenju bomo izvajali deloma ločen program. Glede dodatne izobrazbe smo se še dogovorili, da bomo med letom priredili predavanja na različne teme.

Na koncu lahko rečemo, da je seminar uspel. Pozitivno je dejstvo, da so se zanj skrbno pripravili sami člani vodstva, da je bila razprava vedno pestra in da so vanjo posegli skoraj vsi prisotni. To dokazuje, da je organizacija živa, da se njeni člani aktivno udeležujejo njenega delovanja in so obenem do njega kritični.

Po seminarju smo še:

- 24. aprila se s častno stražo udeležili proslave za desetletnico otvoritve spomenika v Gabrjah;
- 28. aprila si ogledali film in o njem razpravljali (The accused);
- 29. aprila pohod Steverjan - Gonjače;
- po družinah smo se udeležili častnih straž po spomenikih.

ZVEZDA

V naravi zaživiš kot tabornik

Slovenski taborniki v Italiji »Rod modrega vala« prirejajo letna taborjenja v mesecu juliju. Tabori so skupni za celotno organizacijo. Načeloma so v matični domovini, saj se nam zdi pomembno, da člani RMV spoznajo Slovenijo. Kraje taborjenj spreminjamo iz leta v leto, vendar smo na nekatere taborne prostore bolj navezani in se zato vračamo po nekaj letih. Edino v letu 1966 ni bilo letnega tabora, ko je bila taborniška organizacija v veliki krizi. V preglednici so zapisani kraji letnih taborov, vendar smo večkrat v istem kraju imeli več taborov istočasno, saj pri nas ni navade izmen. V letih 1959, 1960, 1961, 1973, 1974, 1975, 1984 smo imeli na istem tabornem prostoru po dva tabora, v letih 1982 in 1983 pa po tri tabore istočasno na istem tabornem prostoru. Letni tabor je najbolj klasična akcija tabornikov RMV. Poleg tega ima še poseben pomen in čar, saj na letnem taboru sprejemamo v taborniške vrste nove člane, ki dobijo taborniško ime na slavnostnem pogodnem ognju. Šele takrat zaživiš kot pravi tabornik oziroma tabornica.

Pregled letnih taborov RMV
1990 Ribčev laz (Bohinj)
1989 Kal Koritnica (Bovec)
1988 Obretanovo (Ravne na Koroškem)
1987 Kamniška Bistrica
1986 Gozd Martuljek (Kranjska Gora)
1985 Maribor
1984 Besnica (Kranj)
1983 Završnica (Žirovnica)
1982 Ribčev laz (Bohinj)
1981 Kal Koritnica (Bovec)
1980 Visoko (Škofja Loka)
1979 Ribčev Laz (Bohinj)

1978 Kred (Kobarid)
1977 Gozd Martuljek (Kranjska Gora)
1976 Grad Snežnik
1975 Kal Koritnica (Bovec)
1974 Ribčev Laz (Bohinj)
1973 Visoko (Škofja Loka)
1972 Kočevje
1971 Kred (Kobarid)
1970 Bled
1969 Gozd Martuljek (Kranjska Gora)
1968 Metlika
1967 Ribčev Laz (Bohinj)
1966 Gozd Martuljek (Kranjska Gora)
1964 Bočna (Gornji grad)
1963 Završnica (Škofja Loka)
1962 Visoko (Škofja Loka)
1961 Tolmin

1960 Gozd Martuljek (Kranjska Gora)
1959 Kred (Kobarid)
1958 Gozd Martuljek (Kranjska Gora)
1957 Otočec (Novo mesto)
1956 Belopeška jezera
1955 Belopeška jezera
1954 Polzela

Letos se četrtič v zgodovini RMV podajamo na taborni prostor v bližini Ribčevega Laza, nedaleč od prelepega Bohinjskega jezera. Prostor nam je všeč iz več razlogov: lepa lega, bližina gora, možnosti za vse vrste izletov, bližina tabornih prostorov ostalih tabornikov. Letošnji tabor bo od 16. do 31. julija 1990.

Udeleženci zadnjega seminarja (levo) in ekološka izvidnica RMV v Doberdobu (desno)

Glasilo Modri val

Ob otvoritvi novega Rodovega sedeža (april 88) se nam je zdelo primerno, da spet napolnimo nekaj strani s svojimi občutki, da zabeležimo izpeljane akcije, da prelistamo in sežemo v zgodovino organizacije. Po dolgoletnem premoru smo v rokah spet imeli novo številko Modrega vala. Obveza nas vseh je bila, da bo odslej Modri val izhajal nekajkrat letno, tako da bomo obveščeni o dejavnosti Roda, obenem pa smo na ta način obogatili in popestrili celotno delovanje. Tako se člani med seboj povežemo, saj s pisanjem in branjem še enkrat preživimo taborjenja, zimovanja, izlete, seminarje, srečanja.

Poleg tega ima Modri val svojo zgodovinsko-arhivsko vrednost, ki nam daje popolno sliko Roda v vseh njegovih vidikih.

Če se ozremo nazaj v čas, bomo prvo številko Modrega vala zasledili pred dvaindvajsetimi leti. Od takrat se je marsikaj spremenilo: od tehnike razmnoževanja do oblike predvsem pa so šle skozi izkušnje sestavljanja in urejanja glasila različne skupine bratov in sester, katerim pa je bila skupna zavest, da taborništvo ni samo romantično preživljanje prostega časa pod šotori ali na zasneženih planinah, pač pa tudi spoznavanje drugih, ki prav tako taborijo, preživljajo večere ob tabornem ognju, dežurstva, straže... je spoznavanje samega sebe, je spoznavanje narave, ki nas obdaja. To je neločljiv del taborniškega življenja. Zato so članki, ki nas opozarjajo in poučujejo o najrazličnejših naravnih pojavih, skorajda obvezni prispevki. Zasledimo tudi zanimivosti iz živalskega in rastlinskega sveta; pozabiti pa ne smemo sestankov, posvečenih varstvu okolja in razmišljanju, kaj lahko taborniki naredimo na področju ekologije. Da ne bi bila vsebina preveč resnobna s šalami, igrkami, križankami, parodijami itd. poskrbimo za razvedrilno.

Modri val je predvsem, glasilo nas vseh, zato se lahko kdorkoli oglasi s svojimi kritikami, predlogi, pripombami in tako prispeva k izboljšanju in rednemu izhajanju glasila.

PODLASICA

V prijateljski tekmi s Triestino Španci solidni

Španija - Triestina 5:1 (2:1)

STRELCI: Andrinua v 23', Butragueño v 33', Lerda v 35', Michel v 72', Manolo v 78' in Butragueño v 88'.

ŠPANJA: Zubizarreta, Chendo, Sanchis, Andrinua, Jimenez, Michel, Roberto, Rafa Paz, Manolo, Butragueño, Villaroya.

TRIESTINA: Biato (Gandini v 46'), Costantini (Marangon od 46'), Butti (Dussoni od 67'), Danelutti (Russo v 46'), Consagra (Cernecca v 67'), Di Rosa, Terraciano, Papais, Lerda, Catalano (Pasqualini v 46'), Romano (Trombetta v 46').

SODNIK: Baldas iz Trsta; GLEDALCEV: 8.500. KOTI: 7.7.

TRST — V prijateljski tekmi s Triestino je Španija pokazala precejšen napredek v igri. Za »furijske« ni igral rahlo poškodovani Martin Vasquez, ki je ta čas najboljši španski igralec, vendar pa njegove odsotnosti ni bilo zadar pa njegove odsotnosti ni bilo znani (nadomestil ga je Rafa Paz). Španci so pokazali zadovoljivo stopnjo kondicijske priprave in dokaj tekoč napad. Za selektorja Suareza je bil še zlasti spodbuden nastop Michela, ki mu primanjkuje še nekaj hitrosti, a je

bil protagonist nekaj lepih akcij in krasnega zadetka s prostega strela.

Nekoliko v senci je bil Butragueño. Dosegel je sicer dva gola, vendar je zgrešil nekaj zelo ugodnih priložnosti. Enkrat se je celo znašel sam pred vratarjem Triestine, a ni zadel. Nekaj vrzeli pa so Španci pokazali v obrambi liniji in pri omejevanju nasprotnikovih napadov na sredini igrišča. Nekaj časa so se Španci celo precej mučili s presingom Tržačanov. Prav po izgubljeni žogi Špancev in hitri spremembi položaja je prišlo do edinega zadetka Tržačanov, ki ga je dosegel Lerda. Dokler so igrali v standardni postavi, so se Giacominijevi varovanci dobro upirali španskim reprezentantom.

Nekaj izidov sinočnih prijateljskih tekem: Belgija - Poljska 1:1 (0:1), Norveška - Danska 1:2 (0:2), ČSFR - Pistoiese 7:0 (2:0), Urugvaj - Brescia 3:0 (2:0).

ZDA izpraznile market

TIRRENIA — Člani nogometne reprezentance ZDA so včeraj obiskali ameriško vojaško oporišče v Camp Darbyju. Uradno naj bi med obiskom nogometaši podpisovali avtograme, izvedelo pa se je, da so dobesedno izpraznili market oporišča, kjer je bila v prodaji hrana »Made in USA«.

Brazilec Havelange že četrtrič potrjen za predsednika FIFA

RIM — Na kongresu mednarodne nogometne zveze FIFA je bil Brazilec Joao Havelange že četrtrič potrjen za predsednika te organizacije. Havelange, ki je po poreklu Belgijec, je bil prvič imenovan za predsednika leta 1974 v Frankfurtu. Tu v Rimu je bil edini kandidat. Havelange ima 74 let in je po poklicu odvetnik. Znan je po svoji diplomatski spretnosti in prijaznosti, ki mu omogočata, da se na najvišjem položaju mednarodnega nogometa drži že toliko let. Pravijo, da se nihče ne more izogniti njegovemu stisku rok. V mladih letih po vojni je bil tudi odlični plavalec in vaterpolist, udeleženec olimpijskih iger v Berlinu (leta 1936) in v Helsinkih (leta 1952). Že na igrah v Melbournu je bil

šef brazilske odprave, kariero nogometnega funkcionarja pa je začel 1959. leta. Kot predsednik brazilske nogometne zveze je sodeloval na petih svetovnih prvenstvih.

Na kongresu so pred zaključkom medse sprejeli še predstavnika Tahitijske FIFA tako zdaj šteje 166 članic. Spodletel je poskus predstavnikov afriških in azijskih držav, da bi izsilili bolj uravnoteženo razmerje sil v zvezi.

Na kongresu so tudi pomilostili suspendirani Grčijo in Jordanijo, ki sta bili šele v tork kaznovani. Jordanijo je kazen doletela, ker je priredila mednarodni mladinski turnir brez dovoljenja FIFA, Grčijo pa, ker ni pravočasno prilagodila svojega statuta mednarodnemu pravilniku.

Z zmago Giannija Bugna na 73. kolesarski dirki po Italiji Pravi preporod Italijanov

MILAN — Zadnja etapa 73. kolesarske dirke po Italiji, komaj 90 km dolga krožna dirka po milanskih ulicah, seveda ni mogla spremeniti videza končnega vrstnega reda. Letošnji Giro je bil resnično v znamenju Giannija Bugna, ki je roza majico oblekel že po prologu in je odtlej ni več slekel, kar je pravi rekord, s katerim se lahko ponašajo samo trije veliki, kakršni so bili Binda, Girardelli in Merckx. Majico je posedoval natančno 20 dni. Tudi prednost, ki jo ima Bugno pred neposrednimi zasledovalci, spominja bolj na legendarne čase te dirke.

Bugnova zmaga pomeni hkrati tudi preporod italijanskega kolesarstva, ki je po obdobju Moserja in Saronnija zapadel v popolno krizo. V zadnjih letih so družstva s pametno politiko nastopanja v tujini spet izklesala vrsto obetavnih tekmovalcev, druge, kot na primer Bugna, pa regenerirala.

Francoski Tour, ki se začne čez nekaj dni, bo moral potrditi, ali je za preporod Italijanov trajnega značaja.

VRSTNI RED 20. ETAPE: 1. Cipollini (It) 1.52'26" s povprečno hitrostjo 48 km na uro; 2. Baffi; 3. Starzzer; 4. Fidanza; 5. Pagnin (vsi It); 6. Sorensen (Dan.), i.č.

KONČNA LESTVICA: 1. Bugno (It) 91.51'08" s pov. hit. 37 km na uro; 2. Mottet (Fr) 6'33"; 3. Giovannetti (It) 9'01"; 4. Puljnikov (SZ) 12'19"; 5. Echave (Sp) 12'25"; 6. Chioccioli (It) 12'36"; 7. Lejaretta (Sp) 14'31"; 8. Ugrumov (SZ) 17'02"; 9. Lelli (It) 17'14"; 10. Sierra (Ven) 19'12"; 11. Chozas (Sp) 20'15"; 12. Chiappucci (It) 25'28"; 13. Philipot (Fr) 25'47"; 14. Lecchi (It) 26'01"; 15. Theunisse (Niz) 28'43"; 27. Pavlič (Jug) 53'22".

OSTALE LESTVICE: po točkah: Bugno (It); gorske nagrade: Chiappucci (It); mladi: Puljnikov (SZ); intergiro: Anderson (Avstral.).

Na avtomobilskem rallyju Akropole v Grčiji Sainz odbil vse napade

ATENE — V zadnji etapi avtomobilskega rallyja Akropole, peti tekmi za svetovno prvenstvo, je Kankkunen (Finn) dal od sebe vse, da bi prehitel vodilnega Sainza (Toyota). Uspelo se mu je približati na 26 sekund, zatem pa je Sainz prednost spet povzidal in sedaj vodi na skupni lestvici za svetovno prvenstvo s 5 točkami prednosti pred Auriolom. Kljub vsemu se pri Lancii nimajo kaj pritoževati: ušla jim je končna zmaga, vendar imajo v prvi deseterici kar osem svojih vozil.

Na tem rallyju, ki ga upravičeno imenujejo tudi »evropski safari« (k odstopu sta bili prisiljeni tudi obe vozili mitsubishi, do kraja nista prišla niti Alen s svojim subarujem ter Weber na volkswagenu) pa je znova jasno prišlo do izraza, da bo največarnejši konkurent Lancie prav Toyota. Trenutno ima Lancija še precejšnjo prednost na skupni lestvici, vendar smo šele na polovici svetovnega prvenstva.

Končni vrstni red: 1. Sainz - Moya (Sp.) toyota 7.34'44"; 2. Kankkunen - Pii-

ronen (Fin.) lancia po 46"; 3. Biasion - Siviero (It) lancia 2'58"; 4. Ericsson - Billstam (Sve.) toyota 14'56"; 5. Fiorio - Pirollo (It) lancia 27'23"; 6. Rayneri - Roggia (It) lancia 47'24".

Lestvica pilotov za SP: 1. Sainz (Sp.) 60 točk; 2. Auriol (Fr) 55; 3. Biasion (It) 44; 4. Kankkunen (Fin) 42; 5. Ericsson (Sve.) 26; 6. Waldegaard (Sve.) in Cerrato (It) 20.

Lestvica avtomobilskih hiš za SP: 1. Lancia 94 točk; 2. Toyota 74; 3. Subaru 19; 4. BMW 14; 5. Mazda in renault 12; 7. Mitusbishi, Volkswagen in Audi 10; 10. Citroen 8.

Marcelletti potrjen

CASERTA — Pri italijanskem košarskem prvotigašu Juve Caserta so sporočili, da so za trenerja potrdili Franca Marcelletti. Glavni menedžer bo Giancarlo Sarti, ki je v zadnji sezoni bil pri Arimu. Sarti se tako vrača v Caserto, kjer je mesto menedžerja že opravljal celih pet let.

V jugoslovanski tabor se vračata mir in optimizem Italijani razvedrili »modre«

Posebej za Primorski dnevnik FRANCI BOŽIČ

BOLOGNA — Jugoslovanski nogometaši so se že udomačili v bazi v Sasuolo, na bližnjem igrišču v Fioranu pa so na prvih treningih doživeli prve aplavze kakih tisoč gledalcev. To je bila velika osvežitev za jugoslovanske »modre«, kajti v Jugoslaviji so jim pred odhodom na svetovno prvenstvo v Italiji samo žvižgali.

»V Beogradu, Zagrebu, Titogradu, Splitu... povsod smo nezaželeni. Le v Sarajevu še nekako uspeva kontakt s publiko. Tu v Italiji teh problemov z gledalci ne bo. Moji igralci čutijo ta odpor Jugoslavije, toda zdi se mi, da bi to utegnili postati nekakšen »kontramotiv« tu v Italiji. Fantje vedo, da o vsem odločajo sami,« je dejal jugoslovanski selektor Ivica Osim na zadnji novinarski konferenci, na kateri so italijanski novinarji skušali dokazati tezo, da je jugoslovanska reprezentanca nacionalno razdeljena, tako kot jugoslovanska država. Slovenec Srečko Katanec se je temu mirno uprl, še huje pa bi nedvomno reagiral Sarajevčan Faruk Hadžibegić, ki bi rad kar sam strnil Jugoslavijo v močno in enotno državo. »Politika je redko na našem dnevnem redu, v našem moštvu res ni pomembno ali Srb, Hrvat ali Slovenec. Žal pa smo igralci nemočni ob dogodkih na jugoslovanskih stadionih,« je dejal Srečko Katanec in zahodnonemški novinarjem mimogrede namignil, da se njihova bundesliga v nobenem primeru ne more primerjati z italijansko prvo ligo.

»Se enkrat sem si na kaseti ogledal tekmo z Nizozemsko. Ni bilo tako slabo, kot je bilo videti s klopi. To je naš dodaten adut, nimamo kompleksa pred nobeno reprezentanco, niti pred zahodnonemsko, ki jo uvrščajo med štiri najboljše,« je dejal jugoslovanski selektor Osim. Vse pa vendar najbolj zanima vprašanje, s kakšnim moštvom bo Osim začel nedeljsko uvodno tekmo z reprezentanco ZRN v Milanu. »Imam 12 in ne 11 igralcev,« pravi Osim, odločitev pa bo argumentirana z razporedom nemških igralcev. »Ofenzivni Littbarski ali defenzivni Berthold, to je velika razlika, pripravljen sem na Beckenbauerjevo taktiko,« pravi Ivica Osim. Toda kot vse kaže, Osim pravzaprav nima izbire. Z ekipo ZRN bo igral z moštvom, ki je v nede-

V brazilskem taboru vlada domače vzdušje. Na treningu je Alemauu »pomaga« celo hčerka Caroline. (Telefoto AP)

ljo začelo tekmo z Nizozemsko v Zagrebu: Ivković, Vujić, Hadžibegić, Jozić, Pasić, Katanec, Baljić, Susić, Stojković, Savičević, Vujić. Dvanajsti Osimov igralec je bržkone Brnović, če bi se Beckenbauer odločil za izjemno napadalno inačico. To je malo verjetno, kajti v tem primeru bi priložnost izgubil Susić, ki pač lahko pomeša račune Zahodnim Nemcem z izrednim driblingom.

V jugoslovanski ekipi ni poškodovanih igralcev, vsi trenirajo s polno močjo. Srečko Katanec se je sprijaznil s tem, da bo igral rahlo handicapiran, a tega je iz Sampdorije že nekako navajen. Jugoslovani počasi zmanjšujejo intenzivnost treningov, na kar komaj čakajo Savičević, Stojković, Susić in še nekateri, ki nekoliko težje vzdržijo njegove napore. Igralcev ne zanimajo izlet v mesto, Osim pa meni, da se nekako preveč bojijo za mesta v prvem moštvu.

Zadnji del priprav je namenjen taktičnim pripravam za tekmo z reprezentanco ZRN v Milanu, kajti niti za Špance v Ljubljani, niti za Nizozemce

v Zagrebu se Jugoslovani taktično niso posebej pripravljali. In tudi v tem je rezerva »modrih«, ki so pripravljani tudi na velika dejanja na prvenstvu v Italiji.

Vedro med »azzurri«
MERINO (Rim) — V italijanskem taboru je vzdušje zelo umirjeno, sproščeno, morda še preveč, kot je nekdo namignil. Selektor Vicini pa je takoj odkrito priznal, da se kdo lahko pretvarja: »Smo mirni in zaskrbljeni obenem. Sam čutim veliko odgovornost, da vodim domačo postavo. Udeležil sem se štirih svetovnih prvenstev, vendar je bilo drugače, tokrat je vse veliko bolj občuteno.«

Ko so Viciniju omenili tekmo z Avstrijo, je odkrito dejal, da hoče zmago. Te dni si bodo ogledali posnetke z zadnjih srečanj proti Argentini, Madžarski in Nizozemski. »Vsekakor Avstrijo dobro poznamo,« je pripomnil, »ni se dosti spremenila. Najstarejši je vratar Linzmaier, ostali so mladi, a imajo že precej izkušenj.«

Včeraj je Italija odigrala trening tekmo proti naraščajnikom Rome in zmagala s 13:1.

Na teniškem prvenstvu Francije v Parizu Ivanišević izločen

PARIZ — Avstrijec Thomas Muster je v četrtfinalu teniškega turnirja v Parizu prekinil zmagovito pot Splićana Gorana Ivaniševića. Muster je zmagal s 6:2, 3:6, 6:4, 6:3, vendar je bil dvoboj zelo zanimiv in izenačen. Ivanišević je gotovo bolj nadarjen igralec, tako da ga mnogi zdaj po kakovosti že uvrščajo med prvih 15 igralcev sveta, vendar pa še ni dovolj zrel in pripravljen, da bi lahko po tako napornem turnirju premagal borbenega in telesno odlično pripravljenega Mustersa. Ivaniševiću lahko očitamo pomanjkanje prave zbranosti, slabo je njegovo delo nog, večkrat se odloči za zgrešeno strategijo. Proti Mustru je vse preveč igral z zadnje črte, kar je pravicati »samomor«. Le v drugem nizu se je pogostje podajal k mreži in ta niz tako tudi prepričljivo osvojil. Toda v nadaljevanju dvoboja mu je vidno zmanjkalo sape, vse več je grešil in poraz proti nemu favoritov turnirja je bil neizbežen.

V zadnjem četrtfinalnem dvoboju pa je Ekvadorec Gomez prelahko premagal povsem izčrpanega domačina Championa, ki je že z uvrstitvijo med osmerico boljših pripravil prvovrstno

senzacijo. Končni izidi je bil 6:3, 6:3, 6:4.

Moška polfinalna para sta torej Svensson (Sve.) - Agassi (ZDA) in Gomez (Ekv.) - Muster (Av.).

Detroitu prva tekma

DETROIT — V prvi finalni tekmi za naslov košarkarskega prvaka NBA lige je Detroit Pistons doma s 105:99 premagal ekipo Portland Trail Blazers. Še 6'58" pred koncem so gostje, za katere igra tudi Dražen Petrović, še imeli deset točk prednosti. Glavni junak preporoda Detroita v zadnjih minutah je bil Isiah Thomas, ki je skupno dosegel 33 točk.

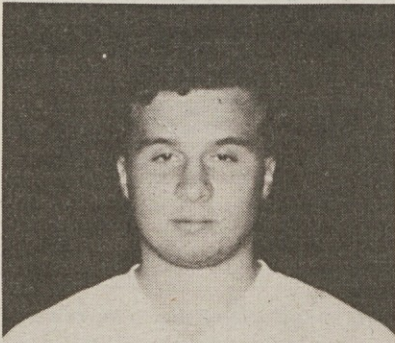
Prvak bo ekipa, ki bo najprej dosegla štiri zmage. druga tekma bo že danes, spet v Detroitu.

Dell'Anno že v Vidmu

VIDEM — Novi režiser ekipe Francesco Dell'Anno (23 let), s katerim namerava Udinese naskakovati povratek v nogometno A ligo, je včeraj prispel v glavno furlansko mesto, da bi podpisal dveletno pogodbo. Za Dell'Anna, ki je lani igral pri Arezzu, je Udinese odšel milijardo in dvesto milijonov lir odškodnine.

danes igra za vas - danes igra za vas

Marko Presl

Marko Presl (letnik 1972) se je začel ukvarjati s košarko pred 8 leti pri Boru. Pri tem društvu je tudi igral v vseh mladinskih kategorijah. Z Borovimi dečki je dosegel svoj največji uspeh, saj je ekipa osvojila 6. mesto na državnem prvenstvu v Orvieto. Trikrat je bil tudi pokrajinski prvak. Kot kadet je nastopil z združenjo ekipo Jadran Farco. Marko je tudi ljubitelj smučanja, saj je bil tudi član naše tekmovalne ekipe. Prejšnji teden je Maximilian Gherbassi pravilno napovedal devet izidov.

totocalcio

Argent. - Kamerun (1.p.)	X
Argent. - Kamerun (k.r.)	1
Italija - Avstrija (1.p.)	X
Italija - Avstrija (k.r.)	1 X
SZ - Romunija	1
Ar. emir. - Kolumb.(1.p.)	2
Ar. emir. - Kolumb.(k.r.)	X 2
Brazilijska - Švedska	1 X 2
ZRN - Jugoslavija (1.p.)	1
ZRN - Jugoslavija	X 2
Anglija - Irska (1.p.)	X
Anglija - Irska (k.r.)	1 X 2
Belgija - Koreja	1 X

Po včerajšnji zmagi na Bonifiki

Nogometaši Kopra ostajajo v 3. ligi

KOPER - MLADOST 3:2

KOPER — V zadnjem, 34. kolu tretje jugoslovanske nogometne lige so »rumeno-modri« Kopra včeraj na Bonifiki pred okrog 700 gledalci s težavo premagali Mladost iz Petrinje in si zagotovili obstanek v ligi. V prvem polčasu je bila boljša Mladost, Koper pa se je razigral v drugem polčasu, ko je vstopil v igro Nevio Finkš, ki je bil prvi junak tekme in je ob koncu za svojo igro prejel aplavz zvestih gledalcev, ki ga bo verjetno še dolgo pomnil. Za Koper so bili uspešni Breznikar, dvakrat in Zulić enkrat. (Kreft)

Globa Triestini

MILAN — Športni sodnik je v zvezi s tekmami zadnjega kola B lige za eno kolo diskvalificiral Bortolottija (Brescia), Inccocciatija (Pisa) in Zaccolla (Licata). Triestina je dobila za en milijon lir globe.

V D skupini svetovnega nogometnega prvenstva bodo igrali Jugoslavija, ZRN, Kolumbija in Arabski emirati

Kvalitetna, a nepredvidljiva Jugoslavija

Pričakovanje za nastop Jugoslavije je veliko, ker razpolaga ekipa z dobrimi igralnimi kadri, istočasno pa niso nasprotniki v skupini take pošasti, da bi se jih bilo treba bati.

Za plave je predvsem važna zbranost, ki pri ekipi večkrat pojema, ko nasprotnik ni nominalno najboljši. Zaradi tega predstavljata morda večjo skrb tekmi proti Kolumbiji in Emiratom, kot pa uvodna proti ZRN.

Zadnje preizkušnje so bile uvajanje v formo. Pokazale so lahko le dobro osebno tehniko posameznikov; jasno pa je manjkala ostrina, ki bi srečanje proti Španiji lahko spremenila v pravi trijumf.

Nepredvidljivost je od zdavnaj značilnost jugoslovanske ekipe, ki je na primer dosegla najboljši izkupicek iz kvalifikacijskih skupin s 14 točkami od 16 možnih. Njen vzpon je pomenil avtomatičen zaton Francije. Če je domača ekipa v Beogradu zmagała z mero športne sreče in v trenutku pravega juriša, je nato v Parizu nadigrala Francijo, čeprav se je morala zadovoljiti z neodločenim izidom. Skozi ostale preizkušnje je šla Jugoslavija varno.

Posameznika, ki sedaj dajeta slavo ekipi, sta Stojković in Savičević. Vujović je že itak znano ime v Evropi, na veliki mednarodni odmev pa računa na primer Pančev. Ekipa je dobro zažalena z mladimi igralci, ki so si pridobili pravico igranja v finalu za evropsko prvenstvo under 21.

Trener Ivica Osim

V mladi gardi izstopa ime Prosinečeka, ki bi utegnil biti eno pravih odkritij svetovnega prvenstva.

Nastop na letošnjem prvenstvu prikazuje kolektiven napredek jugoslovanskega nogometa, ki je svoj čas že osvojil svetovni naslov med mladinci.

Talenti pa se v domačih silno neurejenih razmerah težko razvijajo in sa-

Veteran Safet Sušić

nje vsakega nogometaša so v selitvi v kak klub iz inozemstva. Odnos do odgovornosti je v Jugoslaviji verjetno tak, da se igralec v čisto profesionalnem vzdušju v zahodni Evropi vsaj v začetku slabo znajde. V ekipi je, kar devet takih, ki igrajo v tujini. Z izjemo Vujovića so vsi ostali branilci ali pretežno branilci. Negotov je za sedaj doprinos Srečka Katanca, ki ima precej-

»Zvezdnik« Dragan Stojković

šnje težave s kolenom. Od ekip prve zvezne lige je najbolje zastopana Crvena zvezda s petimi svojimi igralci.

Na pripravi v Poreču so bili jugoslovanski nogometaši nenavadno prosti v primerjavi z bunkerji, v katerih so bili zaprti člani drugih reprezentanc. Povsem prosto je bilo tudi zasebno življenje nogometašev, ki so se lahko

gibali med turisti. Zdravnik ekipe Vladimir Galetić je s tem v zvezi povedal, da se mora v zasebnosti vsak ravnati po svoji vesti, sklical pa je tudi sestanek, na katerem je obrazložil drugačne aspekte svoje stroke.

Razširil je igralcem obzorja v zvezi z dopingom, ker je FIFA razširila seznam nedovoljenih farmacevtskih pripravkov. Za pozitivnost je morda že dovoljšna prevelika doza kafeina. V manj strogem režimu priprav v Poreču bi se lahko k posameznikom pritihovala zamisel, preko katere naj bi prišlo do večje rentabilnosti. Galetić je posebej poudaril nevarnost poživil, ki v daljšem roku negativno vplivajo na duševno ravnovesje.

Neke vrste politične ure je imel tudi vratar Ivković, ki je mlajšim kolegom objasnjal pojem odgovornosti. Pri selitvi najprej v Avstrijo in nato v bolj prestižni lisbonski Sporting je moral korenito spremeniti odnos do dela, sicer bi ga enostavno odslovili, ne glede na njegovo učinkovitost. Ivković je med drugim tudi povedal, da bi se morala kakovost jugoslovanske prve zvezne lige zaščititi z zmanjšanjem števila ekip.

REZULTATI PLAVIH NA KVALIFIKACIJSKIH TEKMAH: Škotska - Jugoslavija 1:1; Jugoslavija - Francija 3:2; Jugoslavija - Ciper 4:0; Francija - Jugoslavija 0:0; Norveška - Jugoslavija 1:2; Jugoslavija - Škotska 3:1; Jugoslavija - Norveška 1:0; Ciper - Jugoslavija 1:2.

Na zadnjih dveh prvenstvih je izgubila v finalu

Bo ZRN tokrat vendarle uspelo?

Nogomet ZRN je dosegel svoj višek z zmago na svetovnem prvenstvu 1974 na domačih tleh. Tedanje prvenstvo je zaradi kakovosti igre številnih ekip mejnik v zgodovini nogometa. Kasneje so Nemci še dvakrat igrali v finalu in obakrat izgubili. Polastila se jih je psihoza manjvrednosti. K malodušju so prispevali tudi slabi klubski uspehi v zadnjih sezonah. Običajno so porazi sloneli na igri, ki ni prikazovala nobene posebne taktične novosti.

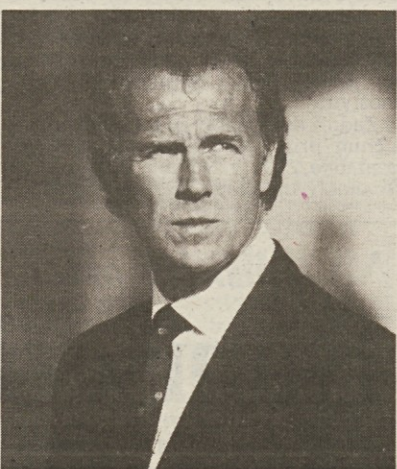
Vse to pa bi Nemce iz viška svojega visokega standarda ne motilo, če bi ne bili prav Italijani tisti, ki so jim najbolj zagrenili čustva.

Z Italijani imajo Nemci kljub mnogim desetletjem še vedno »odprte račune« in to, da jim italijanski klubi sistematično pobirajo najboljše moči, jih hudo boli.

Nogometna Bundesliga ZRN je zaradi odhoda svojih asov izgubila tehnično privlačnost. Za gledalce je postal stadion v znatni meri kraj za izražanje nizkotnih čustev, za prižganje in tudi za občasne pretepe. Izseljene ase nadomeščajo nogometaši iz Jugoslavije, Turčije, Južne Amerike in tudi Afrike. Kljub denarju, katerega je v ZRN zelo veliko, se Bundesliga ne more opomoči.

Očitno ni v ZRN vzdušja, ki bi v to deželo privedlo nogometne ase iz Italije ali Španije. Preveč je racionalnosti, ki ne diši razvajenim milijarderjem.

Prosto kroženje delovne sile (v našem primeru poklicnih nogometašev) v sklopu EGS je zato načelo, ki velja vedno v enaki smeri. Najboljši Nemci

Trener Franz Beckenbauer

v Italijo, na njihovo mesto pa nekakšna šara.

Zadnji italijanski napadi na Riedleja, Hässlerja in Möllerja so povzročili val ogorčenja med nogometnimi gauleiterji Bundeslige. »15 milijonov mark in prometni davek! To je cena za Riedleja« je izjavil razkačeni predsednik Werderja po izločitvi iz pokala UEFA proti Fiorentini. Ob trenutni bolesti zaradi izločitve je hotel tudi povedati Italijanom, da se v Bundesligi ne bo moglo ropati tako kot nekdanj.

Na bližnje prvenstvo prihajajo Nemci kljub vsemu v vlogi enega favoritov, vendar morda že s prepričanjem, da bodo v finalu izgubili.

Prisotna je tudi razdvojenost v igralškem kadru s fronto »domačinov«, ki so zavistni do igralcev, ki nastopajo v Italiji, kjer več zaslužijo in so predvsem ljudski heroji.

Z objektivnimi težavami se mora pri graditvi ekipe soočiti tudi selektor Franz Beckenbauer, ki je bil sicer odlični igralec, manj uspešno pa kaže njegovo pedagoško delo. Stalno mu primanjkuje varna opora, ki bi jo zagotavljala na primer Matthäus in Brehme. V klubih Bundeslige krvavo primanjkujejo napadalci, med zadnjimi preizkušnjami pa je nekajkrat zaplesala tudi obramba, ki je imela sloves organiziranosti. Libero Klaus Augenthaler si je celo nategnil mišico in bi utegnil v Italijo le delno nastopati. nadomeščal naj bi ga manj učinkoviti Steiner.

Med kvalifikacijami se ZRN ni imela kaj truditi. Proti Nizozemski je dvakrat igrala neodločeno brez posebnega tveganja. Skromno je zmagała proti Walesu, proti finskim mizarjem in hidravlikom pa je nasula 10 golov, ki so nekaj redkih optimistov navdušili do prepričanja, da imajo generacijo pravih stürmerjev.

Listanje po nemški reviji »Fussball« je zanimivo tudi zaradi številnih slik, ki dokazujejo, kako bi številni plavalci Nemci radi imeli bolj južnjaški videz. Brke so glavni rekvizit pri poskusih kamufliranja, značilne pa so tudi zadaj daljše lase.

REZULTATI ZRN NA KVALIFIKACIJAH: Finska - ZRN 0:4; ZRN - Nizozemska 0:0; Nizozemska - ZRN 1:1; Wales - ZRN 0:0; ZRN - Finska 6:1; ZRN - Wales 2:1.

Kolumbija, dežela kokaina »narcosov« in... nogometa

Slikoviti vratar René Higuita

Kokain, »narcosi«, mafija, uboju... Iz poročil v vseh medijih izhaja Kolumbija kot pojem zla in vsiljena nam je slika, v kateri ni prostora za ničesar drugega. In res se je država v tej smeri močno razbohotila, krivdo pa za to stanje nosijo tisti, ki vsaj z besedami skušajo vse to zatreti.

In Kolumbija bo igrala na SP. Še pred kratkim je prišla na dan vest, da so za kvalifikacijo poskrbeli »narcosi«, ki naj bi dali na razpolago lepo vsoto za podkupitev igralcev Paragvaja pred tekmo, ki naj bi bila odločilna. Koliko je v tem resnice, je težko reči. V Paragvaju so zeleni bankovci dragoceni in predplačilo je bilo morda bolj zanimivo kot možna nagrada z domače strani. Morda pa to niti ni najhuje v

primerjavi z dogajanjem v nogometu »civiliziranega« sveta.

Kolumbija ima tudi boljše lastnosti. Proizvaja zelo dobro kavo, njena narodna glasba pa je zmes afriških ritmov, ki so prišli v deželo preko suženjev iz Afrike in karibskih otokov, in otočnih melodij andskih ljudstev.

Kolumbija ima nogometno zgodovino. Spori z mednarodno nogometno zvezo so v prvih 50. letih botrovali k ustanovitvi organizacije vrste »duty free«. Vanjo so se zatekli številni dobri igralci iz Južne Amerike. Med njimi tudi Argentinec Di Stefano, ki je kasneje postal vodilna sila Real Madrida in tudi španske reprezentance.

V Južni Ameriki so bili kolumbijski nogometaši znani kot umetniki. Ne sicer na višini Brazilcev, vendar z zelo dobro osebno tehniko. Ostrina igre je bila zasvožen pojem.

Novo miselnost je vnesel in privedel do uveljavitve trener Francisco »Pancho« Maturana, ki je postopoma izločil iz kroga reprezentance umetnike in uveljavljal izrazito kolektivno moderno igro.

V svoji izločilni skupini so Kolumbijci kandidati za napredovanje v drugo fazo svetovnega prvenstva, čeprav le kot tretja sila za ZRN in SFRJ.

Mednarodno se je nogomet te države proslavil z osvojitvijo pokala prvakov Južne Amerike in z nastopom proti Milanu za osvojitve super pokala. V obeh odločilnih tekmah je prišla na dan osebnost vratarja Renēja Higuite (22 let), ki ima to lastnost, da zelo rad igra tudi kot libero. Včasih se spusti tudi dlje od svojih vrat, dokaj redno strelja enajstmetrovke in le-te tudi odlično brani. Slikovit je tudi po zunanosti. Na mundialu morda ne bo mogel prikazati vseh svojih nekoliko cirkuških potez, pričakovanje za njegov nastop pa je zelo veliko.

S slikovito zunanostjo se ponaša tudi Carlos Valderrama (v ekipi bo tudi Alex Valderrama). Imenujejo ga za belega Gullita, ker ima bujno frizuro zlato obarvanih lasi. V Južni Ameriki so ga že izbrali za najboljšega nogometaša in s takim slovesom je prišel v Evropo, kjer pa je žalostno končal v francoski drugi ligi. Lastnosti Gullita bo treba pri tem nogometašu še preveriti.

Bolj skromno kolumbijsko državno prvenstvo ima v zloglasnem Medellinu svoje prvo oporišče. Povsem logično je, da so si »narcosi« omislili tudi finansiranje nogometa, kar pomeni tudi prestiž in nekakšno priznanje širše družbe. Nekaj je v državni ekipi tudi igralcev iz prestolnice Bogotā ter iz Barranquille in Calija.

Na južnoameriški fronti je ekipa Nacional iz Medellina lani osvojila pokal Libertadores (državnih prvakov), stvar pa ji je olajšalo vse večje izseljevanje najboljših iz Argentine in Brazilije v Evropo.

V prvi fazi kvalifikacij je Kolumbija dosegla naslednje izide: Kolumbija - Ekvador 2:0; Paragvaj - Kolumbija 2:1; Ekvador - Kolumbija 0:0; lumbija 2:1; Ekvador - Kolumbija 0:0; Kolumbija - Paragvaj 2:1. Dodatno je morala igrati še z Izraelom. Doma je zmagała z 1:0, v Izraelu pa iztržila neodločen izid 0:0.

Če bodo napredovali, bo šejk Zajed Ben Sultan al Nahyan vsakemu igralcu podaril ferrari!

»Pomehkuženi« nogometaši Arabskih emiratos

Kaj bodo zmogli Združeni arabski emirati v družbi prekaljenih poklicnih nogometašev? Gotovo bolj malo.

Svojevstrno prvenstvo pa so že zmagaali. Za gostovanje v Italiji bodo potrosili največ in hotel v Imoli, ki jih bo gostil, bo največ zaslužil.

Po kvalifikacijah za svetovno prvenstvo so imeli v Emiratih s svojimi nogometaši precej težav. Prvotni vzpon je vodil Brazilc Zagalo, po uvrstitvi na mundial pa so ga odslovili. Za kratek čas ga je zamenjal Poljak Blunt, slednji pa je od pomehkuženih sinov petrolejskih kraljev zahteval preveč discipline in zamenjali so ga z drugim Brazilcem, Parreiro. Sam Parreira je bil na robu obupa, ko se mu je na dan odhoda v Evropo na letališču predstavila le peščica igralcev.

Igralci, ki bi v Evropi z veliko težavo prodirali celo v nižjih ligah, si sploh ne delajo iluzij o njihovi možni zaposlitvi pri velikih klubih zvenečih imen. Poleg tega, da so tudi doma dobro plačani, igrajo v glavnem le za zabavo. Zakaj bi se torej podvrgli strogemu ži-

vljenju, pogojenemu samemu nogometu, ko se odlično izhaja tudi brez pretiranega potenja?

V Emiratih malokateri domačin opravlja težja dela. Približno milijon prebivalcev dobiva polovico dohodkov od izvora nafte. Ostalo polovico si pridržijo šejk Zajed Ben Sultan al Nahyan, ki je dejanski gospodar in bo tudi prisoten v Italiji za časa prvenstva.

Za šejka so pripravili razkošno stanovanje, v katerem bo sprejemal ministre in podjetnike in iz njega tudi vodil državniške posle. Celotna delegacija Emiratos bo štela 120 ljudi, od katerih bo le manjšina zaposlena z nogometom.

V rezidenci so za igralce pripravili posebne širše postelje, v parku hotela pa postavili montažno (vendar razkošno) mošejo. V kuhinji so začasno namestili dva kuharja iz Sheratona v Abu Dhabiju. Dieta bo predvidevala riž, zelenjavo, ovčje meso in ribe. Iz Sardinije bodo vsak dan pripeljali sveže jastoge. Na razpolago bo tudi goveje meso. Prinašali ga bodo iz Modene. V tamkajšnji klavnici bo na razpolago arabski živilozdravnik, ki bo skrbel, da bodo živali zaklane po muslimanskih predpisih. V tem smislu bo tudi izdajal potrdila.

Trener Carlos Alberto Parreira

Na razpolago je še precej manjših posebnosti, zaradi katerih bo gostiteljem gotovo žal, da se bodo Emirati mudili v Imoli le za krajši čas, ker vse kaže, da bodo zanesljivo izločeni.

Kaj bi se zgodilo, če bi se Emirati le prerinili višje? Šejk je vsakemu igralcu obljubil ferrari v primeru dobrega nastopa. Niso pa bile postavljene točne meje. V bližnjem Maranellu seveda na

vso moč upajo, da bodo Emirati koga izločili, kajti prodaja kakih 25 avtomobilov bi le bil odličen in prestižen posel.

Nogometno znanje igralcev Emiratos je skromno. Na sklepnem turnirju za določitev dveh azijskih ekip so Emirati zmagaali le tekmo proti Kitajski in napredovali predvsem zaradi serijskih neuspehov favorizirane Kitajske.

Nogometna organizacija te države izhaja komaj iz leta 1971, ko se je tudi osnovala federacija Emiratos. Domače prvenstvo vsebuje prvo in drugo ligo z 12 oziroma 14 ekipami. Zvezda kolektiva je 25-letni Adnan Khamis Talyani, arabski Maradona, ki pa se bo v organiziranih obrambah ZRN, Jugoslavije in Kolumbije kretal bolj težko. Na domačem prvenstvu dosega gole serijsko in odločen je bil tudi med kvalifikacijami.

Na tekmovalnem področju so Emirati po uvrstitvi na mundial že doživeli razočaranje s klavnim igranjem na turnirju držav arabskega zaliva.

IZIDI EMIRATOS NA KVALIFIKACIJAH ZA NASTOP NA SP: Emirati - Severna Koreja 0:0; Kitajska - Emirati 1:2; Saudska Arabija - Emirati 0:0; Emirati - Katar 1:1; Emirati - Južna Koreja 1:1.

V F skupini bodo v Cagliariu in Palermu nastopali Nizozemska, Anglija, Irska in Egipt

Oranžni tulipani med favoriti

Skromni Egipt je že osvojil svoj »mondiale«

Na papirju so najsvetlejšje zvezde Italijani, v resnici pa so to Nizozemci, ki so bili v zadnjih nekaj izvedbah že dvakrat finalisti na svetovnem prvenstvu, pred dvema letoma pa so postali tudi evropski prvaki. Klubski uspehi številnih nizozemskih nogometašev so domača kronika. Nizozemcem gre tudi zasluga, da so v prvih 70. letih povzročili revolucijo »totalnega« nogometa, oziroma izrazito napadalne igre.

Potencial ekipe je tudi za to prvenstvo prvovrsten in po vsej logiki bi lahko imeli ekipo za prvega favorita, kljub temu, da je doprinos Gullita oziroma njegovega kolena še nezanesljiv. Van Basten, ki je ob Maradoni verjetno najboljši nogometaš na svetu, je v napadu veliko orožje, nekakšen nizozemski super-top.

Ob navidezno mirnih vodah pri sestavljanju seznama 22 so se bile na Nizozemskem podtalne bitke za vodenje ekipe, ki naj bi osvojila svetovni naslov.

V željah večine nogometašev naj bi nalogo poverili Crujffu, nogometna zveza se je odločila za Beenhakkerja. Resnici na ljubo nima nihče od njiju velikih uspehov na trenerski klopci. Dalj časa sta delila usodo v španskem prvenstvu. Crujff pri Bareloni ni mogel prodreti, ker v Španiji neka skrita mafija podpira Real, Beenhakker pa pri Realu ni dosegel zaželenih evropskih uspehov, ker ga izven doma nihče ni pripravljen šteti. Njuno dejansko znanje je zato ostalo dvomljivo. Crujff se je opiral na lasten sloves odličnega igralca,

Marco Van Basten

Beenhakker pa na prejšnje uspehe Real. Pravi apostol nizozemskega nogometa je zato verjetno še vedno Michels, ki je uvedel še danes veljavne koncepte igre.

Za Nizozemsko je že značilno, da trenerja zamenja po koncu kvalifikacijskih tekem. Moč oranžnih pa jasno izhaja iz dobrih nog in igralški kader bi znal

Ronald Koeman

tudi brez čarovnikov zaigrati odlično. Ob izrazito napadalni igri so pri ekipi vezni igralci ostali večkrat v senci. Tako je na primer veteran Muhren na EP odlično zalagal napad, malokdo pa ga je po turnirju poveljal.

Vlogo Muhrena naj bi na SP prevzel ne še 20-letni Witschge, ki je nalogo opravljal pri Ajaxu med zadnjim državnim prvenstvom. Witschge naj bi bil

tudi dokaj nediscipliniran in si je že zaslužil odkrito grajo Beenhakkerja, matični klub pa mu je prepovedal priljubljen hoby: plezanje. Witschge je že bil na seznamu italijanskih mešetarjev, ker je bil še pred kratkim zelo poceni. V predvidevanju novih poskusov so mu doma potrojili vrednost v upanju, da ga bodo po prvenstvu lahko prodali za ceno zlata.

Sploh so Nizozemci polnomočno vključeni v princip prostega premikanja delovne sile v EGS. Na tujem igra ker 8 reprezentantov, štirje so člani PSV Eindhoven, sedem jih igra pri Ajaxu, trije pa v drugih domačih klubih.

Taktični načrt Nizozemske upošteva prvo fazo svetovnega prvenstva le bežno. Na Siciliji in Sardiniji se bodo oranžni spoprijeli z Egiptom, Irsko in Anglijo, katerih se ne bojijo. Formo bodo dosegli v zadnjih dveh tednih prvenstva, ko bo šlo zares. Do tedaj naj bi se bistveno popravile zmogljivosti Gullita.

Važni aduti naj bi bili na prvenstvu tudi Vanenburg, brata Koeman in Wouters. S slovesom nizozemske učinkovitosti in strokovne sposobnosti bodo varovanci Beenhakkerja najbolj iskano blago na tržišču.

IZIDI NIZOZEMSKKE NA KVALIFIKACIJAH: Nizozemska - Wales 1:0; ZRN - Nizozemska 0:0; Nizozemska - ZRN 1:1; Finska - Nizozemska 0:1; Wales - Nizozemska 1:2; Nizozemska - Finska 3:0.

Abdel Ghani

Najmanj opazen bo na mundialu nastop Egipta, ki v nogometu nima ne tradicije in niti stvarnih dejstev, s katerimi bi danes opozoril nase. Vsestranska skromnost se v dobi bučne reklame ne obrestuje.

Nasproten primer je v isti skupini Nizozemska. S prisotnostjo treh igralcev Milana je nakakšna podružnica Berlusconi in uživa v sredstvih javnega obveščanja neomejeno pozornost.

Za Egipt je nastop na svetovnem prvenstvu enakovreden zmagi Italije na njem. Navdosed v ekipi je po vsej verjetnosti na višku, kar dokazujejo rezultata prijateljskih tekem proti Češkoslovaški (1:0 v Pragi) in proti Škotski (3:1 v Glasgowu). Obe zmagi sta bili doseženi ob zelo zagrizeni igri Egiptčanov, ki so igrali na vse ali nič, in znali izkoristiti vsako napako domačih moštev. Posebno oportunisti so se izkazali proti Škotski.

Egiptčani so opravili vse priprave doma in v nekoliko drugačnih pogojih kot ostale ekipe. Gostil jih je športni center egipčanske vojske, ki je res dobro opremljen, nikakor pa ne na višini zlatih kletk, v katere so te dni zaprti bolj sloviti umetniki žoge.

Trener El Gohary objektivno meri le na uveljavitev nekaterih posameznikov, domači evforični športni komentatorji pa so celo najavili, da se bo Egipt prebil v osmino finala.

Igralca, na katera El Gohary najbolj računa sta napadalec Hossain Hassan (22 let) in vezni igralec Taher Zeid (28 let). Pojavila se je tudi vest, da je Hassan na seznamu možnih nakupov Barcelone, resničnost pa bi bilo treba preveriti pri kupcih. Sam Hassan je izrazil prepričanje, da gre za šalo.

Nekaj Egiptčanov pa le igra v tujini. Branilec Jassine je zaposlen v Katarju, vezni igralec Ghani igra na Portugalskem, Tolba pri grškem PAOK-u, v Švici pa nastopa Sulejman.

Egipt je dosegel kvalifikacijo na račun Alžirije, še prej pa je brez posebnega bleska zmagal v drugi afriški podskupini.

Na račun odločilnega dvoboja z Alžirijo je bilo svoj čas veliko hude krvi.

Najprej je Egipt v Alžirijo iztržil ugoden neodločen izid 0:0, pri čemer se je imel v dobri meri zahvaliti podcenjevanju domačih nogometašev, ki so se tedaj smatrali za najboljše v Afriki in celo na višini mnogih evropskih moštev.

Med povratnim srečanjem v Kairu so Alžirci dobesedno navalili na Egiptčane, veliko vlogo pa je imel v tisti priliki sodnik. Egipt je dosegel gol, ki naj bi ne bil regularen, sodnik pa naj bi dodatno z veliko vno hromil igra Alžircev. Slednjim so ob koncu popustili živci. Prišlo je do fizičnega obračunavanja, v katero so posegli celo nekateri gledalci. V pretepu je bil egipčanski gledalec ob oko, zaradi tega pa se je moral alžirski nogometaš zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

V navijaško najbolj vroči skupini bo Egipt edini brez neposredne podpore iz domovine. Egipčanska nogometna zveza je najprej nameravala poslati v Italijo 100 izbranih (iz bojše družbe) navijačev, ko pa je iz predračuna ugotovila, da ne more plačati za vsakogar poltretjega milijona lir, je zadevo opustila.

Egipt bo zato moral računati le na nesebično podporo domačinov iz Palerma in Cagliarija, ki bodo med srečanja proti bolj postavljenim moštvom iz Evrope zanesljivo bodrili nebojlene Mubarakove državljane.

IZIDI EGIPTA MED KVALIFIKACIJAH: Egipt - Liberija 2:0; Malawi - Egipt 1:1; Kenija - Egipt 0:0; Liberija - Egipt 1:0; Egipt - Malawi 1:0; Egipt - Kenija 2:0. V dodatnih srečanjih: Alžirija - Egipt 0:0; Egipt - Alžirija 1:0.

Reprezentanco »levov« z Otoka bo vodil starosta SP, 40-letni vratar Shilton

Angleški nogomet zasenčili huligani

Koga sploh zanima angleški nogomet!

Glavna postavka so huligani, ki naj bi s svojimi podvigi v Italiji močno ogrozili stabilnost republike.

Zalostno je končno, da se toliko pozornosti posveča fenomenu pretepašva in se ga s tem le podpira. Kdor hodi na stadion zaradi pretepanja, išče predvsem slavo. Ta mu prihaja preko javnih občil, posebno še od televizije. Fenomen bi se korenito zmanjšal in po-

stopoma šel iz mode, če bi ga televizija zasenčila.

In če so policijski organi zaskrbljeni za morebitne nered, ti v glavnem ne skrbijo povprečnega obiskovalca stadionov, ki dobro ve, da se skrajneži obeh ekip iščejo med seboj in ostale gledalce puste pri miru, ker jih imajo za pomehkužence in slabiče.

Predvidevanja niso najbolj rožnata, saj »izvedenci« menijo, da se bodo na Sardiniji Angleži pretepali z Nizozemci, Irci naj bi bilinevtralno zadovoljni

nad njihovimi razbitimi črepinjami, medtem ko naj bi policijski oficirji kot obsedeni s helikopterji preletavali bojišče in se bodo seje na prefekturi vlekle pozno v noč. Zanesljivo je, da bo televizija vse skrbno posnela, intervjuvala junake in zvečer poskrbela za brezplačno reklamo hulanstvu.

Angleški nogomet je prav zaradi hulanov že dalj časa v megli. Redki nastopi reprezentance so vsakič pokazali veliko količino igre, v kateri pa je veliko brezglavega tekanja. Dobro postavljene obrambe so navadno s precejšnjo lahkoto zajezile ofenzivne namene angleških napadalcev.

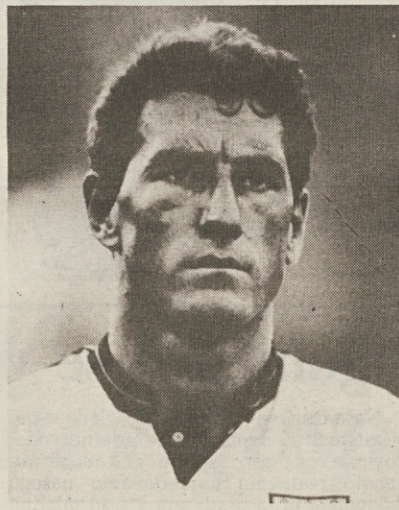
Očitno je nogometna miselnost na Britanskih otokih različna od tiste iz večine Evrope. Državno prvenstvo je dolgo in naporno, dober dal tekem pa se zaključuje z velikim številom golov. To jasno postavlja v slabšo luč obrambne sestave moštev.

Glavna aduta angleške ekipe naj bi zato bila dobro znani Lineker, ki se na primer v Španiji ni vživel, in temnopolti Barnes, član večkratnega evropskega prvaka Liverpoola.

Za dobro zalaganje napada naj bi skrbeli mladi Paul Gascoigne. V Angliji je izredno priljubljen, ker zna predvajati zelo slikovit nogomet, njegova rentabilnost pa ni vedno zanesljiva in pri tehničnem vodstvu ekipe je njegova vrednost zato nekoliko manjša.

Anglija bo predstavila na svetovnem prvenstvu najstarejšega igralca. Vrtar Peter Shilton jih ima že 40, kar pa ne pomeni, da je izkušnost vedno pred hitrostjo in močjo.

Angleži so ob prihodu v Italijo dokaj jasno povedali, da ne mislijo odigrati

Terry Butcher

podrejene vloge, več pa si niso upali, da bi ne duševno obremenili kolektiva.

V raznih anketah idealne enajsterice si je mesto zaslužil samo Barnes. Številne prijateljske tekme je Anglija odigrala v glavnem pozitivno, motivacija pa ni bila vedno na višku. Zadnji pravi poraz izhaja iz EP pred dvema letoma, ko je Anglijo s 3:1 premagala SZ.

Na SP se je Anglija uvrstila s precejšnjo lahkoto.

NJENI IZIDI: Anglija - Švedska 0:0; Albanija - Anglija 0:2; Anglija - Albanija 5:0; Anglija - Poljska 3:0; Švedska - Anglija 0:0; Poljska - Anglija 0:0. Zanimivo je predvsem, da ni prejela nobenega gola.

V Cagliariu so že pred začetkom SP onesposobili tri huligane

Trener Jackie Charlton ima največje težave z uigravanjem svojih izbrancev

Irska reprezentanca s »tujimi« nogometaši

Ekipa Irske je sestavljena iz samih plačancev. Irski reprezentanti igrajo v glavnem za angleške klube, nekaj pa tudi za škotske, francoske in španske. Domače prvenstvo je simbolično, saj po kakovosti ne dosega tretje ali četrte lige v nogometno normalno razviti državi. Domači turnirji so le priložnost za igranje v upanju na prestop v klube iz Anglije.

Kvalifikacijo na svetovno prvenstvo so si Irci, ki se zberejo le za tekme reprezentance, pridobili presenetljivo. Ob Španiji se je predvidevalo, da bo na SP potovala še Madžarska, ki pa je zabredla v dva neodločena izida proti Malti in neslavno izpadla.

Irci so igrali odlično in zbrali kar 12 od 16 možnih točk. Izgubili so samo proti Španiji na tujem, doma pa vedno zmagali in ob osmih danih golih niso prejeli niti enega. Uvodna neodločena tekma proti Severni Irski je bila tista,

ki je dala ekipi elana za naslednje podvige.

Irski nogomet je kot tak skoraj neznan. Do izraza pridejo le nekateri njegovi posamezniki. Pojem zase je bil vsaj v Italiji Liam Brady, ki pa je že lani zaključil udeleževanje za reprezentanco in bo v Italiji prisoten le kot častni spremljevalec. Brady je igral v Italiji 7 let in pri Juventusu osvojil dva državna naslova.

Iz vidika same afektivnosti bi še lahko igral za državno ekipo, trener Jackie Charlton, ki je Anglež, pa se ni oziral na domovinska čustva in kmalu spoznal, da veteran znatno upočasnjuje igro na sredini igrišča. Charlton je kot zagovornik angleških teorij za hitro zalaganje napada, česar metodični Brady ni več zmožen.

Vlogo režiserja naj bi v ekipi prevzel 26-letni Townshend, ki res ni smatran kot najboljši, je pa trenutno nepoškodovan. Nevaren napadalec je 27-letni Tony Cascarino, ki igra za prestižno moštvo Aston Ville.

V španskem prvenstvu je pri društvu Real Sociedad zelo uspešen tudi Aldridge, ko pa igra za državno reprezentanco, ni zelo donosen.

Nekaj besed zaslužijo tudi irski navijači, ki naj bi sestavljali skupno z angleškimi in nizozemskimi pravo uničevalno hordo na Siciliji in Sardiniji.

Irci so v zvezi z varnostjo že pomorili italijansko policijo. Priznali so, da radi pijejo, vendar samo zato, da lepše pojejo. Številčno so tudi korenito podrejeni

Trener Jackie Charlton

Angležem, predvideva pa se, da se bo 11. junija v Cagliariu vseeno iskalo.

Pred dnevi so Irci igrali v Turčiji in ob strahoviti temperaturi (45 stopinj) in vlagi remizirali 0:0. Nekateri so imeli po tem gostovanju tudi želodčne motnje. Trenerja Charltona dodatno skrbijo ne še pozdravljene poškodbe O'Learyja, McCharthyja, Whelana, Morana in predvsem Houghtona, ki bi moral biti ob Townshendu duša na sredini igrišča.

Za Irsko bo važen predvsem prvi del prvenstva, kajti ob morebitnem napredovanju bi nastop v osmini finala verjetno pomenil končno postajo.

Iz folklornega vidika je posebno zanimiv Kevin Moran (34 let). Pred 10 in več leti je bil odličen igralec waleškega nogometa. Ta šport je na Irskem dokaj razširjen, velja pa prej za narodno zanimivost. Zelo moško igro je Moran nato zamenjal za nastopanje pri klubu Manchester United in končno v Španiji.

REZULTATI IRSKE NA KVALIFIKACIJAH: Irska - Malta 3:0; Sev. Irska - Irska 0:0; Španija - Irska 2:0; Irska - Španija 1:0; Irska - Malta 2:0; Irska - Madžarska 2:0; Irska - Sev. Irska 3:0; Malta - Irska 0:2.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povprečje 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglas: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 7. junija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Lokostrelstvo v Krminu

Naši so se izkazali

Pred dnevi so se na deželnem delu MI v Krminu pomerili lokostrelci, ki so dosegli najboljše rezultate v pokrajinskem delu v disciplini field in streljanje na razdalji 25 metrov. V ta del MI so bili prepušteni vsi štirje lokostrelci bazovske Zarje. V disciplini field je Ana Bersan dosegla 2. mesto za pičlih 5 točk razlike za prvouvrščeno Alessandro Vittor. Marko Metlika se je moral zadovoljiti tudi z drugim mestom z dvanajstimi točkami manj od zmagovalca Angelija iz Tolmeza; Luka Družina pa je bil na skupni lestvici na četrtem mestu.

Za prijetno presenečenje pa je poskrbel Moreno Granzotto, ki je s svojimi 592 točkami dosegel absolutno prvo mesto in seveda prvo mesto v svoji skupini in si tako zagotovil potovanje v Rim, kjer bo moral nastopati deželo FFK v finalnem delu MI, ki bo predvidoma v oktobru. In tako bo slovensko društvo že četrto prisotno na finalnem delu MI v italijanski prestolnici.

Košarkarski turnir v Saluzzu (Piemont)

Koristna izkušnja

Košarkarska sekcija ZSSDI se je v Saluzzu v Piemontu udeležila naraščajnskega turnirja, ki ga je zanesljivo dobila ekipa Ipfima iz Turina. In prav proti Ipfimu so naši v polfinalnem srečanju pokazali zelo dobro igranje, saj so se, vsaj v prvem polčasu, povsem enakovredno borili z nasprotniki. Naša ekipa je nato ostala praznih rok tudi v finalu za 3. mesto proti Saluzzu, ki ga vadi naš košarkarski delavec Andrej Vremec.

Naj omenimo, da je bil Jan Budin izbran kot najboljši košarkar turnirja.

POLFINALE
IPIFIM TURIN - ZSSDI 86:73 (45:38)

ZSSDI: Grbec 10, Porporati 5 (2:3), Samec, Gallopin 5 (1:2), Spadoni, Budin 22 (2:7), Černe 6, Cingerla 2, Vidali 7 (1:4), Vavpetič 16 (2:2).

TRI TOČKE: Vavpetič 2.

DOGLIANI - SALUZZO 99:98

FINALE ZA 3. MESTO
SALUZZO - ZSSDI 100:92 (52:44)

ZSSDI: Spadoni, Cingerla, Porporati 4 (2:3), Vavpetič 13 (1:1), Vidali 10 (2:6), Sa-

mec, Gallopin 27 (5:8), Budin 26, Černe 5 (1:2), Grbec 7 (1:2).

TRI TOČKE: Budin 2, Vavpetič 2.

FINALE ZA 1. MESTO
IPIFIM - DOGLIANI 104:74

KONČNA LESTVICA: 1. Ipfim Turin; 2. Dogliani; 3. Saluzzo; 4. ZSSDI.

DEŽELNI KADETI
INTER MUGGIA - KONTOVEL

TECHNA B 80:65 (63:63)

KONTOVEL TECHNA B: Pertot 10 (2:6), Hmeljak 13 (3:5), Korošic 2 (0:4), Ba- itz 15 (1:2), Cosma 16 (6:11), Cingerla 2.

TRI TOČKE: Pertot 1.

Kontovelci so tokrat povsem nezasluženo izgubili proti slabši ekipi Interja. Prvi polčas je bil zelo izenačen. Sredi polovice drugega polčasa pa se je v vrstah naše ekipe nekaj zataknilo. Ko pa so se Kontovelci približali na pet točk, je stopil v ospredje sodnik, ki je oškodoval naše in poraz je bil neizbežen. (E. B.)

Odbojarski turnir nižjih srednjih šol za trofejo Miramar

Kosovelovci brez težav

Tudi v letošnjem šolskem letu je tržaško odbojarsko društvo Ferroalluminio v sodelovanju s tržaškim šolskim skrbništvom in pod pokroviteljstvom tovarne testenin Miramar, priredilo moški odbojarski turnir za di- jake tržaških nižjih srednjih šol za trofejo Miramar. Glavni cilj organiza- torja je bil ta, da čimbolj popularizira odbojko na moškem sektorju, saj je v zadnjih letih, prav na moškem mladins- kem področju, opaziti viden osip pri v prvenstva vpisanih društvih. Podobo- no kot na mladinskih igrah, je bilo tudi tokrat prijavljenih veliko število reprezentanc, ob tem pa se moramo še enkrat začuditi, saj so se na redno prvenstvo, v kategoriji under 14, prijavi- le tri ekipe. Očitno je torej, da je mladih igralcev sorazmerno veliko, le da jih tržaška društva ne znajo privabi- ti v svojo sredo. Letošnje tekmova- nje se je, podobno kot lansko, v bistvu odvijalo skozi vse šolsko leto. Kosove- lovci, ki so tudi letošnji pokrajinski prvaki v MI, tudi v sklepnem delu niso naleteli na nobeno resno oviro, in so osvojili najprej četrtfinalno tekmo, nato pa še polfinale in veliki finale. Naši dijaki so vseskozi predvajali za razred boljše odbojke od ostalih tek- mecev in je torej osvojitev končnega prvega mesta povsem zaslužena. Še najbolj izenačena je bila finalna tekma, v kateri se je Kosovel srečal z lanskim zmagovalcem - šolo Campi Elisi, kate- ro je tudi premagal že v finalu mla- dinskih iger. Vendar je tudi tokrat bila premoč openskih fantov očitna, velik prehodni pokal, ki bo za eno leto krasil opensko srednjo šolo, pa je lepa nagrada za ves trud, ki so ga vsi dijaki skozi vse šolsko leto vložili v resno delo v šolskem športnem krož- ku, ki ga je tudi letos vodil prof. Ivan Peterlin.

ČETRTFINALE: Kosovel - Berga- mas 2:0, Julia - Kodermac 0:2, Dante - De Tommasini 2:1.

POLFINALE: Kosovel - Kodermac 2:0, Campi Elisi - Dante 2:1.

FINALE ZA 1. MESTO: Kosovel - Campi Elisi 2:0.

KONČNA LESTVICA: 1. Kosovel, 2. Campi Elisi, 3. Kodermac, 4. Dante, 5. De Tommasini, 6. Julia, 7. Bergamas.

KOSOVEL: Colja, Čuk, Glavina, Gr- gič, Guštin, Kralj, Marc, Milič, Plesni- čar, Spetič, Stranj, Volčič. (INKA)

Sloga Sagor

4. v Gradišču

Pred dnevi je bil v Gradišču ob Soči, v organizaciji domačega društva Torriana, turnir za mladinske katego-rije under 16, poimenovan Memorial Bressan, v počastitev spomina prerano umrle bivše igralke domače ekipe. Šlo je za tretjo izvedbo memoriala, udele- žile pa so se ga poleg Torriane, še San Giorgina, AUSA PAV iz Červinjana in Sloga Sagor. Našim igralkam žreb ni bil naklonjen, saj so se v sobotni tek- mi srečale z ekipo iz Červinjana, ki je turnir tudi osvojila. Slogašice sicer niso zaigrale najbolje, vendar je bil tudi nasprotnik res zelo dobro pri- pravljen, naše odbojkarice pa so se mu v drugem setu povsem enakovredno upirale. Na nedeljski mali finale z eki- po San Giorgina, so slogašice prišle naravnost iz mednarodnega turnirja v Kopru, kjer so branile barve ZSSDI. Začele so sicer dobro in tudi že visoko povedle z 10:1, nato pa je prišla na dan utrujenost, ki je tudi glavni razlog za gladek poraz. Začela sta pešati sprejem in obramba, kar je seveda ohromilo igro na mreži, ki je glavni adut naše ekipe, in Sloga Sagor se je tako morala zadovoliti s 4. mestom.

IZIDI

AUSA PAV - Sloga Sagor 2:0 (15:8, 15:13); Torriana - San Giorgina 2:0.

FINALE ZA 3. MESTO

San Giorgina - Sloga Sagor 2:0 (15:10, 15:9)

FINALE ZA 1. MESTO

AUSA PAV - Torriana 3:1.
LESTVICA: 1. AUSA PAV, 2. Torria- na, 3. San Giorgina, 4. Sloga Sagor.

SLOGA SAGOR: Daniela in Kristina Bogatec, Brišnik, Ferluga, Fonda, Kos- mina, Mahnič, Spacal, Starc, Tensi. INKA

obvestilo

NOGOMETNA SEKCIJA BOR
obvešča, da je odhod za izlet v Mi- lan na tekmo Italija - Nemčija v ne- deljo, 10. t. m., ob 13.30 izpred sodne palače v Trstu.

ZSSDI sklicuje danes, 7. ju- nija, v športno-kulturnem centru v Zgoniku (Trst) ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju

20. DEŽELNI REDNI OBČNI ZBOR

Dnevni red: otvoritev ob- čnega zbora, potrditev spreje- ma SZ Olympia, tajniško po- ročilo, razprava in pozdravi, ureditev članstva v Združenju in razno.

Naši mladi nogometaši se v hudi konkurenci uveljavljajo

Na dlani je, da naše enajsterice oz. sedmerice so v tem zadnjem delu špor- tne sezone dosegle ne pričakovane uspe- he, in to v zelo ostri konkurenci, kot je nogomet (ena do naših ekip celo v sku- pini 16-18 ekip).

Najbolj spodbuden uspeh so dosegli cicibani Primorja, ki so si zagotovili ude-ležbo v play-off te kategorije. Najmlajši Zarje so za las zamudili priložnost, da bi se borili za pokrajinski naslov, ker jo je S. Andrea prav v zadnji tekmi dohitel. Naraščajnski Brega so se do zadnjega po- tega valji za pokrajinski naslov in izgubili v velikem finalu. Mlajši cicibani Zarje so klonili le po dodatnih 9-metrovkah v fi- nalni tekmi poprvenstva. Cicibani Bora so uspeli premagati bolj kvotirane ekipe in so si presenetljivo zaslužili vstop v polfinalno poprvenstvo.

To je tudi dokaz, da v tej bolj zahtevni panogi imamo potencialno moč (mladi nogometaši), ki kljub vedno večjim teža- vam napreduje.

Naša društva pa zaostajajo glede orga- nizacije. Brez dvoma bi konkretno sode- lovanje oz. združevanje očitno pripo- moglo realnemu napredovanju našega nogometa in to predvsem v prid mladim nogometašem. (P. B.)

POPRVENSTVO POKAL LONZA

MLAJŠI CICIBANI

ZARJA ADRIAIMPEX - ROIANESE 4:3 (1:1)

STRELCA: Karis 3, Gregori.

ZARJA ADRIAIMPEX: Jaš Gregori, Jan Gregori, Krizmancic, Manzin, Longo, Karis, Zornada, Berce, D. Gregori, Vatto- vani, Primosi.

Tekma med Zarjo Adriaimpex in Roia- nese je bila zelo pomembna, saj je bila odločilna za vstop v veliki finale.

Ekipi sta v začetnem delu igrali pre- vidno do prvega zadetka gostov. Zarja je takoj pritislila in kmalu tudi izenačila. Do konca polčasa pa je zamudila dve lepi priložnosti, da bi povedla.

Drugi polčas sta ekipi začeli bolj od- ločno in agresivno ter predvajali hiter in

dopadljiv nogomet. Uspeh je malim zar- janom zagotovil uvrstitev v veliki fina- le.

FINALE ZA 1. IN 2. MESTO
S. ANDREA - ZARJA ADRIAIMPEX 4:3 (1:2; 2:2) - (9-metrovke 3:3; 4:3)

STRELCA: J. Gregori, Karis.
ZARJA ADRIAIMPEX: Jaš Gregori, Sossi, Krizmancic, Vattovani, Jan Gregori, Karis, Zornada, D. Gregori.

Že na samem začetku je S. Andrea po- vedla. Odtlej se je tekma razživela in po- stopoma v vedno večji meri navdušila prisotne. Zarja se je po prijetnem голу takoj zbrala in s skupinsko igro prisilila nasprotnike v obrambo. S tako igro so zarjani sprva izenačili in kasneje zaslu- ženo podvojili. Polčas se je končal vedno v premoči Zarje.

Tempo igre je bil v drugem polčasu zelo močan, saj so se akcije na obeh stran- eh odvijale kot na tekočem traku. S tako igro sta si ekipi pripravili več pri- ložnosti za gol, katere so napadalci za las zgrešili, ko pa jim je uspelo usmeriti v vrata, sta se tokrat vratarja izkazala.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Srečanje obmejnih planinskih društev

V nedeljo, 10. t. m., bo na Vrh v sovo- denjski občini 19. srečanje slovenskih zamejskih planincev s planinci iz matič- ne domovine, ki ga letos prireja Slove- nsko planinsko društvo iz Gorice. Ponuja se ponovna priložnost utrjevanja in na- vezovanja stikov med društvi in planin- ci tostran in onstran meje, ki se ponav- lja že 19. leto zapored. Letos skrbijo za prireditev Goričani, ki so že vse pripra- vili za srečanje na Vrh, kjer se bodo planinci zbirali ob 9. uri zjutraj. Slove- nsko planinsko društvo iz Gorice je v sklopu srečanja pripravilo pohod do De- bele Grize, do muzeja iz prve svetovne vojne, nakar se bodo pohodniki, mimo doma Kraških krtov, vračali na Vrh, kjer bo pred kulturnim in športnim centrom društva Danica, z začetkom ob 13. uri, osrednja svečanost srečanja s kulturnim programom in priložnostnimi govori. Srečanje se bo potem zaključilo z dru- žabnostjo.

SPDT vabi svoje člane in prijatelje, da se srečanja na Vrh, na katerem bo pre- vladovalo pravo planinsko vzdušje, ude- ležijo. Najenostavnejša pot do Vrh je vožnja z avtomobili do Doberdoba in dalje do Poljan, odkoder obrne cesta na levo proti Vrh. Prireditelji so poskrbeli tudi za parkirne prostore. Važno je priti pravočasno, da se bodo potem udelež- en-

ci srečanja podali na pohod na Debelo Grižo.

Srečanje v Hrastovljah

Pripravlja se še eno srečanje planin- cev. V nedeljo, 17. junija, se bodo v Hrastovljah ob svidenju rokavali planin- ci društev Platak z Reke, Snežnik iz Ilir- ske Bistrice, SPDT, iz Sežane, Planik iz Umaga, Glas Istre iz Pulja, Tomos iz Kopra in Obalnega društva iz Kopra, ki je prireditelj tega planinskega prijateljskega shoda. Udeleženci 6. Srečanja pri- jateljskih planinskih društev se bodo zbrali ob 8. uri v Hrastovljah, kjer si bodo najprej ogledali znamenito cerkev s 500 let starimi freskami in se potem podali na planinski sprehod po »Poti gradov«. Pot je speljana ob slikovitem razglednem robu kraške stene in vodi mimo kulturnih, zgodovinskih in etno- loških znamenitosti slovenske Istre.

Za to srečanje pripravila SPDT avto- mobilski izlet, ki ga bo vodil Ervin Gombač. Zbirališče udeležencev sreča- nja v Hrastovljah je na Trgu Ulpiano pred sodno palačo v nedeljo, 17. t. m., ob 7. uri zjutraj in pol ure kasneje, ob 7.30, na Križpotu pod Mačkoljani pred mej- nim prehodom Osp. Od tam se bodo po- tem izletniki z avtomobili odpeljali v Hrastovlje.

Peš ob strugi Soče

Ste kdaj pomislili, da bi se podali peš ob strugi Soče in uživali v divji naravi?

Na zamejskem balinarskem prvenstvu Nevšečnosti z vremenom

Prvič v letošnjem prvenstvu je vre- me pošteno zagledlo udeležencem 10. zamejskega balinarskega prvenstva. Odigrali so le eno srečanje 6. povrat- nega kola, v katerem je Kraški dom v gosteh prisilil Zarjo na predajo in se tako z dvema tekmama več od direk- tnih tekmecev povzpел na prvo mesto začasne in nepopolne lestvice. Takoj, ko se bo vreme izboljšalo, pa bodo odigrali vsa odložena srečanja, tako da mora biti lestvica konec prihodnje- ga tedna popolna, da bi v zadnjih dveh kolih ne prišlo do raznih taktizi- ranj.

Na torkovem sestanku načelnikov posameznih društev je prišlo do neka- terih perečih vprašanj, kar zadeva zaključni večer z nagrajevanjem najbolj- ših, ki naj bi bil tudi letos na Vrh, vendar v organizaciji Maka. Zna se zgoditi, da prvič v desetih letih, odkar se nemoteno odvijajo zamejska bali- narska prvenstva, do omenjene sloves- nosti sploh ne bo prišlo, ker ZSSDI, ki je bilo v vseh desetih izvedbah z odlo- čilno pomočjo balinarske komisije, po- krovitelj zamejskih balinarskih prven- stev, letos sploh ne namerava niti del-

no podpreti te prireditve, kot je vedno storilo brez nikakršnih zapletljajev v prejšnjih devetih letih. Po tem stališču naše osrednje športne organizacije je zavladal med našimi balinarji val ogorčenja in nastopajoča društva v znak protesta, celo namigujejo, da bodo prekinila boje v zamejskem prvenstvu in ga sploh ne bodo dokonča- la, dokler se stvari ne bodo uredile. V zvezi s tem je treba pripomniti, da do- slej še niso bili poravnani stroški bali- narskemu odseku Kraškega doma, ki je pripravil malico udeležencem feb- ruarskega zimskega turnirja, ki ga je tudi letos organiziral ZSSDI.

IZID 6. POVRATNEGA KOLA: Zar- ja - Kraški dom 1:2 (14:25, 4:11, 11:7)

LESTVICA: Kraški dom 24 točk; Gaja in Sokol 23; Polet in Zarja 20; Kras in Nabrežina 18; Mak Agorest 13; Danica Unitecno 12.

DANAŠNJE KOLO: Polet prost. V Nabrežini, ob 19.30: Nabrežina - Dani- ca Unitecno; v Zgoniku, ob 19. uri: Kras - Zarja; na Vrh, ob 19.30: Mak Agorest - Gaja; v Repnu, ob 19. uri: Kraški dom - Sokol. (Z. S.)